

JAARVERSLAG

2019

Stichting Kolom
te Amsterdam

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
Postadres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht

T (0184) 41 25 07
<http://www.groenendijk.nl/>

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag en verslag Raad van Toezicht	1
Resultaat	58
Kengetallen	59

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	61
B2 Balans per 31 december 2019	69
B3 Staat van baten en lasten 2019	72
B4 Kasstroomoverzicht 2019	75
B5 Toelichting behorende tot de balans	76
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	87
B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	98
Gebeurtenissen na balansdatum	99
Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	103
Ondertekening Jaarverslag	104

C OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring	105
--------------------	-----

JAARVERSLAG 2019

Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs
Jan Tooropstraat 136
1061 AD AMSTERDAM

Telefoon: 020-5148080
E-mail : bestuurssecretariaat@kolom.net

Inhoud

<u>Voorwoord College van Bestuur</u>	2
<u>1. Algemeen: stichting Kolom</u>	3
1.1. <u>Overzicht van de scholen van Kolom</u>	3
1.2. <u>Strategie</u>	4
1.3. <u>Governance</u>	5
1.4. <u>Terugblik CvB op 2019</u>	8
1.5. <u>PDCA binnen Kolom: Financieel en Kwaliteit</u>	10
1.6. <u>Governance ontwikkelingen</u>	11
1.7. <u>Externe overview: politieke of maatschappelijke impact</u>	11
1.8. <u>Klachten</u>	11
1.9. <u>Overzicht leerlingenaantallen Kolom scholen</u>	15
<u>2. Onderwijs en Kwaliteitszorg</u>	16
2.1. <u>Onderwijsprestaties</u>	16
2.2. <u>Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg</u>	19
<u>3. Jaarverslagen scholen</u>	24
<u>4. Personele zaken</u>	34
4.1. <u>Samenstelling personeel</u>	34
4.2. <u>Beleid en resultaten 2019</u>	35
4.3. <u>Arbeidsomstandigheden en verzuim</u>	37
<u>5. Financiële zaken</u>	39
5.1. <u>Ontwikkelingen financiële positie 2019</u>	39
5.2. <u>Staat van baten en lasten</u>	39
5.3. <u>Balans</u>	40
5.4. <u>Financiële kengetallen</u>	40
5.5. <u>Verantwoording Prestatiebox</u>	41
5.6. <u>Verantwoording werkdrukmiddelen Primair Onderwijs</u>	41
5.7. <u>Verantwoording onderwijsachterstanden PO</u>	42
5.8. <u>Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur</u>	44
5.9. <u>Continuïteitsparagraaf en vooruitblik</u>	44
<u>6. Huisvesting, materiele zaken en ICT</u>	50
6.1. <u>Bouwprojecten</u>	50
6.2. <u>Groot Onderhoud</u>	50
6.3. <u>Bijzondere projecten</u>	50
6.4. <u>ICT-beleid</u>	51
6.5. <u>AVG / informatiebeveiliging</u>	51
<u>7. Verslag van de Raad van Toezicht en GMR</u>	53

7.1.	Raad van Toezicht	53
7.2.	GMR	55

VOORWOORD COLLEGE VAN BESTUUR

Met veel genoegen presenteren we het Bestuursverslag van 2019 van stichting Kolom, waarin we de balans op maken en terugkijken: wat zijn de resultaten en hoe communiceren we hierover naar de buitenwereld? Met dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over onze activiteiten en functioneren van het afgelopen jaar. Het jaarverslag bestaat uit het bestuursverslag, dat het beleid en de gang van zaken gedurende het verslagjaar beschrijft, en de jaarrekening voor de financiële verantwoording. Voor de presentatie van de jaarrekening wordt een verplicht model gebruikt. Op basis van het bestuursverslag kijken we ook naar de toekomst: waar staan we nu en waar willen we heen? In dat opzicht is het Bestuursverslag een belangrijk onderdeel van de strategieontwikkeling van Kolom in algemene zin; het helpt ons te bepalen waar we staan en van waaruit we ons verder kunnen ontwikkelen.

We kijken terug op een bewogen jaar. Er is halverwege het jaar een nieuw College van Bestuur aangetreden en ook de Raad van Toezicht is bijna in zijn geheel vernieuwd. Binnen het Centraal Bureau hebben zich bovendien de nodige wisselingen voorgedaan. Het aftredende College van Bestuur a.i. heeft behoorlijk wat ontwikkelingen in gang gezet die bij vertrek nog niet waren afgerond en om veel aandacht vroegen. Ook volgden interim functionarissen op verschillende niveaus elkaar in hoog tempo op. Dit gold met name voor de bovenschoolse directie, maar eveneens in de directies van de verschillende scholen.

Desondanks ging het onderwijs op de scholen gewoon door. De scholen lieten zich gelukkig niet al te veel belemmeren door wat er bestuurlijk en organisatorisch plaatsvond. Trots zijn we daarom op de scholen die zich richtten op het behouden en ontwikkelen van de eigen onderwijskwaliteit. Dit ontwikkelen gaat niet vanzelf en vraagt van alle teamleden op een school een positieve houding ten aanzien van kwaliteitsontwikkeling en de wil om blijvend te leren. Het zijn immers de mensen binnen Kolom die onze visie uitdragen en onze missie volbrengen. Elke dag werken zij met passie op de scholen om voor onze leerlingen maximale condities te scheppen en hen verder te helpen in hun groei en ontwikkeling.

Tot slot. Het zijn verwarrende tijden. Op het moment van afronden van dit Bestuursverslag zijn de scholen alleen open voor noodopvang van de meest kwetsbare leerlingen. Gedwongen door de Corona-maatregelen wordt alleen onderwijs op afstand aangeboden. Dit heeft impact op het onderwijsproces, hoewel het onderwijs wel gewoon doorgang vindt. Op dit moment wordt verwacht dat de financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat 2020 beperkt zal zijn, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en ook het personeel gewoon wordt doorbetaald. Los daarvan zijn we heel trots op onze collega's die in deze tijden elke dag het contact leggen met onze leerlingen op afstand en zich klaarmaken voor als de scholen weer opengaan. Ook het stafbureau is merendeels gesloten en de collega's werken vanaf huis. Ook voor hen én de directeuren een extra compliment dat zij samen alle noodzakelijke werkzaamheden gedaan krijgen. De presentatie van dit Bestuursverslag is daar een tastbaar bewijs van om trots op te zijn.

April 2020

Leendert-Jan Veldhuyzen
College van Bestuur a.i.

1. ALGEMEEN: STICHTING KOLOM

Wat is Stichting Kolom?

Stichting Kolom biedt verschillende vormen van gespecialiseerd onderwijs in de regio Amsterdam en Haarlem. Kolom biedt daarbij, met vijftien scholen, het volledige palet van onderwijs aan voor leerlingen in de leeftijd van 2,5 tot 20 jaar: vijf scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO), vijf scholen voor praktijkonderwijs (PrO), vier scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs ((V)SO) cluster 3 (twee SO-locaties en twee VSO-locaties) en één school voor regulier basisonderwijs.

Door de hoge mate van specialisatie en jarenlange ervaring kan de stichting makkelijk inspelen op de steeds complexer wordende ondersteuningsvragen van kinderen en ouders. Kolom is goed in dit vak en dat blijkt ook uit het feit dat de Onderwijsinspectie drie Kolom scholen als excellent (in 2018) heeft beoordeeld. Kolom is een lerende organisatie. De kennis en kunde die de afgelopen jaren is opgebouwd, vloeit terug in de rest van de Kolom organisatie. Deze vorm van interne (kennis)valorisatie geeft Kolom als stichting een maatschappelijke meerwaarde.

Bestuur en directie

Het College van Bestuur (CvB) geeft leiding aan de organisatie. In de statuten staan doel en grondslag van de stichting verwoord (zie 1.2). De visie, missie en (strategische) doelstellingen op de verschillende beleidsterreinen zijn verwoord in het strategisch beleidsplan 2014-2018. Dit strategisch beleidsplan is met een jaar verlengd en was daarmee geldig tot en met 2019. In het schooljaar 2019-2020 is gestart met een strategietraject dat moet leiden tot een nieuw strategisch beleid voor de komende jaren (2020 – 2024). Parallel hieraan is in het najaar van 2019 tevens gewerkt aan een jaarplan voor 2020, om in ieder geval de basis op orde te krijgen en bijvoorbeeld meer aandacht te besteden aan het vinden, binden en boeien van leerkrachten.

De schooldirecteuren geven leiding aan de scholen en stellen daartoe jaarlijks een schooljaarplan op. Zij leggen hierover verantwoording af aan het CvB die de plannen toetst aan het strategisch beleidsplan van de stichting.

1.1 Overzicht van de scholen van Kolom

Speciaal basis onderwijs (SBO)			
01VF	Prof. Dumont	Woudrichemstraat 2-4 1107 NG Amsterdam Zuidoost	a.i. M. de Vries a.i. E. Siebel
19XM	De Driesprong	Sloterweg 1192 1066 CV Amsterdam Nieuw- West	S. Kooks
18YA	De Hasselbraam	K. Klinkenbergstr. 40 1061 AN Amsterdam Nieuw- West	J. Hemprig
06ZQ	Zuid Meander (tot 1 augustus 2019). Per 1 augustus 2019 HKC De Wereldboom SBO*	Winterdijkstraat 10 1079 GT Amsterdam Zuid	I. van Vuuren
19HM	Zuid St. Paulus (tot 1 augustus 2019). Per 1 augustus 2019 HKC De Wereldboom SBO*	Dufaystraat 19 1075 GS Amsterdam Zuid	I. van Vuuren

20OF	De Zeppelin	Bessenpad 1 1033 LW Amsterdam Noord	I. Scalé
Speciaal onderwijs cluster 3 (SO)			
12QB	De Heldring	Bosrankstraat 1 1032 LH Amsterdam Noord	M. Stolwijk
14UA	Alphons Laudy	Meer en Vaart 9 1068 KV Amsterdam Nieuw- West	K. Schulinck
Voortgezet speciaal onderwijs cluster 3 (VSO)			
12QB	De Heldring	Burgemeester Eliasstraat 20 1063 EW Amsterdam Nieuw West	H. Kok
14UA	Alphons Laudy	Van Nijenrodeweg 648 1082 HZ Amsterdam Zuid	I. de Voogd
Praktijk onderwijs (KPC)			
09PY	De Atlant	Teilingen 4 1082 JS Amsterdam Zuid	R. van der Vaart a.i. M. de Vries
27VH	De Dreef	Dumaslaan 7 1102 WD Amsterdam Zuidoost	T. Pijpers a.i. J. Brinkman
10JY	Het Plein	Jan de Louterpad 5 1063 ME Amsterdam Nieuw- West	J. Luijckx
26HP	Noord	Oostzanerdijk 139 1035 EX Amsterdam Noord	S. de Ridder
01KD	De Schakel	Sterrenpad 2 2023BV Haarlem	Y. Blijenburg
Humanistisch Kindcentrum (HKC)			
31FU	HKC de Wereldboom*	Peelstraat 171 1097 RN Amsterdam Zuid	I. van Vuuren J. van der Werff (vanaf 1 oktober 2019 – onderdeel regulier PO)

* De reguliere tak (regulier basisonderwijs) van HKC De Wereldboom is gestart op 1 augustus 2018, onder het Brinnummer van de destijds nieuw opgerichte reguliere basisschool HKC De Wereldboom regulier PO (31FU). Voor het SBO van HKC De Wereldboom geldt dat SBO Zuid Meander en SBO St. Paulus per 1 augustus 2019 zijn gefuseerd tot HKC De Wereldboom (SBO).

1.2. Strategie

Het doel van Stichting Kolom is het verzorgen van verschillende vormen van (passend) speciaal en regulier onderwijs in scholen op Oecumenische, Algemeen Bijzondere en Humanistische grondslag.

Daarmee willen wij een optimale ontwikkeling van onze leerlingen in Amsterdam en Haarlem bereiken: zelfredzaamheid, participatie aan de maatschappij en een goede aansluiting op vervolgonderwijs.

De **visie** gaat uit van de volgende kenmerken:

- iedere leerling zien en horen (aandacht voor de optimale plek, onderwijs en ondersteuning op maat)
- bevordering van zelfvertrouwen voor deelname aan de samenleving
- aandacht voor veiligheid, identiteit, diversiteit
- aandacht voor waarden, normen, verschillende culturen en levensbeschouwingen
- de leerling staat centraal, de medewerker maakt het verschil
- professionals die van en met elkaar leren
- investeren in ouderbetrokkenheid
- onderwijs in partnerschap met ouders en anderen om de toegevoegde waarde van ons handelen te vergroten.

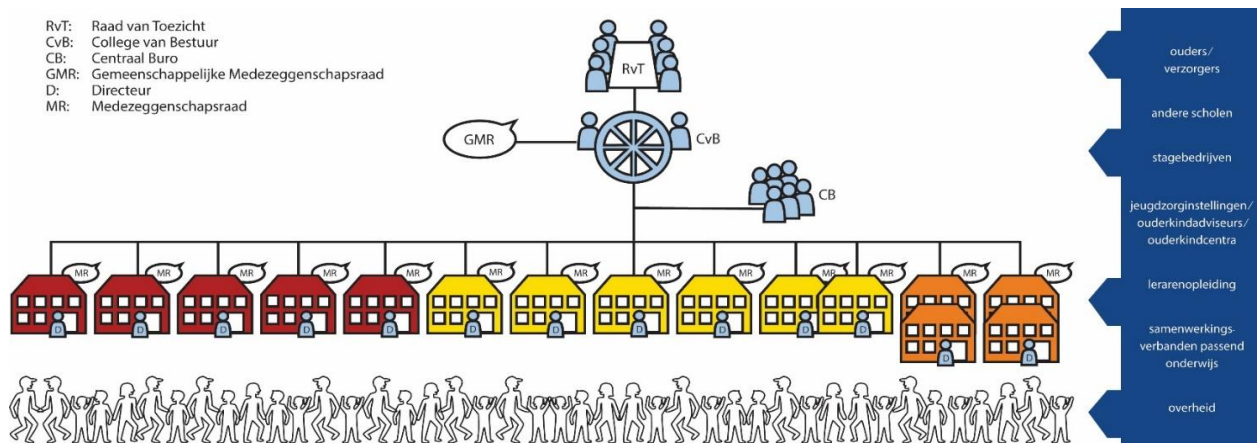
Wij werken aan dit doel vanuit de missie “Kolom realiseert ruimte voor leren voor leerlingen van zo mogelijk 2,5 t/m 20 jaar oud door specialistisch onderwijs, ondersteuning en begeleiding in samenwerking met anderen, aangepast aan wat de ontwikkeling van elke leerling (binnen het ondersteuningsprofiel) vraagt.” Dit vraagt continu om focus en flexibiliteit omdat zowel de maatschappij als (daarmee samenhangend) de vragen van leerlingen veranderen. Kolom werkt voortdurend aan kwaliteitsverbetering om op veranderende vragen te kunnen blijven inspelen.

1.3. Governance

Besturingsmodel

Als besturingsmodel wordt het zgn. Raad van Toezicht-model (RvT-model) gehanteerd. Het College van Bestuur (CvB) is in dit model verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, het (hiertoe) vaststellen en doen uitvoeren van het richtinggevende strategische beleid van de stichting, de in de statuten genoemde reglementen, jaarrekening en jaarverslag, etc. Daarnaast is het CvB verantwoordelijk voor het integraal management en de bedrijfsvoering van de tot de stichting behorende scholen, het profileren ervan en de algehele (dagelijkse) leiding van de stichting. De Raad van Toezicht is (ten minste) belast met de toezichthoudende taken als bedoeld in de Wet op het primair en voortgezet onderwijs en controleert de mate waarin het strategisch beleid is gerealiseerd. Goed bestuur (c.q. het ‘samenspel’ tussen bestuur en toezicht) houdt het systeem scherp. Het systeem houdt in zijn totaliteit in het systeem van kwaliteit als ook continuïteit, de zgn. kerntaken van de stichting. Het CvB heeft regelmatig overleg met de GMR. Op schoolniveau voeren directeurs regelmatig overleg met hun Medezeggenschapsraad (MR).

Onderstaande figuur toont de organisatiestructuur van Kolom:

Raad van Toezicht

In 2019 heeft binnen de Raad van Toezicht een flink aantal wisselingen plaatsgevonden, inclusief de voorzitter. In onderstaande tabel is weergegeven welke personen er in 2019 in de Raad van Toezicht deelnamen, welke hoofdfunctie ze elders hebben en welke nevenfuncties er eventueel worden bekleed.

In Hoofdstuk 7 is het eigen, onafhankelijke jaarbericht van de RvT opgenomen.

Samenstelling Raad van Toezicht 2019	
Naam en functie	Nevenfuncties
Geheel 2019	
M. Vreeburg (voorzitter tot 1 september 2019) Voorzitter kwaliteitscommissie	Hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> - Docent en lid MT aan de opleiding leraar basisonderwijs InHolland Haarlem - Zelfstandig onderwijsprofessional, onderwijs, onderzoek en advies Nevenfunctie(s): <ul style="list-style-type: none"> - Lid Raad van Toezicht Vrije Scholen Zuidwest Nederland. Portefeuille: kwaliteit van onderwijs
Tot en met juni 2019	
E. van den Brand	Hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> - Bovenschools directeur bij Stichting Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR) Nevenfunctie(s): geen
A. Nolen	Hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandig bemiddelaar en vertrouwenspersoon, eigenaar Lijnbaan-Amsterdam Nevenfunctie(s)/opdrachten: <ul style="list-style-type: none"> - vertrouwenspersoon diverse basisscholen in Amsterdam Zuid; stichting AWBR; open school Bijlmer - Voorzitter stichting diensten serviceflat voor ouderen Kinheim Haarlem
J. Wijgergangs	Hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> - Algemeen directeur ROC A12 Nevenfunctie(s): <ul style="list-style-type: none"> - Adviseur trainer (ZZP) bij Juff training en advies
Tot en met augustus 2019	
D.A.M. Besten	Hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandig financieel interim manager, eigenaar administratiekantoor Besten Finance & Control Nevenfunctie(s): <ul style="list-style-type: none"> - Eigenaar T2Holiday, Voorzitter Stichting Duurzaam Heeten - Voorzitter Handbalvereniging Heeten, bestuurslid HeetenSport
R.P. Heukels (vicevoorzitter)	Hoofdfunctie: <ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandig adviseur, consultant, interim-manager,

	<p>eigenaar Heukels Advies en Heukels Media Consultancy</p> <p>Nevenfunctie(s):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Penningmeester Stichting Migranten Media Opleidingen te Amsterdam
Vanaf 1 juli 2019	
<p>Y. Achahbar Voorzitter auditcommissie</p>	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lid Managementteam (portefeuille financiën), Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, Amsterdam <p>Nevenfuncties: geen</p>
<p>M. Merx (voorzitter) Voorzitter remuneratiecommissie</p>	<p>Hoofdfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandig interim manager. - Per 11-09-2019: Interim-lid College van Bestuur NHL Stenden Hogeschool <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter Raad van Toezicht van Het Cultuurgebouw, Haarlemmermeer - Voorzitter van Raad van Commissarissen van Fleurance Residences, Zorginstelling Bloemendaal - Voorzitter Raad van Toezicht C4C, ontwikkelingssamenwerking, Amsterdam - Voorzitter Raad van Toezicht Glashouwer Producties, theater producties
<p>I. Oosterveld Lid auditcommissie</p>	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vice President Legal Foot Locker International bij Foot Locker Europe B.V. te Vianen <p>Nevenfuncties: geen</p>
<p>R. van Weegen (vicevoorzitter) Lid kwaliteitscommissie & remuneratiecommissie</p>	<p>Hoofdfunctie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandig interim manager - Adjunct Directeur Stedelijk Museum Amsterdam <p>Nevenfuncties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter bestuur Stichting Stedelijk Museum Fonds

College van Bestuur

Kolom kende in 2019 een eenhoofdig College van Bestuur.

Samenstelling College van Bestuur 2019	
Naam	Functie
Tot 1 juli 2019	
H. Kox	Hoofdfunctie: - Waarnemend bestuurder Stichting Kolom Nevenfunctie(s): - Lid Raad van Toezicht tevens lid onderwijscommissie Alfacollege Groningen - Voorzitter Raad van Commissarissen Cedin
Vanaf 1 juli 2019	
S. Spierenburg	Hoofdfunctie: - Bestuurder Stichting Kolom Nevenfunctie(s): - Geen

1.4. Terugblik CvB op 2019

2019 was een jaar van verandering. Op bestuurlijk niveau is een nieuw College van Bestuur aangesteld en is de Raad van Toezicht op één functionaris na in zijn geheel vervangen (zie vorige paragraaf).

Interne organisatie

Ook zijn er wijzigingen opgetreden in de interne organisatiestructuur. Om de verschillende schoolsoorten binnen de organisatie beter te laten samenwerken is de functie van bovenschools directeur – op tijdelijke basis - opgeheven en is de situatie omgevormd tot het werken met zgn. ‘clusters’. Met de GMR is afgesproken deze werkwijze te evalueren, op basis waarvan later besloten zal worden dit al dan niet te continueren. De clusters staan elk onder aanvoering van een clustervoorzitter. De verschillende schoolsoorten zijn geclusterd in SBO/PO (1), SO/VSO (2) en PRO (3). Het clusteren van de schoolsoorten zorgt voor een meer ‘platte’ organisatiestructuur met korte lijnen, waarin de schooldirecteuren een integrale verantwoordelijkheid dragen voor de eigen school en daarnaast een bijdrage leveren aan de stichting als geheel.

In verband met het opheffen van de functie van bovenschools directeur wordt het Centraal Bureau tijdelijk aangestuurd door de projectleider bedrijfsvoering, die is aangesteld voor het verbeteren van bedrijfsvoeringsprocessen. Het Centraal Bureau is ondersteunend aan het CvB en de scholen en daarnaast ook signalerend, beleidsvoorbereidend en adviserend aan het CvB.

Strategische oriëntatie

Naast de genoemde structurelementen is, met de komst van de nieuwe bestuurder, een traject in gang gezet op basis waarvan de strategische koers van de organisatie in gezamenlijkheid opnieuw zal worden bepaald. Hierin zal op zoek worden gegaan naar centrale kaders voor de stichting. Binnen deze centrale kaders zal op decentraal niveau (op de scholen) *couleur locale* en de benadering van de leerling verder vorm en inhoud krijgen. De koersplanontwikkeling gebeurt overigens in nauwe samenwerking met de andere schoolbesturen voor speciaal onderwijs in Amsterdam. De doelstelling is het nieuwe koersplan gereed te hebben in het najaar van 2020.

Samenwerking en verbinding

Samenwerking en verbinding heeft, gelet op de recente geschiedenis, de aandacht, in ieder geval op bovenschools niveau en op scholen waar dit benodigd is. De nieuwe tijdelijke structuur en het strategieproces zorgen voor meer verbinding en samenwerking. Kortere lijnen, eenduidige aansturing, integrale verantwoordelijkheid van de directeuren voor hun school en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de stichting zijn belangrijke ingrediënten om nader tot elkaar te komen.

Het werken aan samenwerking en verbinding is een doorlopende activiteit. Van cultuur (elkaar aanspreken, feedback geven en leren van elkaar) tot structuur (eenduidigheid), aandacht voor de "afhechting" van het verleden tot het doen van gezamenlijke activiteiten in het kader van het koersplan. Het uitwerken en implementeren van de besturingsfilosofie, waarin we bekijken hoe we gaan samenwerken in een professionele leeromgeving en het vitaliseren van de huidige kernwaarden dragen allemaal bij aan het verbeteren van de samenwerking en verbinding.

Fiscaliteit

Stichting Kolom heeft in 2018 een intensief verbetertraject met de belastingdienst afgesproken voor de adequate inrichting van het Horizontaal Toezicht en veranderingen op gebied van behandeling van fiscaliteit. In 2019 is, ondersteund door een extern fiscaal adviseur, een tax control framework geïmplementeerd. De fiscale processen binnen Kolom zijn beschreven in handboeken en via workshops zijn beschrijvingen aan betrokkenen in de organisatie toegelicht en is de kennis op fiscaal gebied vergroot. Met ingang van 2020 worden de afgesproken interne controles periodiek uitgevoerd en worden waar nodig verfijningen aangebracht in de processen en fiscaal bewustzijn in de organisatie verder vergroot.

De Wereldboom

In de Rivierenbuurt is er een mooie nieuwe school neergezet. HKC De Wereldboom is een 'alles-in-één-school' waar PO, S(B)O en opvang samenwerken. Het onderwijs en de specialistische ondersteuning vormen een geïntegreerd aanbod. Er is een duidelijke inrichting van het onderwijs met een focus op doorgaande leer- en ontwikkellijnen (van VVE-PO-SBO/SO). De Wereldboom staat daarmee voor de maximale vorm van Passend onderwijs: regulier en specialistisch onder één dak: fysiek én mentaal. Samen leren binnen één gebouw en één visie.

Op de Wereldboom kunnen broertjes en zusjes op dezelfde school onderwijs krijgen. Daarnaast is er samenwerking met partners op aanvullend gebied zoals bijvoorbeeld voor- en naschoolse opvang en daarmee doorlopende leerlijnen van 0 tot 12 jaar.

Eind 2019 is het PO gedeelte nog niet goed van de grond gekomen. Sinds 1 augustus is er een directeur met specifieke PO ervaring en ervaring met het starten van een school aangetrokken. De benodigde groei voor het behalen van de stichtingsnorm is echter niet gerealiseerd hetgeen in 2020 zal leiden tot heroverweging van de haalbaarheid van het concept.

Werving bestuurder

De waarnemend bestuurder heeft de RvT op haar verzoek geadviseerd over het profiel van de nieuw te werven bestuurder. Dit heeft geresulteerd in een vacaturestelling op 21 december 2018 in diverse media. Begin april 2019 is deze procedure afgerond, waarna Sylvia Spierenburg als nieuwe voorzitter CvB per 1 juli 2019 is gestart.

Organisatieontwikkeling: Kolom in verbinding

Conform het Managementstatuut van Kolom (2017), hebben de schooldirecteuren verschillende bovenschoolse rollen bij Kolom. Een belangrijke rol daarbij is het adviseren over het (meerjarig) strategisch beleid van Kolom en de uitvoering daarvan. Een andere belangrijke rol is het delen van kennis- en ervaringen met (naaste) collega's en het daarmee verder brengen van de stichting als geheel. Tot slot wordt van de directeuren verwacht dat zij meedenken op een aantal inhoudelijke thema's die binnen de stichting spelen.

Met de nieuwe bovenschoolse structuur is ook een nieuwe overlegstructuur geïntroduceerd, die deels aansluit op wat voorheen gebruikelijk was.

Voor de *horizontale verbinding* tussen alle scholen vindt er maandelijks directieoverleg (DO) plaats, waarin de directeuren het CvB adviseren over besluitvorming, ontwikkelingen lopende zaken bespreken en afstemmen over beleid. Het zoeken naar verbinding is een wezenlijk onderdeel van het DO. De directeuren hebben nadrukkelijk een adviserende rol en het CvB blijft eindverantwoordelijk (artikel 14, vierde lid Managementstatuut Kolom).

Naast het DO is er het "Bovenschools Overleg" (BO), dat bestaat uit het CvB, de interim projectleider bedrijfsvoering, de bestuurssecretaris en de drie voorzitters van de clusters, met als primaire taak beleidsafstemming op clusterniveau en advisering t.a.v. besluitvorming. Daarnaast is dit overleg gericht op het faciliteren van het proces m.b.t. de ontwikkeling van de strategische agenda en op verbinding met CvB en Centraal Bureau.

Voor de *verticale verbinding* zijn in plaats van de schoolsoort-overleggen (SBO/SO en Pro/VSO) cluster-overleggen in het leven geroepen, voor zaken die vooral de verschillende onderwijssectoren (PO en VO) raken. Het primaire doel hier is beleidsvoorbereiding binnen het eigen cluster, het opvangen van operationele issues onderling en het elkaar informeren over en signaleren van ontwikkelingen en knelpunten,

Voor de *diagonale verbinding* zijn er vaste werkgroepen voor een aantal beleidsterreinen, waarin directeuren en adjunct-directeuren participeren. De werkgroepen zijn thematisch georganiseerd en verantwoordelijk voor beleidsvoorbereiding op schoolsoort-overstijgend niveau. Van elke werkgroep is één van de directeuren voorzitter. De inhoudelijke voorbereiding vindt plaats met een medewerker van het Centraal Bureau van Kolom. De werkgroepen zijn gegroepeerd op de thema's Onderwijs, Kwaliteit & Identiteit (OKI), Personeel & Organisatie (P&O) en Financiën, Huisvesting en ICT (FHI).

1.5. PDCA binnen Kolom: Financieel en Kwaliteit

Schooldirecteuren zijn integraal verantwoordelijk voor zowel de onderwijskwaliteit als financiën en vormen als zodanig de schoolleiding. De medewerkers van het Centraal Bureau hebben een signalerende functie en adviseren en ondersteunen de directeuren hierbij. Het CvB is eindverantwoordelijk voor alle scholen en verantwoordt de resultaten naar de Onderwijsinspectie, accountant, de intern toezichthouders en andere stakeholders. De controller ziet toe op de P&C-cyclus binnen stichting als geheel. De eindverantwoording gebeurt altijd via het bestuursverslag.

In 2019 is verder geïnvesteerd in de *financiële control* van de stichting Kolom. Zo is in 2019 een vervolg gegeven aan de uitrol van Capisci, dat tevens bijdraagt aan de het vergroten van het financiële inzicht van de schooldirecteuren. Daarnaast wordt door middel van een maandelijks financiële afsluiting gezorgd voor up-to-date administratie en voor sturing wordt per kwartaal een rapportage opgesteld inclusief prognoses en risico-overzichten. De financiële rapportage is uitgebreid naar een integrale kwartaalrapportage. De financiële administratie is uitbesteed aan Groenendijk Onderwijsadministratie, waar ook de personeel- en salarisadministratie is ondergebracht.

Op het gebied van *onderwijskwaliteit* wordt gewerkt aan nieuw systeem van kwaliteitszorg. Inmiddels is er een traject opgetuigd om dit verder vorm en inhoud te gaan geven. Verder zal gekeken worden naar het brede instrumentarium dat voorhanden is voor de kwaliteitszorg van de stichting Kolom.

1.6. Governance ontwikkelingen

In de interne governance zijn enkele veranderingen opgetreden. De Raad van Toezicht is op één lid na vervangen en voor de waarnemend bestuurder is een bestuurder in vaste dienst aangetreden. Het College van Bestuur is binnen Kolom eenhoofdig georganiseerd, en werd tot september ondersteund door een bovenschools directeur voor de meer operationele en schoolse zaken. De structuur met de bovenschools directeur is inmiddels vervangen door te werken met clusters.

Op grond van de Wet versterking bestuurskracht vindt twee keer per jaar een gesprek plaats tussen GMR en Raad van Toezicht.

Het eigen jaarverslag van de Raad van Toezicht, evenals dat van de GMR, treft u aan in Hoofdstuk 7.

1.7. Externe overview: politieke of maatschappelijke impact

De landelijke ontwikkelingen rondom het lerarentekort en de stakingen in het primair onderwijs zijn ook voor Kolom van groot belang geweest. Kolom heeft, net als veel besturen in de Randstad, grote problemen om leraren te vinden en aan zich te binden. Mede daarom ondersteunde Kolom tot nu toe de verschillende stakingen die er zijn geweest voor betere arbeidsvoorwaarden en lagere werkdruk.

De CAO-PO is fors aangepast en heeft met name een behoorlijke impact gehad op de verhoging van de salarissen en het functiegebouw. Deze veranderingen gaan vooral in 2020 gelden.

Op gemeentelijk niveau zien we ruime investeringen in onderwijs, vooral met de zogenaamde Amsterdamse Onderwijsagenda. Het is prettig dat er meer geld is vrijgekomen voor het onderwijs in Amsterdam. Echter: Het landelijke probleem van het lerarentekort wordt hier niet mee opgelost. Tevens hebben we in Amsterdam te maken met een aantal andere omstandigheden die hier ook niet aan bijdragen, zoals (extreem) hoge huur- en huizenprijzen (ondanks geleverde inspanningen vanuit de gemeentepolitiek om leerkrachten van buiten hierin tegemoet te komen), en lange wachtlijsten voor huren, concurrentie van scholen van omliggende gemeenten en de relatief complexe populatie van leerlingen van Kolom waar vooral beginnende leraren voor lijken terug te deinzen.

1.8. Klachten

De klachtenprocedure

Kolom streeft ernaar om het onderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen, maar het gebeurt soms dat er iets misgaat. Ouders en leerlingen verkeren in een afhankelijke positie ten opzichte van de onderwijsinstelling. Het is daarom belangrijk dat hun belangen zo goed mogelijk worden gewaarborgd. En als er iets mis gaat moeten ouders en leerlingen zich vrij voelen om hun ontevredenheid te uiten.

Schooldirecties vangen vaak gevoelens van ongenoegen en/of misverstanden door miscommunicatie op. Zij reflecteren hierop en bespreken dit intern met betrokkenen en/of het schoolteam. Daarnaast zorgen zij voor het eerste gesprek tussen de persoon die ontevreden is en de persoon over wie wordt geklaagd, wat vaak al voldoende is om onvrede op te lossen. Dit biedt de grootste kans op een bevredigende afhandeling voor de klager, maar ook kan de organisatie er zo het beste van leren.

Als onderling overleg naar aanleiding van ontevredenheid geen uitkomst biedt, kan een stap verder gegaan worden in de klachtenroute van Kolom. Betrokkene kan een beroep doen op de interne contactpersoon. De interne contactpersoon geeft op het niveau van de scholen informatie over de klachtenregeling van Kolom en verwijst (zo nodig) door naar de externe vertrouwenspersoon, de vertrouwenspersoon integriteit, mediation of in uiterste gevallen naar de Geschillencommissie voor het Bijzonder Onderwijs (GCBO). Ook biedt de interne contactpersoon desgewenst ondersteuning bij het bespreken van een klacht op school.

Medewerkers en ouders kunnen ook rechtstreeks de vertrouwenspersoon benaderen zonder tussenkomst van het bevoegd gezag. Dat is als zodanig in de in 2018 geactualiseerde regeling opgenomen die op de website van Kolom staat.

Bij een vermoeden van seksuele intimidatie van een volwassene jegens een minderjarige leerling geldt een meld- en aangifteplicht (zedennisdrijf). Deze meldplicht is ook uitgebreid naar (signalen van) radicalisering.

Uitgebreide informatie over indienen en behandeling van klachten is voor ouders en leerlingen te vinden op de website van Kolom en in de schoolgids van de scholen. Voor medewerkers is deze informatie tevens te vinden op het Kolom intranet.

Klachten die binnenkomen bij de interne contactpersonen worden overigens niet op stichtingsniveau geregistreerd. Dit geldt eveneens voor klachten die rechtstreeks zijn ontvangen en afgehandeld door directie en management van de scholen. Een registratie vindt pas plaats op het moment dat een klacht wordt ingediend bij het College van Bestuur dan wel wordt voorgelegd aan de Externe vertrouwenspersoon en/of de vertrouwenspersoon integriteit.

Hieronder lichten we de gremia zoals hierboven genoemd nog een keer expliciet toe.

Interne Contactpersonen (ICP)

Op elke school zijn er twee interne contactpersonen. Zij fungeren als wegwijzer bij eventuele klachten van leerlingen, ouders en medewerkers. De klachtenregeling van Kolom geldt daarvoor als leidraad. Elke nieuwe interne contactpersoon wordt apart door het bestuur benoemd. Daarmee wordt hun onafhankelijke positie benadrukt. Elke interne contactpersoon volgt een basistraining die wordt gegeven door onze vertrouwenspersoon.

Externe vertrouwenspersoon

Kolom heeft sinds 2011 een overeenkomst met een vaste vertrouwenspersoon. Indien nodig is er ook een externe mannelijke vertrouwenspersoon beschikbaar. De contactgegevens staan vermeld zowel op de website van Kolom als in alle schoolgidsen.

Vertrouwenspersoon Integriteit (VPI)

Met de vertrouwenspersoon Integriteit (VPI) kunnen medewerkers op vertrouwelijke wijze van gedachten wisselen over integriteitskwesties. Dit kan als een medewerker zelf worstelt met een integriteitsvraagstuk of als hij een vermoeden heeft van een integriteitsschending/misstand. In het laatste geval kan de medewerker eventueel een melding doen bij de VPI. Stichting Kolom heeft de klachtenregeling "Meldingsregeling vermoeden van een misstand bij Stichting Kolom" datum 3 april 2012. Deze is te raadplegen via de website van Kolom.

Klachten 2019

In totaal zijn er in 2019 zes klachten binnengekomen via de externe vertrouwenspersoon, allen van ouders. De afhandeling van enkele van deze klachten loopt door in 2020. Twee klachten zijn voorgekomen bij de GCBO. De GCBO heeft beide klachten ongegrond verklaard.

Voor wat betreft de Vertrouwenspersoon Integriteit heeft zich in 2019 géén melding voorgedaan.

Telefonische helpdesk

Er is door leden van de schoolorganisatie achtmaal gebruik gemaakt van de helpdesk voor informatie en advies in het kader van de klachtenregeling.

Aanbevelingen van de externe vertrouwenspersoon

Gezien de aard van de kwesties en de behandeling en afhandeling kan geconstateerd worden dat de communicatie bij betreffende scholen niet goed is verlopen. Het verdient aanbeveling om daar aandacht aan te besteden. Als er sprake is van goede communicatie vermindert dat het aantal klachten.

Code goed bestuur PO/VO

<i>Checklist eisen code goed bestuur PO</i>	<i>Ja/Nee</i>
Funciescheiding bestuur/intern toezicht	Ja
Naleving code	Ja
Opdracht, zorgen voor vorming en opleiding van kinderen in de leeftijd van 4 tot circa 12 jaar en zorgen voor kwalitatief onderwijs	Ja
Inrichting organisatie <ul style="list-style-type: none"> • Efficiency en effectiviteit ten aanzien van realiseren opdracht • Goede verdeling taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen verschillende organen • Vermogen tot aanpassing aan een wijzigende omgeving • Goed kunnen functioneren van de medezeggenschap	Ja
Professionals, creëren en bewaken professionele ruimte en cultuur, beleid gericht op ontwikkeling en onderhoud deskundigheid en verantwoordelijkheid personeel, bestuur en toezichtsorgaan stellen eigen professionaliseringsagenda op	Ja
Interne verantwoording	Ja
Horizontale dialoog met belanghebbende op alle relevante niveaus van de organisatie	Ja
Jaarverslag en publicatie jaarverslag	Ja
Schoolbestuur, besturing organisatie, beschikt over benodigde bevoegdheden, verantwoordelijk voor uitoefening van toebedeelde bevoegdheden, draagt zorg voor naleving van de code.	Ja
Leidraad schoolbestuur	Ja
Strategisch beleid	Ja
Cultuur, schoolbestuur richt zich ook op de wijze waarop resultaten tot stand komen, cultuur, processen en condities en bevordert een organisatiecultuur die het mogelijk maakt dat werknemers en andere belanghebbende melding durven te maken van door hen vermoede onregelmatigheden binnen de organisatie.	Ja
Informeren intern toezichtsorgaan	Ja
Inrichting en functioneren schoolbestuur, feedback en evaluatie	Ja
Onafhankelijkheid schoolbestuur, nevenfuncties, belangenverstremeling etc.	Ja
Functioneren intern toezichtsorgaan – dit is de zelfevaluatie (zie hieronder)	Ja
Leidraad intern toezichtsorgaan	Ja
Informatie door intern toezichtsorgaan, inrichting en functioneren, onafhankelijkheid en vergoeding	Ja
<i>Checklist eisen code goed bestuur VO</i>	<i>Ja/Nee</i>

Publicaties website: <ul style="list-style-type: none"> • statuten • het bestuursreglement • reglementen inzake het functioneren van het bestuur en het interne toezicht • het professioneel statuut • de integriteitscode • de klachtenregeling(en) • de klokkenluidersregeling • het jaarverslag inclusief al dan niet betaalde (hoofd- en) nevenfuncties van bestuurder(s) en toezichthouder(s) en de gegevens over het bestuur en de interne toezichthouder(s) 	Ja
Doelstellingen/aanpak horizontale dialoog met externe stakeholders geformaliseerd, verankerd, onderhouden en vermeld in het jaarverslag.	Ja
Zelfevaluatie toezichthouder	Ja
Nevenfunctie door de bestuurder(s) wordt vooraf goedkeuring gevraagd aan het interne toezicht. De criteria vastgelegd in een reglement.	Ja
Onafhankelijkheid schoolbestuur, nevenfuncties, belangenverstremgeling etc.	Ja

1.9. Overzicht leerlingenaantallen Kolom scholen

NAAM SCHOOL	01-10-2016	01-10-2017	01-10-2018	01-10-2019
SBO De Driesprong	108	99	102	106
SBO Professor Dumont	65	77	103	120
SBO De Hasselbraam	130	123	145	150
SBO-Zuid Meander / HKC De Wereldboom	69	66	67	147
SBO-Zuid St. Paulus	67	58	59	0
SBO De Zeppelin	66	68	83	102
HKC De Wereldboom regulier PO			16	34
Totaal PO/SBO	514	491	575	659
VSO De Heldring	124	134	147	160
SO De Heldring	60	65	64	75
VSO Alphons Laudy	166	164	157	153
SO Alphons Laudy	87	82	76	92
Totaal WEC	437	445	444	480
KPC De Atlant	202	179	169	165
KPC De Dreef	221	213	180	165
KPC Het Plein	219	216	217	185
KPC Noord	219	197	202	188
KPC De Schakel	142	128	130	135
TOTAAL PRO	1003	933	898	838
TOTAAL BESTUUR	1954	1869	1917	1977

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat in oktober 2019 sprake is van een forse toename in zowel het SBO als het SO en VSO (+120). Voor deze schoolsoorten is de bovengrens hiermee grotendeels bereikt; meer leerlingen kunnen niet worden aangenomen, tenzij er extra groepen worden geformeerd. In tijden van een lerarentekort is dat lastig te realiseren.

Het PRO is juist behoorlijk gedaald (-60). Dit heeft te maken met de instroom bij het PRO, dat gedaald is met ongeveer een derde. Of dit een eenmalige terugloop is, of dat hier sprake is van een trend, kunnen we nog niet beoordelen.

In totaal is Kolom gegroeid met 60 leerlingen t.o.v. de 1 oktober telling van 2018.

2. ONDERWIJS EN KWALITEITSZORG

2.1. Onderwijsprestaties

Kwaliteitsbeleid staat bij Kolom hoog in het vaandel en wordt doorlopend geactualiseerd en aangepast. Kolom wil de kwaliteit van het primaire proces versterken, zeker ook met het oog op de lerende organisatie die Kolom wil zijn en het belang dat gehecht wordt aan de kennis, expertise en vakbekwaamheid van medewerkers.

Op verschillende niveaus binnen Kolom bespreken directeuren en medewerkers de resultaten van het geboden onderwijs. Er is veel aandacht voor leeropbrengsten, leerlinggedrag én leerkrachtgedrag, houding en (sociale) competentieontwikkeling en acties/ interventies om dit te borgen en/of te versterken. Zo wordt jaarlijks gewerkt aan het realiseren van een kwaliteitscultuur.

Met de ouders, en indien mogelijk met leerlingen, wordt periodiek over het ontwikkelingsperspectief (OPP) en het uitstroomprofiel van de leerling (voor de SBO scholen en de (V)SO scholen) of het OPP en het individueel ontwikkelplan van de leerling (voor de PrO scholen) gesproken. Hierbij komen behaalde resultaten, nieuwe doelen en ambities en het verwachte uitstroomperspectief aan de orde.

Het monitoren van de onderwijsprestaties wordt van steeds groter belang in de toekomst voor Kolom. Enerzijds omdat in het praktijkonderwijs in de nabije toekomst diploma's zullen worden uitgegeven en anderzijds omdat in het SBO een eindtoets PO vanaf komend schooljaar zal plaatsvinden (in verband met Corona een jaar uitgesteld). Kolom bereidt zich daarop voor door de leerlingvolgsystemen zodanig eenduidig in te richten dat de voortgang goed kan worden gemonitord.

Onderwijsprestaties SBO, SO en VSO

De scholen voor speciaal (basis)onderwijs van Kolom zijn goed in staat de ontwikkelingsperspectieven op het niveau van de leerling te vertalen in een passend onderwijsaanbod. Scholen krijgen op die manier een goed beeld van de onderwijsdoelen en de resultaten. Met instrumenten als het ontwikkelingsperspectief kijken leraren vooraf naar welke resultaten ze van een leerling verwachten. Op basis daarvan richten ze het onderwijs voor deze leerling in.

De vraag is daarmee gericht op: "In hoeverre ontwikkelingen leerlingen zich naar verwachting?" In onderstaande tabellen is dit voor de SBO, SO en VSO scholen inzichtelijk gemaakt:

Ontwikkelingsperspectief van de schoolverlaters	De Hasselbraam	Prof. Dumont	HKC De Wereldboom	Driesprong	De Zeppelin
Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	2	1	0	0	1
Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	22	8	20	9	11
Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	3	0	2	2	2

Ontwikkelingsperspectief van de schoolverlaters	SO Heldring	VSO Heldring	SO Alphons Laudy	VSO Alphons Laudy
---	-------------	--------------	------------------	-------------------

Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	1	0	2	0
Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	13	18	16	19
Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief	0	0	0	2

De tabel maakt duidelijk dat de scholen het gros van de leerlingen correct inschat en dat de leerlingen zich naar verwachting hebben ontwikkeld. In sommige gevallen zijn leerlingen lager of juist hoger uitgestroomd. De verklaringen hiervoor zijn vaak op individueel niveau te geven en kunnen te maken hebben met persoonlijke gebeurtenissen.

Voor het speciaal basisonderwijs moet de kanttekening gemaakt worden dat deze leerlingen vaak reguliere toetsen krijgen met een reguliere landelijke normering. Die meetlat is niet altijd zinvol voor deze leerlingen en kan bovendien demotiverend werken. Het zou goed zijn om (nog) beter in te kunnen spelen op verschillen tussen leerlingen, hun eigen opbrengsten beter inzichtelijk te maken en de resultaten op basis daarvan te analyseren. Niet alleen om de leerling, maar ook om de omgeving te laten zien wat scholen bereiken met hun leerlingen. Er is dus steeds meer behoefte om meer inzicht te hebben in alle gegevens die er over de vorderingen per leerling beschikbaar zijn. De scholen moeten daarvoor de beschikbare data binnen de school effectief gebruiken.

Onderwijsprestaties PRO 2018-2019

Voor het Praktijkonderwijs zijn de volgende uitstroomgegevens bekend over het schooljaar 2018-2019.

	KPC De Atlant	KPC De Dreef	KPC Noord	KPC Het Plein	KPC De Schakel
(Beschut) werk:	9	13	16	32	6
Leren:	17	20	19	17	17
Werk en leren	5	1	9	4	3
Dagbesteding	2	0	0	1	1
Anders:	0	2	0	0	2
Percentage leren/werkplek	94%	92%	100%	98%	90%

Duidelijk wordt dat 'leren' (zoals bij een vervolgopleiding bij ROC) en (beschut) werk de belangrijkste uitstroombestemmingen zijn van de leerlingen in het Praktijkonderwijs.

Volgens de definitie van de landelijke uitstroommonitor praktijkonderwijs moet minimaal 90% van de leerlingen die het praktijkonderwijs verlaten of een vervolgopleiding volgen of een werkplek hebben. Deze doelstelling voor de schoolverlaters van 2018-2019 is op alle Kolom praktijkcolleges behaald. In totaal stroomt 96% van de leerlingen door naar een opleiding en/of werk.

Wanneer we de uitstroomgegevens afzetten tegen de landelijke scores zien we dat leerlingen van praktijkcolleges van Kolom minder doorstromen naar werk. Er stromen iets minder leerlingen door naar de

combinatie werk/leren. We zien dat er heel veel leerlingen van onze praktijkcolleges doorstromen naar een vervolgopleiding in vergelijking met het landelijk gemiddelde.

Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

Omdat er in 2019 lang sprake was van een interim situatie bij het College van Bestuur, en pas halverwege 2019 een nieuwe bestuurder benoemd is, zijn er in 2019 geen strategische projecten gestart en is er vooralsnog geen strategisch beleid geformuleerd. Toch is een tweetal ontwikkelingen het benoemen waard, die al in 2018 hun oorsprong vinden.

In de eerste plaats is het project Specialistische Jeugdzorg in het Speciaal Onderwijs (SJSO) gestart in 2018. Via een aanbesteding door de gemeente Amsterdam is er bij zestien aanbieders specialistische jeugdzorg ingekocht. Verschillende scholen van Kolom zijn vervolgens gestart binnen de scholen met ondersteuning van twaalf van deze instellingen die gespecialiseerd zijn in verschillende vormen van jeugdzorg. Voor deze scholen geldt:

- vaste specialistische jeugdhulpverleners binnen de school zijn dichtbij en gemakkelijk te bereiken.
- de specialistische jeugdhulp is direct beschikbaar, er is geen verwijzing meer nodig.
- de jeugdhulp is ondersteunend aan de doelen die op school zijn vastgesteld;
- jeugdhulpverleners sluiten aan bij het zorgteam van school

Het project Specialistische Jeugdzorg in het Speciaal Onderwijs heeft er onder andere toe geleid dat een aantal scholen anders is gaan kijken naar de eigen zorgstructuur. In 2019 heeft er een evaluatie plaatsgevonden waarin ervaringen zijn gedeeld. In 2020 zal de SJSO opnieuw tegen het licht gehouden worden.

Daarnaast is het Humanistisch Kind Centrum (HKC) De Wereldboom in oktober 2018 van start gegaan in een nieuw gebouw aan de Peelstraat. Een 'alles-in-1 school' voor het reguliere onderwijs, het speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs (ZMLK) op humanistische grondslag. Eén kindcentrum voor onderwijs, opvang en ondersteuning aan kinderen van 0 t/m 12 jaar. De gedachte van het Integraal Kindcentrum is daarbij uitgedragen en een nieuwe visie, merknaam en website zijn gerealiseerd. De samenwerking met de kinderopvang past daarbij in een trend die ook elders in Amsterdam is waar te nemen.

In 2019 de benodigde groei van het PO gedeelte van HKC De Wereldboom nog niet voldoende op gang gekomen. De uitdaging is groot om de stichtingsnorm in vijf jaar tijd te behalen. Er is in 2019 hard gewerkt om leerlingen als ook personeel te werven, het concept waar nodig verder uit te werken en te werken aan kwaliteit.

Passend Onderwijs

Kolom hanteert een zogenaamd dynamisch beleid als het gaat om passend onderwijs. Kolom moet met haar voorzieningen/arrangementen en aanbod inspelen op wijzigingen in de leerlingenpopulatie als effect van Passend Onderwijs. De Kolom scholen moeten in ieder geval het onderwijs kunnen afstemmen op complex onaanangepast gedrag van leerlingen en meer complexe problematiek (veranderende doelgroepen; verdichte en/of gestapelde problematiek).

Kolom scholen zijn actief in contact met regulier onderwijs onder andere door deelname aan relevante stedelijke en regionale overleggen (samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs en wijknetwerken). Hierdoor moet meer zicht komen op de antwoorden die Kolom moet geven i.v.m. Passend Onderwijs. Kolom dient steeds na te gaan wat gevraagd en gewenst is.

Met de wetgeving passend onderwijs en de onzekerheid over het beleid van samenwerkingsverbanden in de praktijk zijn onderwerpen als school omvang en spreiding van voorzieningen (scholen speciaal onderwijs) steeds belangrijker. Kolom wil de eigen scholen behouden omdat speciaal onderwijs – ook in de toekomst – in de visie van Kolom nodig zal blijven. Een zekere omvang (robuustheid) is noodzakelijk

om een school financieel voldoende toe te rusten, de bedrijfsvoering veilig te stellen, de kwaliteit van medewerkers te garanderen en de meerjarige continuïteit te verzekeren.

2.2. Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

Externe kwaliteitszorg: Onderwijsinspectie

Sinds augustus 2017 heeft de Onderwijsinspectie haar manier van toezicht gewijzigd. De verantwoordelijkheid voor het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs wordt bij de schoolbesturen gelegd. De schoolbesturen moeten aan de inspectie verantwoording afleggen over de resultaten van het onderwijs en de financiën. Gekeken wordt of alle leerlingen kwalitatief goed onderwijs krijgen, of scholen voldoen aan wet- en regelgeving en of de financiën op orde zijn. Daarnaast hebben schoolbesturen uitdrukkelijk de taak hun scholen te stimuleren zichzelf blijvend te verbeteren.

Eind 2019 beschikken alle Kolom scholen over een basisarrangement van de onderwijsinspectie. Uitzondering vormt HKC De Wereldboom SBO, waar op 2 april en op 21 juni 2019 de onderwijsinspectie een kwaliteitsonderzoek heeft uitgevoerd. De inspectie heeft geconstateerd dat de school op meerdere standaarden niet aan de wettelijke eisen voldoet. De kwaliteit van het onderwijs is zodoende als 'onvoldoende' beoordeeld.

In haar oordeel geeft de inspectie het volgende aan: "Het zicht op de ontwikkeling van de leerlingen is onvoldoende en in de kwaliteit van het didactisch handelen van de leraren zien wij grote verschillen. De school moet beter in beeld brengen hoe leerlingen zich ontwikkelen en waar zij stagneren in hun ontwikkeling. Met deze gegevens moet de school haar zorg voor deze leerlingen en het aanbod beter afstemmen op wat zij nodig hebben om tijdens de lessen beter tegemoet te komen aan hun onderwijsbehoeften. Ook moet de school beter in kaart gaan brengen hoe het gesteld is met de kwaliteit van het onderwijs en met die gegevens in de hand verbeteracties in gang gaan zetten."

Wel ziet de inspectie Op de Wereldboom "een team dat gemotiveerd en gedreven is om de kwaliteit van het onderwijs in samenwerking met elkaar te verbeteren. Daarnaast is er meer aandacht voor het in kaart brengen van de leerresultaten."

In de reactie op het rapport heeft het bestuur van Stichting Kolom aangegeven de signaleringen die de inspectie heeft gedaan als realistisch te zien. Verder valt o.a. te lezen: "Inmiddels is de situatie binnen de Stichting en basisschool HKC De Wereldboom veranderd. Al spoedig na het eerste Inspectiebezoek is een aantal ontwikkelingen in gang gezet om de onderwijskwaliteit snel te verbeteren. Het bestuur ziet op HKC De Wereldboom een team dat gemotiveerd en gedreven is om de kwaliteit van het onderwijs in samenwerking met elkaar te verbeteren. Ook is op de Wereldboom sprake van een lerende cultuur waarin vanuit een positieve grondhouding wordt gewerkt en van elkaar leren belangrijk gevonden wordt. Wij zien de toekomst met vertrouwen tegemoet."

In juni 2020 stond het herstelonderzoek van de inspectie gepland om na te gaan of de school de kwaliteit van het onderwijs heeft verbeterd en voldoet aan de wettelijke eisen. Door de Corona-maatregelen is dit onderzoek uitgesteld naar september 2020.

Interne kwaliteitszorg

Binnen Kolom wordt op verschillende manieren gewerkt aan onderwijskwaliteit. Mede naar aanleiding van het nieuwe bestuursgerichte toezicht heeft Kolom vanaf 2017 een nieuwe opzet voor de cyclus van toezicht arrangementen ingevoerd. In deze cyclus komen verschillende vormen van toezicht afwisselend aan bod. Uitgegaan wordt van gedifferentieerd toezicht, waarover jaarlijks in het voortgangsgesprek (november) tussen de directeur en bestuur afspraken worden gemaakt. Per school wordt, mede in het perspectief van geplande externe bezoeken vanuit inspectie of jury Excellente Scholen, bekeken welke vorm van toezicht nodig is. Uitgangspunt is dat elke school minimaal één keer in de twee jaar een bezoek

van 'buitenaf' krijgt. Dit kan een collegiale visitatie of een audit zijn, maar dus ook een bezoek van de inspectie of jury. Daarnaast wordt eens in de twee jaar een integrale schoolbespreking gevoerd, op basis van input van interne en externe informatiebronnen. Het toezicht arrangement kan er per school verschillend uitzien.

Door alle ontwikkelingen bij Kolom in 2018 en gedeeltelijk in 2019 – met name de interim situatie van het bovenschools management en bestuur alsmede het vertrek van de kwaliteitsmedewerker eind 2018 – is bovengenoemde cyclus onvoldoende van de grond gekomen. Individuele (kwaliteits)gesprekken tussen de bestuurder en directeuren, waarin (het leiding geven aan) het primaire proces centraal staat, hebben niet of te weinig plaatsgevonden.

De cyclus zoals die opgezet is, wordt tevens als zeer uitgebreid ervaren. Afgesproken is daarom het schooljaar 2019-2020 te benutten om de totale kwaliteitszorg binnen Kolom door de werkgroep Onderwijs, Kwaliteit en Identiteit (zie hieronder) te laten evalueren en een nieuw voorstel voor een hernieuwde inrichting af te wachten.

Vooruitlopend daarop zijn er met de komst van de nieuwe bestuurder eind 2019 gesprekken opgestart, waarin is begonnen met een eerste start- c.q. ambitiegesprek. In schooljaar 2020-2021 zal een nieuwe gesprekscyclus worden geïntroduceerd, waar start- of voortgangsgesprekken en functionerings- en beoordelingsgesprekken deel van uit zullen maken.

Naast genoemde kwaliteitsgesprekken heeft de directeur jaarlijks één begrotingsgesprek en één gesprek over de formatie van het volgende schooljaar met respectievelijk de controller en personeelsadviseur, twee overige formatiegesprekken met de personeelsadviseur, iedere twee maanden een kort gesprek met de arbo-/verzuimadviseur en een financieel gesprek met de controller. Ook hier zijn door de omstandigheden sommige gesprekken niet doorgegaan.

Binnen Kolom worden **interne audits** afgenomen. Bij een audit beoordelen geschoolde auditoren (onderdelen van) een school op basis van een kwaliteitskader. De audit is gericht op kwaliteitsverantwoording en/of ontwikkeling en is gebaseerd op het nieuwe onderzoekskader van de Inspectie. In 2018 en 2019 is het systeem van audits dat in 2017 is opgezet doorontwikkeld en verder geprofessionaliseerd. Zo is het Draaiboek Audits aangescherpt en verder verbeterd. Bij de samenstelling van de audit teams wordt steeds gekeken naar een representativiteit vanuit de Kolom organisatie. De auditoren worden ondersteund door een onafhankelijk, extern bureau.

In 2019 heeft er een audit plaatsgevonden bij SBO De Hasselbraam. Helaas is de geplande audit bij HKC De Wereldboom niet doorgegaan, vanwege moeilijkheden met de planning in combinatie met het inspectiebezoek.

Ook kent Kolom het middel van de **collegiale visitaties**. De link met het Inspectiekader is daarbij veel losser en directeuren zijn zelf in staat om een (ad hoc) vraag te stellen op basis van hun eigen behoeften. Een collegiale visitatie heeft in 2019 niet plaatsgevonden. Directeuren hebben geen (ad hoc) vragen aan elkaar voorgelegd en evenmin is er vanuit het College van Bestuur gestuurd op het uitvoeren van een collegiale visitatie.

Veiligheid en de tevredenheid op de scholen worden onder andere gemonitord door het gebruik van **veiligheids- en tevredenheidsenquêtes**. Afname van de enquêtes vindt op verschillende manieren plaats en in verschillende cycli op de schoolsoorten van Kolom. Alle scholen laten het personeel, leerlingen en ouders hieraan deelnemen. Op verschillende niveaus binnen Kolom bespreken medewerkers de uitkomsten van de enquêtes.

Ook bestaat binnen Kolom de **werkgroep Onderwijs, Kwaliteit en Identiteit**. Deze werkgroep verbindt de verschillende onderwijssoorten van de stichting en vanuit de daar samenkomende expertise worden

ervaringen uitgewisseld. De werkgroep adviseert aan het directeurenoverleg en het College van Bestuur. Haar advies is zwaarwegend en gezaghebbend.

In de **kwaliteitscommissie** van de RvT worden tot slot periodiek zaken besproken die de kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit van Kolom raken. Deze commissie is voorbereidend voor de Raad van Toezicht vergaderingen en bestaat sinds 2015.

Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen

Kolom werkt samen met diverse partners om kennis uit te wisselen en toe te passen. Er is intensief contact met gemeenten en er wordt samengewerkt met verschillende aanbieders van Specialistische jeugdzorg. Kolom is daarnaast verbonden aan drie samenwerkingsverbanden namelijk het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen, Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen en Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid-Kennemerland.

Samenwerkingsverband PO

Het samenwerkingsverband heeft met instemming van de Ondersteuningsplanraad (OPR) gekozen voor een decentraal schoolmodel. De verantwoordelijkheid voor de zorgplicht ligt bij de scholen zelf. Om dit optimaal vorm te geven krijgen de schoolbesturen zelf de ondersteuningsmiddelen. Met deze middelen kunnen zij, eventueel in samenwerking met andere scholen, de zorgplicht en extra ondersteuning voor leerlingen, die in aanmerking komen voor een aangepast arrangement te organiseren.

Samenwerkingsverband VO

Het voortgezet onderwijs van Kolom is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen en voor één school bij het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zuid-Kennemerland. Het Samenwerkingsverband coördineert en ondersteunt de scholen bij het organiseren van goed onderwijs en passende zorg voor iedere leerling. Alle schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (met uitzondering van Cluster 1 en 2) zijn in het samenwerkingsverband vertegenwoordigd.

Verantwoording Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen

Om de interne zorgstructuur te versterken ontvangen onze scholen ondersteuningsmiddelen van het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen. Met deze middelen bieden de scholen ook extra ondersteuning aan individuele leerlingen. De doelmatige besteding van middelen wordt jaarlijks door elke school verantwoord aan het samenwerkingsverband. Onderstaand een overzicht hiervan inclusief de beschrijving van hoe en hoeveel extra ondersteuning er wordt geboden en door wie of wat.

School	Vorm van ondersteuning	Bedrag
KPC De Atlant	Project Circus AIM – ontwikkeling emotionele en motorisch creatieve vaardigheden	€ 14.000
	Extra uren ICT (2 dagen) in verband met inrichting LVS	€ 24.000
	POS Groep: samenwerking tussen VSO en het Pro	€ 16.000
	Project zelfbescherming onderbouwleerlingen	€ 7.000
	Studiedag omgaan met autisme	€ 3.000
KPC De Dreef	Inzet BPO	€ 33.600
	Scholing aan docenten	€ 6.000
	Sociale vaardigheid/weerbaarheidstrainingen voor leerlingen in groepsverband	€ 12.000
	Naschoolse besteding school stage en werk	€ 12.000

	Trainging 'Het Huis' (een cultuur sensitieve preventieve aanpak voor brugklassers)	€ 5.000
	Barbiersopleiding 1 leerling	€ 4.120
KPC Het Plein	Interne zorgstructuur: scholing zorgcoördinator en schoolpsycholoog	€ 5.000
	Extra inzet begeleiding individuele leerlingen	€ 40.000
	Interne zorgstructuur: ontwikkelen leerlijnen	€ 5.000
	Interne zorgstructuur: scholing in communicatie	€ 15.000
	Externe zorgstructuur: kosten topklas	€ 10.000
	Interne zorgstructuur: Coaching individuele leerkrachten	€ 10.000
	Interne zorgstructuur: scholing Presentis	€ 5.000
KPC Noord	Inzet Stichting LeerKracht. Deze helpt een verbetercultuur binnen de teams te creëren	€ 12.000
	Ondersteuning individuele leerlingen door inzet IB/RT (3 dagdelen per week)	€ 25.000
	Ondersteuning individuele leerlingen door ondersteuning coördinator (3 dagen per week)	€ 50.000
VSO De Heldring	Extra ondersteuning in trainingsgroep door een onderwijsassistent	€ 36.237
VSO Alphons Laudy	Extra inzet onderwijsassistenten op de IBL-groepen De onderwijsassistenten bieden de leerlingen gericht ondersteuning op diverse ontwikkelingsgebieden. Er wordt hierbij eveneens intensief samengewerkt met zorgpartners.	€ 29.085

Schoolondersteuningsprofiel

De ondersteuning-/zorgstructuur is met ingang van schooljaar 18/19 gewijzigd en het School Ondersteuningsplan (SOP) is herschreven. Een voorbeeld van een verandering hierin is de invoering van leerjaarbesprekingen waarin de mentoren, leerwerkmeesters en docenten elkaar informeren over de klassen en ook afspraken maken over de aanpak/doelen van onze leerlingen.

Informatie ouders

Kolom informeert ouders actief over de mogelijkheden die wij hebben om hun kind te ondersteunen. De inzet van de Specialistische Jeugdzorg Speciaal Onderwijs (SJSO) wordt verder geborgd in de organisatie. We hebben te maken met zorgaanbieders die interdisciplinair met elkaar samenwerken onder leiding van de zorgcoördinator.

De informatie over de ondersteuning op de scholen is tevens terug te vinden in het School Ondersteuningsplan (SOP) en de website. Daarnaast worden ouders ook geïnformeerd tijdens intakegesprekken, ouderavonden en OPP gesprekken en worden ouders altijd betrokken indien er sprake is van extra ondersteuning vanuit de tweede- of derdelijns hulpverlening.

Toetsing en examinering VO

Formeel is de diplomering in het PRO pas een feit in 2021. Leerlingen krijgen een getuigschrift of schooldiploma als zij het praktijkonderwijs hebben gevolgd. De kwaliteitsborging rondom schoolexaminering is op dit moment georganiseerd aan de hand van een examenreglement. Hier worden geen eisen aan gesteld; de enige eis is dat er een examenreglement is. Er zijn binnen Kolom in 2019 geen maatregelen genomen om de kwaliteit van de examinering te bevorderen.

3. JAARVERSLAGEN SCHOLEN

SBO Prof. Dumont

SBO Dumont is een van de twee SBO scholen in Amsterdam zuidoost. De school heeft in 2019 opnieuw een groei doorgemaakt en heeft nu aan het einde van het kalenderjaar 129 leerlingen. De groei levert een aantal organisatorische problemen op, die samen met het stijgende lerarentekort in de tweede helft van het jaar voor de nodige opvang problemen heeft gezorgd. Door langdurige uitval van twee cruciale collega's is de school in de continuering van het onderwijs belemmerd. Er is steeds creatief gezocht naar oplossingen, waar zowel het zittende personeel als ouders op verschillende manieren positief aan hebben meegewerkt.

Uitstroom /schoolverlaters

De Dumontschool heeft een stevig Positive Behaviour Support (PBS) systeem waar wekelijks met alle leerlingen gezamenlijk aandacht aan besteed wordt. Dit systeem staat zo stevig dat ondanks de vele personele wisselingen de afgelopen jaren de structuur en voorspelbaarheid voor kinderen goed gehandhaafd blijft. Het blijft hoe dan ook een punt van aandacht omdat verslapping van afspraken altijd op de loer ligt.

In de eerste helft van het kalenderjaar is er in het verlengde van het Kunst en Cultuur (K&C) project en de combinatie met Wetenschap en techniek een project opgezet over water, met als insteek het ontdekkend en onderzoekend leren. Ook heeft het K&C project geleid tot de inzet van Kunsthelden als naschoolse activiteit en een prachtige presentatie voor de zomer. Kunsthelden is een activiteit van Tamino en wordt deels, via de stadspas, gefinancierd door het Jongerencultuurfonds. De presentatie bestond uit dans, films, muziek en creatieve uitingen in de vorm van schilderijen en tekeningen.

In maart 2019 heeft de Dumont de overstap gemaakt naar de Cloud en zijn er voor de leerlingen chromebooks aangeschaft

De tweede helft van het schooljaar heeft voor een deel in het teken gestaan van de personele bezetting en de voorbereiding van de 10de groep in verband met de toelooop. Daarnaast heeft de school te maken gehad met extra leerlingen in verband met de sluiting van de Lotusschool.

In het verlengde van het K&C project met ondersteuning van de Stichting Tamino, is er gekozen voor de inzet van een vakdocent Muziek. Daarnaast is er in een groot deel van het schooljaar door middel van een re-integratietraject een impuls gegeven aan de kooklessen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het dienst nemen van deze collega als onderwijsondersteuner en kookjuf.

In de tweede helft van het schooljaar is er gestart met beeldcoaching voor een aantal leerkrachten als ondersteuning van hun ontwikkeling. Dit wordt voortgezet in 2020 voor andere collega's. Het is in eerste instantie vooral gericht op de jonge, nog onervaren maar gedreven leerkrachten en de vele zij-instromer waar de school mee werkt.

Zowel in het voorjaar als na de zomervakantie heeft men gewerkt aan het zoeken van een vaste directeur. De toenmalige interim directeur had aangegeven na 2 jaar niet langer te kunnen blijven. Helaas voor de school heeft deze procedure niet tot het gewenste resultaat geleid en is er gekozen voor een nieuwe interim directeur.

Onderwijskundig is ervoor gekozen om de komende tijd te handhaven wat loopt, te verstevigen wat er is ingezet, in te zetten op de professionalisering van de leerkrachten en geen grote vernieuwingen op te zetten.

SBO de Driesprong

De Driesprong heeft in 2019 hard gewerkt om een beter antwoord te bieden op de onderwijsbehoefte van de rekenaars op de 0,5 leerlijn. De schoolpsycholoog en intern begeleider hebben de onderwijsbehoefte in kaart gebracht en praktisch rekenmateriaal aangeschaft om de doorgaande leerlijn vorm te kunnen geven. Op het gebied van lezen is onder leiding van onze specialist op het gebied van leer- en spellingsproblematiek en dyslexiebehandelaar onderzoek gedaan naar leesmethodes die goed aansluiten bij de leerlingen. Hierbij is gekozen voor de methode Staal. In 2019 is de methode geïmplementeerd.

Aandacht voor gedragingen van de leerlingen en continu optimaliseren van het pedagogisch klimaat blijven aandachtspunten. Dit geldt voor zowel op school als buiten de school, waar sociale media een steeds grotere rol gaat spelen. In 2019 is sterk georiënteerd op diverse methoden om de veiligheidsbeleving van leerlingen te toetsen en inzichtelijk te maken. Ook binnen het lesaanbod wordt ruimte geboden voor (projectmatig) onderwijs rondom dit thema. In 2019 is tevens georiënteerd op verdere ondersteuning en meer structuur en handvatten om het pedagogisch klimaat vorm te geven. Ook op de Driesprong is besloten om Positive Behaviour Support (PBS) als methode in te zetten. In februari 2020 wordt een start gemaakt met de teamtrainingen.

De aanwezigheid van het SJSO binnen de school heeft verder vorm gekregen. Hierdoor is de school in staat om snel en adequaat hulp in te zetten bij de leerlingen die dit nodig hebben. Daarnaast heeft het SJSO een ondersteunende functie. Bijvoorbeeld bij het observeren van leerlingen en het verstrekken van handelingsadviezen aan de leerkracht. In het kader van "voorkomen is beter dan genezen", is tevens gestart met vroegtijdige signalering van problematiek bij specifieke leerlingen. Dit kan zijn op gebied van gedrag maar ook leerachterstanden of sociaal emotionele ontwikkeling.

De krappe personele bezetting heeft het afgelopen jaar de kwetsbaarheid van het team laten zien. Door (langdurig) ziekte van meerdere leerkrachten, zijn alle reserves aangesproken om de groepen te bemannen. Hierbij worden onderwijsassistenten, remedial-teachers en LIO stagiaire ook optimaal ingezet om de werkdruk in het primaire proces te verlichten. Hierbij wordt continu gestreefd naar het zo goed mogelijk waarborgen van de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning zo in te zetten dat ook alle handelingsplannen uitgevoerd kunnen worden. Bij kortdurend (ziekte-)verzuim, is een aantal malen vrijaf gegeven, omdat intern geen oplossing kon worden geboden. De situatie op school is hanteerbaar maar fragiel. Het thema werkdruk is dan ook binnen het team aan de orde geweest. Tijdens een studiedag is met het team een intern plan gemaakt om leerkrachten zoveel mogelijk ondersteuning te bieden en de kwaliteit van het onderwijs te bewaken.

Samenwerken, samen leren en samen spelen heeft centraal gestaan dit jaar. Zowel in relatie tot de leerlingen als de ouders. Een goed voorbeeld hiervan is het nieuwe schoolplein dat momenteel wordt ontwikkeld. Samen met het team, de leerlingen, ouders en buurtbewoners is er nagedacht over het ontwerp. Ouders en leerlingen worden ingezet om werkzaamheden te verrichten rondom de ontwikkeling van het plein, zoals kluswerkzaamheden.

SBO De Hasselbraam

De Hasselbraam is ook in 2019 in leerlingaantal gegroeid. Ondanks het feit dat er een groep minder is gestart is het leerlingaantal per 1 oktober 2019 naar 150 gestegen. De school is met een groep minder gestart, vanwege twee langdurig zieke leerkrachten. Dit heeft in 2019 een flinke aanslag op de werkdruk gegeven.

Er is tevens een periode geweest waarbij nog drie medewerkers naar aanleiding van een ongeval afwezig waren. Deze situatie zorgde voor een beperkte voortgang van de ontwikkelingen die enthousiast ingezet waren omtrent gedrag en techniek. Pas bij de start van het schooljaar 2019-2020 konden er stappen gezet worden die gepland waren.

Zo wordt er een digitale map voor het pedagogisch klimaat ontwikkeld, waarbij voor iedere medewerker duidelijk wordt wat er verwacht mag worden van de kinderen in de verschillende units. Zo ontstaat er een mooie leerlijn voor gedrag. Voor techniek wordt er ook een leerlijn ontwikkeld die uitgevoerd kan worden in de ateliers.

Hoogtepunt dit jaar was de opening van het nieuwe schoolplein. Met subsidie van de gemeente Amsterdam en het ontwerp van Jan van Schaijk, "de wilgenman", werd er een nieuw en mooi groen uitdagend plein voor unit 1 en 2 ontwikkeld. De opening met de "wilgendans" en de bijtjes en vlinders van de kleuters was een groot succes.

Er is ook dit jaar weer een mooi schoolbreed project uitgevoerd, met als centraal thema 'uitvindingen'. Op de 'doedag' (op bezoek bij Nemo of bij het Aviodrome) is er volop geëxperimenteerd en uitgevonden. Het project werd afgesloten met een mooie presentatie in de hal van de school.

Alle groepen zijn per 1 oktober 2019 gevuld; er kunnen geen leerlingen meer bij. Wel is de optie open gehouden om een nieuwe groep te starten gedurende het schooljaar.

HKC De Wereldboom

De Wereldboom is een echte 'alles-in-één-school' waar regulier basisonderwijs, S(B)O en opvang samenwerken. Er is een geïntegreerd onderwijsaanbod, met een specialistische ondersteuningsvorm aan kinderen van 0 t/m 12 jaar. Er is sprake van één pedagogische visie, alles vindt plaats onder één dak en het wordt gedragen door één enthousiast team van professionals.

Het Humanistisch Kindcentrum Amsterdam (per maart 2019 HKC De Wereldboom) is daarmee de eerste locatie in Amsterdam waar in hetzelfde gebouw groepen voor regulier én speciaal basisonderwijs gehuisvest zijn. BAO De Wereldboom, SBO De Wereldboom en de nevenvestiging van de Alphons Laudyschool (cluster 3, ZMLK) werken nauw samen op HKC De Wereldboom. Kinderopvang Partou verzorgt de dagopvang, vroeg- en voorschoolse educatie en buitenschoolse opvang.

Doordat vanaf schooljaar 2018-2019 alle organisaties onder één dak werken, zijn de lijnen korter. Er kan sneller en intensiever met elkaar worden samengewerkt, wat ten goede komt aan de leerlingen: passend onderwijs in optima forma.

Er is in schooljaar 2019-2020 door het team hard gewerkt aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Met name het opbrengstgericht werken heeft op de Wereldboom dit schooljaar daardoor een flinke boost gekregen. De Wereldboom is meer planmatig en cyclisch aan 'Zicht op ontwikkeling' en aan de kwaliteit van de school gaan werken: op schoolniveau, groepsniveau en leerlingniveau.

Deze manier van werken is vastgelegd in een ondersteuningsstructuur die tegemoet komt aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het team heeft leren werken vanuit een schoolstandaard en heeft geleerd data te analyseren op beïnvloedbare onderwijskenmerken op school-, groeps- en leerlingniveau en kan deze analyse vertalen naar het handelen op alle niveaus. Ook is er een koppeling gemaakt tussen de schoolstandaard en het OPP en dit is zichtbaar in het leerkrachthandelen. Door middel van training, klassenconsultaties (coaching on the job) en de methodiek Lesson-study heeft het team geleerd kwalitatief goede lessen te realiseren, gericht een goede kwaliteit van instructie, Teach-technieken en inzichten vanuit de neuropsychologie.

Voor de leerkrachten en IB'ers van de groepen 1-2 (zowel SBO als regulier) is er training beredeneerd aanbod geweest. De module beredeneerd aanbod met KIJK! is in de kleuterbouw ingevoerd.

Last but not least is de school d.m.v. training, coaching on the job, groepsbezoeken en begeleiding van de BSO, scholen en kindcentrum breed personeel verder gegaan met de kindcentrum brede implementatie van de Vreedzame School.

SBO De Zeppelin

De Zeppelin wil leerlingen de kennis en de vaardigheden bijbrengen die ze nodig hebben om zelfstandig te functioneren binnen onze steeds veranderende samenleving. De leerkrachten zijn nauw betrokken bij hun leerlingen, zij weten een ontspannen en uitnodigend pedagogisch klimaat te realiseren. Leerlingen worden gezien en gehoord.

TOP (Talent Ontwikkelings Project)

Op De Zeppelin wordt met de leerlingen gewerkt aan praktische vaardigheden. Drie keer per jaar werken de leerlingen gedurende acht weken aan een project. Zowel binnen als buiten de school. De maatschappij wordt de school naar binnen gehaald en ook wordt buiten de grenzen van de school gekeken. De projecten zijn gekoppeld aan de sectoren techniek, horeca en welzijn. Aan het eind van zo'n project is er een afsluiting waarbij ook de ouders worden uitgenodigd. De onderwerpen van TOP waren dit jaar: de lampwinkel (elektriciteit), het restaurant (horeca) en de dierenwinkel (welzijn).

Sprint

De ontwikkeling van de school wordt vormgegeven met de cyclus van Stichting leerKRACHT. De ontwikkelpunten, die gezamenlijk gekozen zijn, worden weggezet in een blok (Sprint). Tijdens zo'n Sprint werkt het team met behulp van verbeterborden en werksessies aan een ontwikkelpunt. Er worden doelen gesteld en actiepunten vastgelegd. De leerkrachten brengen een bezoek aan elkaar en geven elkaar feedback. Een sprint duurt ongeveer acht weken.

In 2019 had de Zeppelin de volgende Sprints:

- Leerlijnen voor de kinderen met een lage intelligentie
- Verbeteren van het leesonderwijs
- ICT: het verbeteren en uitbreiden van de digitale middelen.

De Zeppelin wil met het "vier in balans-model" een optimaal rendement halen uit ICT. Het verbeteren van de kwaliteit en de effectiviteit van het onderwijs door gebruik te maken van ICT vaardigheden en devices. De kinderen vanaf groep drie hebben inmiddels allemaal een iPad. De vernieuwde veilig leren lezen methode geeft hiervoor enorm veel mogelijkheden om te differentiëren en alle niveaus te bedienen. In 2020 wordt een vervolg gegeven aan deze ontwikkeling.

SO De Heldring

In 2018 heeft de inspectie geoordeeld dat SO De Heldring het predicaat 'goed' mag voeren. In 2019 is de school tevens als excellent beoordeeld. Daar is het team enorm trots op.

Het team werkt met veel enthousiasme en plezier aan het geven van goed onderwijs, in een licht en mooi ingericht schoolgebouw. SO De Heldring wil een goede school zijn waar zeer moeilijk lerende kinderen zich zo goed mogelijk en breed ontwikkelen. Leraren hebben dan ook hoge verwachtingen van leerlingen en van zichzelf.

Een sterk punt van de Heldring is het veelzijdige aanbod. Leerlingen leren vooral door te doen. De leraren stemmen hun handelen af op wat de leerlingen nodig hebben. Daarnaast wordt er goed samengewerkt met ouders en zorgpartners. De goede kwaliteit van de school hangt samen met de professionele cultuur van het team. Teamleden hebben in 2019 gewerkt aan hun eigen ontwikkeling en aan het steeds verder verbeteren van de kwaliteit van de school.

Ook SO De Heldring is behoorlijk gegroeid het afgelopen jaar. In maart 2020 zal er een extra groep bijkomen om deze groei op te vangen. Het team is het afgelopen jaar extra versterkt met nieuwe collega's. Deze nieuwe collega's worden allen ondersteund door een eigen coach, die in dienst zijn van de school.

De school is blij met de goede en professionele samenwerking met de zorgaanbieders vanuit de SJSO. Met Cordaan in de groepen en FibbeSCL als ondersteunende expertise is de kwaliteitszorg breder en laagdrempelig geworden. We horen dit terug van ouders en van leerkrachten.

Voor 2020 zijn er ontwikkelpunten. Het eerste punt heeft betrekking op digitale geletterdheid en hoe deze vorm te geven op een school als die van ons. Welke doelen uit de leerlijnen passen bij onze leerlingen? Het tweede punt gaat over de leerresultaten en de manier waarop deze beschreven worden. Het gaat erom met elkaar duidelijk vast te stellen wel of niet tevreden te zijn over de resultaten. Het laatste punt gaat over leerkrachtvaardigheden. Collegiale consultatie in combinatie met video-opnames door de beeldcoach. Reflecteren op jezelf en op elkaar.

SO Alphons Laudy

De SO Alphons Laudy is een school voor leerlingen van 4-12 jaar met een ontwikkelingsachterstand. Er wordt, naast de cognitieve vakken zoals rekenen, taal en lezen, aandacht besteed aan de sociaal emotionele ontwikkeling en leren leren. Daarnaast is er veel aandacht voor kunst en cultuur, talentontdekking en ontwikkeling. Onze missie luidt niet voor niets: "Willen worden wie je bent". Onze leerlingen zijn bijzonder en blinken vaak uit in creativiteit, muziek, drama, sport. Om de leerlingen zoveel mogelijk in aanraking te laten komen met diverse activiteiten zijn er ook weer in 2019 gastdocenten uitgenodigd voor sportactiviteiten, muziek-dans en dramalessen. Ook zijn er voorstellingen bezocht in theater de Meervaart, het concertgebouw en het muziekgebouw aan het IJ. In april hebben we een week lang allerlei activiteiten rondom het thema muziek georganiseerd. Er zijn gastdocenten uitgenodigd en de week is met een heuse muziekvoorstelling voor ouders afgesloten.

De school doet mee aan park lessen in het Sloterpark, schooltuinen in Nieuw-West en Zuid en de leerlingen hebben uilen lessen gevolgd. Op deze wijze doen onze leerlingen veel verschillende ervaringen op en zien we hier talenten in de dop.

Het team heeft zich verder geprofessionaliseerd op het gebied van agressiepreventie en heeft kennis opgedaan over prikkelverwerking. Beide trainingen zijn gelijk toepasbaar in de dagelijkse praktijk. We zijn gestart met het project weerbaarheid en seksuele vorming waarin we in twee jaar tijd het curriculum willen ontwikkelen in nauwe samenwerking met ouders. Hierin wordt de school ondersteund door het expertise centrum van Orion en de GGD. Het team heeft in september de eerste scholingsdag gehad en tijdens het openingsfeest hebben de ouders al kennis kunnen maken met dit thema.

De school heeft een aanvraag gedaan voor een bijdrage aan een snoezelruimte bij Stichting de Witte bedjes van het Parool. Tot onze blijdschap is onze aanvraag gehonoreerd en inmiddels gerealiseerd. De leerlingen zijn er super blij mee en zijn het snoezelen aan het ontdekken.

Het afgelopen jaar is het leerlingenaantal sterk gestegen. Van 76 leerlingen naar 92. Hierdoor zijn er 2 nieuwe groepen gestart; een Intensief te begeleiden groep (IBL) van 7 leerlingen en een kleutergroep van 10 leerlingen.

Het is in de huidige markt van lerarentekorten ook voor de Alphons Laudy moeilijk om leerkrachten te vinden. De werkdruk is hoog en vervanging bij ziekte vraagt veel extra inzet en flexibiliteit van het team. De school werkt op dit moment met zeer gemotiveerde zij instromers die naast het werken voor de groep de PABO volgen.

VSO De Heldring

De visie van VSO De Heldring is: 'de Heldring werkt!, met plezier en professioneel aan het perspectief van de leerlingen'. Na het behalen van het oordeel 'goed' van de onderwijsinspectie, heeft de school zich aangemeld bij de jury voor Excellente scholen. In deze aanvraag beschrijft de school vier excellentie profielen; continue professionele ontwikkeling, pedagogische klimaat, trainingsgroep en theater. Vervolgens heeft de inspectie de school wederom als Excellent beoordeeld.

De kwaliteitszorg is zodanig ingericht dat sprake is van een continue professionele ontwikkeling, waarbij autonomie en eigen leiderschap een grote rol spelen. Een sterk, warm en ondersteunend klimaat is een voorwaarde om je als leerling te kunnen ontwikkelen.

De school heeft samen met 'Fibbe Studiecentrum voor leerontwikkeling' een methodiek ontwikkeld om leerlingen met zeer ingewikkeld gedrag een schoolplek te bieden. Een tweede trainingsgroep is onlangs gestart. In de school is een prachtig theater waar de leerlingen op een professionele wijze les krijgen. Na het succes van de voorstelling 'Mooi!' werkt een groep leerlingen hard aan een nieuwe voorstelling.

VSO Alphons Laudy

De Alphons Laudyschool zit in een mooi, licht onderwijsgebouw, dat goed past bij de behoeften van de leerlingen. De leraren zijn positief en stemmen hun aanpak af op wat de leerlingen nodig hebben. Het team van de Laudyschool verzorgt een breed aanbod van vakken, waardoor leerlingen hun mogelijkheden en interesses kunnen ontwikkelen. Sterk is dat de leraren steeds zoeken naar samenhang tussen vakken. Dat betekent bijvoorbeeld dat leerlingen de vaardigheden die ze leren bij het ene vak ook leren toepassen bij andere vakken. Op de school werkt een bevlogen team dat het onderwijs steeds beter maakt door intensief samen te werken met elkaar, met ouders en andere instellingen.

Enkele jaren geleden is de school gestart met het programma "Vreedzame school". Dit jaar wordt vooral nadruk gelegd op de borging. Een onderdeel van "Vreedzame school" is het trainen van een aantal leerlingen als mediator. Deze leerlingen zijn als mediators aanwezig op het plein tijdens de pauzes.

De school heeft leerteams rekenen en taal. In de leerteams werken docenten en klassenassistenten samen bij het uitwerken van de leerdoelen. Ze benutten hierbij elkaars expertise, kwaliteiten en inspiratie. Het resultaat is een concreet en gepland leerstofaanbod rekenen en taal/lezen.

Het in 2017 gestarte driejarig project naar de samenhang tussen cognitieve vakken en de kunst- en expressievakken loopt door. Er is een projectgroep, een klankbordgroep met ouders en het team wordt meegenomen in het project. Dit jaar ligt de focus experimenteren met en invoering van bevindingen in de praktijk.

In de zomer van 2019 is de school overgegaan op de Cloud. De digitale (leer)omgeving biedt de teamleden de mogelijkheid om overal te kunnen werken en is ondersteunend aan de onderwijspraktijk. Ook is het leerlingvolgsysteem Parnassys gescheiden van de SO Alphons Laudy. Dit is een voorwaarde voor het gebruik van Parro, een oudercommunicatie app.

In juli en augustus 2019 is het schoolplein opnieuw vormgegeven. Hierbij is uitgegaan van de behoeftes van en uitdagingen voor de leerlingen. Zo zijn er zitplekken, spelmaterialen en toestellen gerealiseerd zowel voor leerlingen die rust nodig hebben alsook voor leerlingen die willen bewegen. Het is een plaats voor recreatie en ontspanning. Diverse sporten kunnen beoefend worden, zoals voetbal, basketbal en volleybal.

In januari 2019 heeft de inspectie de school nogmaals als excellent beoordeeld. Ondanks dat heeft de school voor 2019 drie ontwikkelpunten, leraren kunnen in de eerste plaats diepgaander onderzoeken waarom het soms niet lukt om bij een leerling bepaalde doelen te bereiken. Het tweede ontwikkelpunt betreft de kwaliteitszorg. De school werkt doelgericht aan de verbetering van de kwaliteit van de school en aan goede leerresultaten. Maar hierbij kunnen we scherper aangeven of en wanneer we tevreden zijn. Het derde punt gaat over de schoolstandaarden van de school. Deze schoolstandaarden beschrijven wat de leerlingen aan het einde van hun schooltijd moeten kunnen en kennen. De schoolstandaard geeft dus aan waar de lat ligt in elke leerroute.

KPC De Atlant

De school heeft te maken gehad met de langdurige uitval van de directeur. De taken zijn het eerste gedeelte van het kalenderjaar waargenomen door de voormalig adjunct-directeur. In het tweede gedeelte van 2019 zijn de taken waargenomen door twee bouwcoördinatoren. Dat bleek naast hun lesgevende taken een te grote wissel te trekken waardoor er gekozen is voor de inzet van een Interim directeur. De school heeft mede om die reden tijdelijk stil gestaan in de ontwikkeling.

Wel is er een start gemaakt om de praktijklessen meer te stroomlijnen. Het betekent voor de onderbouw dat alle leerlingen kennismaken met al het praktijk aanbod voor de bovenbouw. Tevens krijgen de leerlingen in de vorm van een carrousel alle vakgebieden aangeboden en door middel van een jaartraject kiezen zij een richting voor het behalen van certificaten. Daarnaast heeft de school zich georiënteerd op de diplomering. Eind van het kalenderjaar is de school overgestapt naar werken in de Cloud en zijn er voor de leerlingen 75 chromebooks aangeschaft.

In de vorige jaren is de school met 2 groepen teruggelopen en is qua leerlingaantal in 2019 stabiel gebleven. Dit is een gunstige ontwikkeling omdat de verwachting op basis van de Amsterdamse cijfers is dat de deelname bij het PrO zal teruglopen. De terugloop zal in het schooljaar 19/20 gevolgen hebben voor de formatie.

Op onderwijsgebied is de ontwikkeling van methode vernieuwing in de onderbouw voortgezet en zal deze doorgevoerd worden naar de bovenbouw. Op die manier ontstaat er een zichtbare doorgaande lijn op het gebied van het rekenen taal onderwijs. Ook is er dit jaar gestart met een aanbod van CKV lessen voor alle leerlingen. Het gaat hierbij om een aanbod van HipHop, drama, toneel, djembé, percussie en sing a songwriting. Kennismaking, talentontwikkeling en presenteren zijn hier naast plezier belangrijke invalshoeken. Dit wordt de komende jaren verder uitgebouwd met o.a. media.

KPC De Dreef

Praktijkcollege De Dreef heeft enkele jaren geleden na haar succesvolle verhuizing naar het nieuwe gebouw een groei in leerlingenaantal doorgemaakt maar kent recent helaas een dalend leerlingaantal.

Met het aantrekken van een interim-directeur is er na een grondige analyse ingezet op een stevig ontwikkeltraject. Uit de analyse bleek dat het de school ontbrak aan een goede vorm van kwaliteitszorg. Als gevolg daarvan was er sprake van gebrek aan sturing in zowel de organisatie alsook het onderwijs. De opdracht aan de interim-directeur was gericht op het herstel van de basale organisatiestructuur, het optimaliseren van de zorgstructuur en het realiseren van een gezonde teamcultuur met als uiteindelijk doel het verbeteren van de onderwijskwaliteit.

Er zijn stevige investeringen gedaan in de optimalisatie van de samenwerking binnen het team met als doel een eenduidig pedagogische en didactische aanpak te kunnen realiseren. In de maanden maart en april hebben diverse werkgroepen die binnen de schoolorganisatie onder leiding van een externe procesbegeleider met de directie doorgewerkt aan:

- Een beschreven organisatie en communicatiestructuur
- Een beschreven en gemoderniseerd ondersteuningsplan voor de zorgstructuur in de school.
- Een vertaalslag van het Amerikaanse onderwijsconcept Big Picture Learning (BPL) naar de context van De Dreef in Amsterdam Zuidoost.
- Een jaarplan (ontwikkelplan)
- Een jaarkalender waarin de diverse overlegstructuren cyclisch gepland zijn.
- Een kwaliteitsagenda waarin de diverse kwaliteitspijlers van een school als vergader- en scholingsonderwerpen vooruit gepland zijn.
- Een herschreven taakbeleid.
- Een herschreven lessentabel en een rooster waarin we het onderwijs voor de leerlingen zo

optimaal mogelijk georganiseerd hebben.

De school streeft toe naar het realiseren van:

- Borging van de nieuwe organisatie en communicatiestructuur
- Borging van permanente toepassing van kwaliteitszorg
- Een juiste toepassing van het personeelsbeleid van Kolom, incl. gesprekkencyclus voor alle medewerkers van de school.
- Helderheid over taken, rollen en verantwoordelijkheden binnen de school.
- Borging van het nieuwe ondersteuningsplan
- Implementatie en borging van het handboek BPL, de concrete vertaling van de visie van de school naar beleid.
- De implementatie van het model voor de 'lerende organisatie'
- Intensieve begeleiding bij het realiseren van een eenduidig pedagogisch klimaat in de school

KPC Het Plein

Gedurende het schooljaar heeft Het Plein te maken gehad met wisselingen in het personeel. Er is getracht de leerlingen zo weinig mogelijk effect te laten beleven van deze wijzigingen, met goed gevolg. We hebben een aantal sterke nieuwe collega's mogen verwelkomen.

In het kader van transparantie en het openen van de dialoog op personeelsniveau, zijn trainers vanuit de Transactionele Analyse Academie ingeschakeld. Gedurende twee dagen hebben alle collega's in groepen gewerkt aan het boven tafel krijgen van eventuele problemen en is getracht een oplossing te vinden waar nodig. Deze dagen hebben tot gevolg gehad dat er een begin is gemaakt in het voeren van een open en eerlijk gesprek, zowel met collega's onderling als met het managementteam.

Intern is de ondersteuningsstructuur aangepast, mede door de komst van de Specialistische Jeugdhulp voor Speciaal Onderwijs (SJSO). De structuur en aard van de overleggen met diverse betrokkenen (mentoren, hulpverleners) is aangepast. Zo zijn er, naast de leerlingbesprekingen die al bestonden, ook klasbesprekingen in het leven geroepen. Dit kwam voort uit de vraag van het personeel om beter op de hoogte gehouden te worden van de ontwikkelingen van de individuele leerlingen.

Zoals geformuleerd in het jaarplan hebben de leerteams de volgende initiatieven geïmplementeerd of voorbereid:

- Het leerteam dat zich bezighoudt met de doorstroom heeft voorgesteld om al in het tweede leerjaar met interne stage te beginnen.
- De periode na de zomervakantie in het vierde leerjaar werd veelal gebruikt als ruimte voor de leerlingen om een nieuwe geschikte stage te vinden voor dat jaar. Het voorstel is nu dat de leerlingen al in de derde een geschikte plek vinden en daar direct na de zomervakantie mee verder gaan. Ze hebben vervolgens tot de herfstvakantie om een nieuwe stageplek te vinden voor het vierde leerjaar.
- Tot slot is nagedacht over hoe de leerlingen meer zeggenschap kunnen krijgen over hun eigen leerproces. Er is nagedacht over hoe vooral de praktijkdag op school (carrousel) vorm gegeven kan worden zodat leerlingen vooral leren wat zij willen leren.

Het leerteam diplomering heeft zich bezig gehouden met de ontwikkeling van het praktijkdiploma in de regio Amsterdam. In samenwerking met andere scholen is een beoordelingssysteem ontwikkeld en zijn er docenten getraind om de assessments af te nemen. Het examendossier is opgezet en het diploma is vormgegeven. De diplomering was een groot succes.

Ter verbetering van het pedagogisch klimaat heeft dat leerteam een uitstuurbeleid ontwikkeld. Er is een kaartensysteem ingevoerd waarbij het voor zowel docenten als leerlingen duidelijk is wat er van hen wordt

verwacht. Het systeem is halverwege het jaar ingevoerd en is aan het eind van het jaar geëvalueerd. De informatie uit deze evaluatie zal worden gebruikt om het uitstuurbeleid verder te verfijnen.

Vanuit de wens om doorlopende leerlijnen te creëren is een deskundige ingeschakeld om dit proces te begeleiden. Het leerteam heeft zich verdiept in de materialen die er beschikbaar zijn en heeft op basis daarvan besloten voor welke vakken er een leerlijn moet worden gecreëerd.

Tot slot is de ProZo-enquête afgenomen. De uitslag hiervan is geanalyseerd door de schoolpsycholoog en vervolgens besproken in het MT. Wat vooral opviel is dat er op het gebied van de 'ervaren veiligheid' nog grond te winnen is, zowel voor leerlingen als voor personeelsleden. Er zal worden gevraagd aan het leerteam pedagogisch klimaat of zij zich bezig willen houden met het ontwikkelen van een veiligheidsprotocol. Hierin moet ook aandacht komen voor pestgedrag. Aan de overige aandachtsgebieden wordt ook aandacht besteed. Volgend schooljaar zal de enquête opnieuw worden afgenomen en zal worden bekeken of de ingezette interventies het beoogde effect hebben gehad.

KPC Noord

Tijdens schooljaar 2018-2019 is wederom hard gewerkt om de kwaliteit van ons onderwijs nog verder te verbeteren en zijn aan het einde van het schooljaar als hoogtepunt de eerste officiële schooldiploma's uitgereikt. Met deze feestelijke gebeurtenis hebben we zelfs het journaal gehaald op vrijdag 5 juli 2019.

Vanuit het jaarplan zijn we bezig geweest met:

- Implementatie van LOB-gesprekken en trainen LOB-vaardigheden personeel.
- Vastleggen van de leerlijn mediawijsheid als onderdeel van te ontwikkelen 21e-eeuwse vaardigheden.
- Vastleggen van de leerlijnen wonen en vrije tijd met meer keuzemogelijkheden en ruimte voor de stem van de leerling.

Verdere implementatie van leerKRACHT en aanpassen vergaderstructuur

In september 2017 zijn we gestart met stichting leerKRACHT, met als doelstelling meer werkplezier, betrokken leerlingen en nog beter onderwijs. Het aantal overlegmomenten is verminderd, efficiënter en met een hogere opbrengst. Dit komt duidelijk naar voren in de 4 jaarlijkse verbinding sessies. De 4 verschillende leerKRACHTteams dragen dan aan elkaar over wat zij geleerd en ervaren hebben in de afgelopen periode gerelateerd aan een gezamenlijk thema welke centraal heeft gestaan. Door het bieden van mogelijkheden en kansen is het aantal leerlingen dat met één of meerdere branchegerichte certificaten, Pro/ROC-opleiding en/of vaste baan van school gaat is dit jaar wederom gestegen. Dit komt mede door de goede samenwerking met het bedrijfsleven en ROC.

KPC De Schakel

In het voorjaar van 2019 heeft het team de vele ontwikkelpunten vanuit het jaarplan geëvalueerd. Het team constateerde dat veel ontwikkelpunten inmiddels afgerond en goed geborgd zijn in de organisatie.

De leerlijnen voor Loopbaanoriëntatie (LOB) en Vrijtijdsbesteding (VTB) zijn ontwikkeld en hebben een vast programma in de verschillende leerjaren. Het aanbod branchecertificaten is de afgelopen jaren flink toegenomen. Een groot deel van de leerlingen verlaat met één of meer branchecertificaten de school. De certificaten vis-fileren en autopetsen zijn toegevoegd aan het al zeer uitgebreide aanbod.

Bij de start van het schooljaar 2019-2020 zijn er drie werkgroepen samengesteld die met onderstaande ontwikkelpunten aan de slag gaan.

- PR; onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de naamsbekendheid van De Schakel te vergroten.
- ICT; de migratie van Cloudwise voorbereiden, het team de trainingen laten volgen en het beoordelen van het voldoen aan de AVG eisen.

- Leerlijnen praktijkvakken; de hoofddoelen en deelvaardigheden per praktijkvak uitgewerkt en vastgelegd in het leerlingvolgsysteem Presentis.

In november 2019 is ook De Schakel gaan werken in Cloudwise. De migratie is goed verlopen. Er zijn chromebooks voor de leerlingen en de docenten aangeschaft. De Schakel bevindt zich nu in de overgangsfase van oude en nieuwe digitale middelen, de verwachting is dat eind 2020 de voorzieningen goed op elkaar zijn aangepast zodat de school beschikt over een moderne digitale leeromgeving.

In deze digitale tijd is het vak mediawijsheid in 2019 toegevoegd als vast lesuur in de leerjaren 1,2 en 3. Een zeer leerzaam en essentieel vak voor de leerlingen waarbij zowel de risico's als de mogelijkheden van social media goed aan bod komen.

In 2019 is er meer instroom van leerlingen vanuit de Internationale Schakelklas (ISK) binnen de bovenbouw. Er is een subsidie toegekend waarmee het mogelijk is om deze leerlingen een passend onderwijsaanbod binnen de school aan te kunnen bieden.

In samenwerking met de gemeente is er in het najaar 2019 een sportproject gestart. Leerlingen kunnen gedurende het schooljaar deelnemen aan diverse sporten. Ze volgen na schooltijd een aantal proeflessen op schoollocatie, de laatste lessen volgen zij bij de sportclub. Met financiële ondersteuning vanuit de gemeente (indien nodig), kunnen de leerlingen vervolgens lid worden van de sportclub. De eerste groep leerlingen heeft dansles gevolgd. De leerlingen hebben de cursus afgesloten met een dansvoorstelling en vijf leerlingen zijn inmiddels lid van de dansclub. Een heel mooi resultaat.

Tijdens een studiedag heeft het team de handen uit de mouwen gestoken en is het aan de slag gegaan met de aankleding van het schoolplein. Er is gewerkt aan een plein met meer zitplekken en groen. De klus is nog niet klaar en wordt in 2020 vervolgd.

4. PERSONELE ZAKEN

4.1. Samenstelling personeel

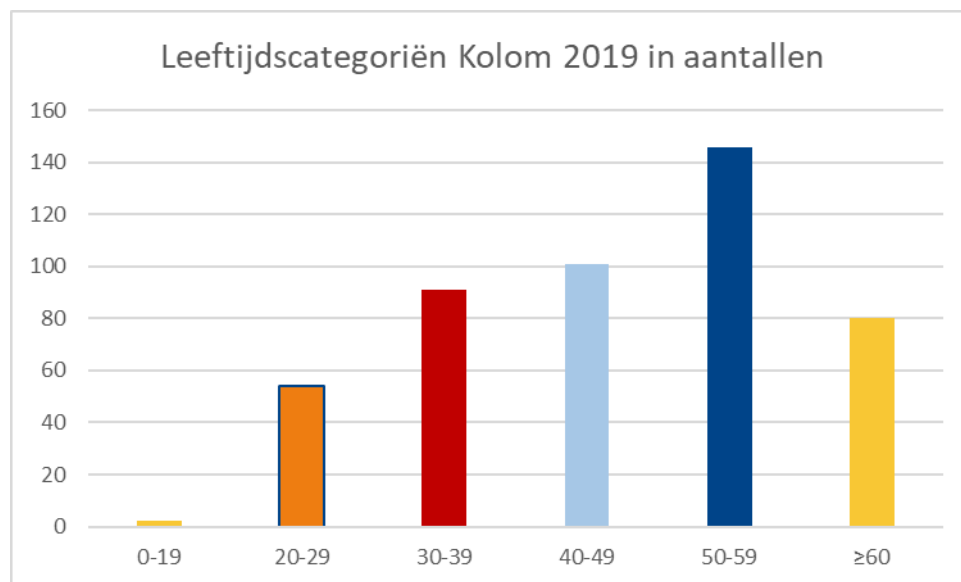
Op 31 december 2019 had Stichting Kolom 478 medewerkers (wtf 374,66) in dienst (464 in 2018). De verhouding man/vrouw is 27,5% man en 72,5% vrouw en dit is nagenoeg gelijk aan 2018. Van de in totaal 478 medewerkers hebben 98 medewerkers een tijdelijke aanstelling. Ten opzichte van 2018 is het aandeel tijdelijke aanstellingen hoegenaamd gelijk gebleven, namelijk 20%.

De verhouding vast / tijdelijk (inclusief tijdelijke uitbreidingen) is als volgt:

schoolsoort	vast		Tijdelijk	
	aantal	wtf	aantal	Wtf
po	240	181,38	67	54,18
vo	140	117,34	31	21,76

Participatiebanen

Bij Kolom werken elf medewerkers in een Participatiebaan met een totale omvang van wtf 7,1683. Hiermee voldoet Kolom aan de gestelde norm voor het aantal in te vullen Participatiebanen. Deze norm is 1,93% en voor Kolom betekent dit wtf 7,23 op basis van het aantal wtf op 31 december 2019..

De grootste leeftijdsgroep binnen Kolom

De grootste leeftijdsgroep binnen Kolom is 50-59 jaar (zie bovenstaande grafiek). In deze groep zitten 146 medewerkers. In de leeftijdscategorie ≥60 jaar zitten 80 medewerkers. Zij zullen tussen 2020 en eind 2026 de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. In 2019 zijn 13 mensen met pensioen en/of keuzepensioen gegaan. In 2020 bereiken 9 mensen de AOW-gerechtigde leeftijd, in 2021 zijn dit er 15 en in 2022 zijn dit er 11. Dit is 7% van het huidige aantal werknemers. Gelet op het lerarentekort dat nu al

gevoeld wordt zorgt dit voor een blijvende grote vervangingsvraag.

Personeelsverloop

In 2019 zijn 82 medewerkers uit dienst gegaan. De reden en de aantallen worden in onderstaande tabel weergegeven. Hieronder bevonden zich 8 medewerkers die het schooljaar en/of het kalenderjaar hebben afgemaakt nadat zij de AOW-gerechtigde leeftijd hadden bereikt.

uitstroom 2019	
reden	aantal
eigen verzoek	42
pensioen	14
einde contract	8
arbeidsongeschikt	8
einde stage	9
overname gemeente Amsterdam (oka)	1
Totaal	82

Naast de uitstroom zijn 96 medewerkers in dienst gekomen, waaronder 9 stagiaires met een tijdelijke aanstelling voor de duur van hun stage.

Mobiliteit

In 2019 hebben 9 medewerkers gebruik gemaakt van interne mobiliteit. De mobiliteit vond in 2019 vooral plaats binnen de scholen in het po. Een medewerker ging van het po naar het vo en twee medewerkers gingen van het vo naar het po.

4.2. Beleid en resultaten 2019

In 2019 heeft Kolom haar beleid voortgezet om te komen tot een personeelsbestand dat past binnen de structurele inkomsten. En er is steeds meer aandacht voor het behouden van personeel in verband met het lerarentekort. Vanwege natuurlijk verloop (pensionering en ontslag op eigen verzoek) en groei van het aantal leerlingen bij het sbo en so is er ook in 2019 geen sprake geweest van boventaligheid. Wel wordt het lerarentekort steeds meer gevoeld en wordt het steeds moeilijker om een bevoegde leerkracht voor de groep te krijgen en te houden. Daarnaast zijn de processen op het gebied van HRM beschreven. Hierbij is rekening gehouden met fiscale aspecten en de AVG. Dit alles om 'in control' te zijn en te blijven.

Door het algemene lerarentekort wordt ook binnen Kolom steeds meer gebruik gemaakt van stagiaires, LIO'ers, zij-instromers en scholing van eigen personeel. Doel hiervan is om medewerkers te binden en hiermee de kwaliteit van ons onderwijs op peil te houden. Kolom probeert continue nieuwe medewerkers aan te trekken door middel van een permanente wervingstekst op de site en door met open sollicitanten in gesprek te gaan. Helaas lukt het toch niet altijd om op deze wijze een geschikte kandidaat te vinden voor een openstaande vacature, waardoor soms gebruik wordt gemaakt van inhuur via diverse externe organisaties. Dit zorgt voor een stijging van de loonkosten.

In 2019 had Kolom tien stagiaires in dienst die een voor Kolom relevante opleiding volgen. Zij ontvangen een stagevergoeding via RAET. Ook heeft Kolom zes zij-instromers in dienst en volgen daarnaast vier onderwijsassistenten de lerarenopleiding bij een PABO en twee personen een lerarenopleiding voor een specifiek vakgebied in het vo.

Strategisch personeelsbeleid

Het personeelsbeleid richt zich steeds meer op instroom, scholing en behoud van leraren en onderwijsondersteuners. Dit gebeurt in toenemende mate door eigen medewerkers een bonus te betalen als zij een nieuwe collega aanbrengen, door stagiaires van relevante opleidingen een betaalde stage te bieden, door zij-instromers aan te nemen en door onderwijsondersteuners de mogelijkheid te bieden om een PABO diploma te behalen. Momenteel volgen 14 medewerkers een lerarenopleiding en/of PABO opleiding volgen en twee medewerkers volgen een schoolleidersopleiding. De nadruk zal steeds meer komen te liggen op werven, binden en opleiden van medewerkers. Hierbij is scholing en begeleiding een belangrijk onderdeel. Kolom werkt aan een plan voor de invulling van een passend begeleidingstraject voor startende leraren en leraren in opleiding. In 2020 ontwikkelt Kolom een nieuw koersplan. Dit zal tevens als basis dienen voor de verdere ontwikkeling van het strategisch personeelsbeleid van Kolom.

Funciemix

Kolom biedt excellente leraren loopbaanperspectief door ze een andere functie en een andere rol in de school te bieden en tegelijkertijd de excellente leraar te behouden voor de klas. Leerkrachten die aan de vastgestelde criteria voldoen komen in aanmerking voor een LC functie. De criteria zijn opgesteld in overleg met de GMR. Het percentage LC functies bij de praktijkscholen op 31 december 2019 is gemiddeld 37,7%.

Mobiliteit

Kolom heeft jarenlang in februari geïventariseerd welke medewerkers in aanmerking willen komen voor vrijwillige mobiliteit. De mogelijkheid om intern de overstap te maken is inmiddels zo bekend geworden bij de medewerkers dat dit niet meer nodig is. Daarnaast zorgt de druk op de formatie van de individuele scholen ervoor dat het niet meer wenselijk is om medewerkers actief te bewegen om de overstap te maken naar een andere school van Kolom. Uiteraard blijft deze mogelijkheid wel bestaan. In 2019 hebben 3 medewerkers een baan gekregen bij een andere school van Kolom.

Pensioengesprekken

Kolom heeft in 2019 opnieuw medewerkers de gelegenheid geboden om een gesprek te voeren met een pensioenadviseur van ABP. Medewerkers kunnen zich voor het spreekuur inschrijven. De spreekuren worden steeds druk bezocht. De behoefte zal ook de komende jaren blijven bestaan, terwijl het ABP steeds minder mogelijkheden biedt om individuele pensioensprekken te plannen. Het aanbod van het ABP richt zich steeds meer op voorlichting en workshops om zelf keuzes te maken door middel van 'Mijn ABP'.

Begeleiding startende en (toekomstige) leraren

Omdat er bij Kolom steeds meer zij-instromers en onderwijsassistenten die de PABO volgen werken is het belangrijk om de begeleiding van deze leraren in opleiding centraal te organiseren. Goede begeleiding is voor deze medewerkers zeer belangrijk. Voor de directeuren en de teams waar deze leraren in opleiding werken is het verzorgen van deze begeleiding vaak niet goed te organiseren naast het bestaande werk. Kolom is daarom ver gevorderd met een plan van aanpak om de begeleiding op een adequate manier vanuit een centraal budget te organiseren. Hiermee wordt de begeleiding uniform, professioneel, wordt het risico op tussentijdse uitval verkleind en worden tevens de directeuren ontlast. Dit zal in 2020 uitgewerkt en geïmplementeerd worden.

Schoolleidersregister

Het schoolleidersregister is sinds 1 januari 2018 verplicht voor schoolleiders in het po. Dit register is bedoeld om schoolleiders (verder) te laten professionaliseren. Binnen Stichting Kolom zijn alle directeuren van het po geregistreerd.

Voor het voortgezet onderwijs is inschrijving in het schoolleidersregister niet verplicht. De nadruk ligt op kwaliteit en professionalisering van de schoolleiders. Het register is van de beroepsgroep zelf. Zij stellen de eisen voor registratie en herregistratie samen in overleg met relevante partners, zoals bijvoorbeeld EVC-aanbieders.

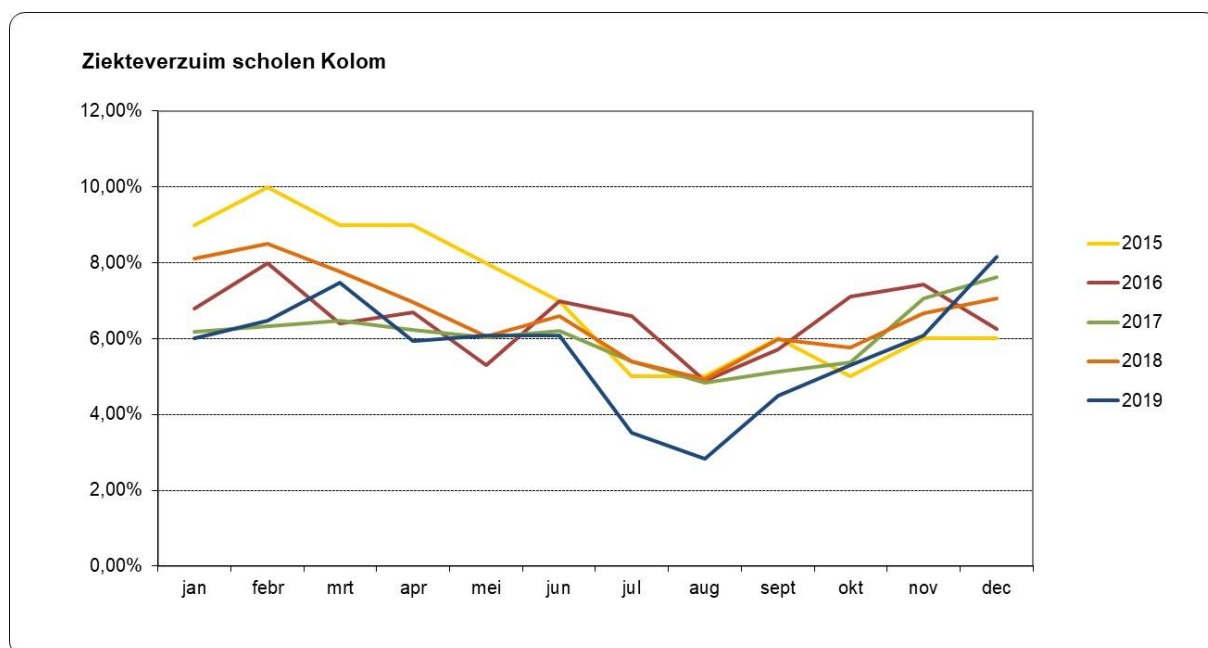
Beleid uit dienst gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Inzake uitdiensttreding volgt Stichting Kolom de wet en de cao's. Stichting Kolom is daarnaast gedeeltelijk eigen risicodragers voor het VO. 25% van de uitkeringen wordt door Stichting Kolom betaald. Voor het PO is er een verplichte aansluiting bij het PF. Er is goed zicht op de eigen wachtgelders.

4.3. Arbeidsomstandigheden en verzuim

In 2019 bedroeg het verzuimpercentage van Kolom 5,87 %. Dit is bijna een procentpunt lager dan het ziekteverzuim in 2018 (6,65 %) en weer meer in lijn met het verzuim van 2017 (5,57 %). Met name het verzuim in het VO is afgenomen. Dit heeft onder andere te maken met uitstroom naar de WIA.

De schooldirecteuren hebben in 2019 deelgenomen aan een masterclass inzetbaarheid en er is daar waar van belang gestuurd op frequent verzuim.

Verzuimpercentages	2018	2019
Kolom	6,65	5,87
Kolom PO	6,28	5,90
Kolom VO	7,20	5,82

De gemiddelde ziekteverzuimduur is Kolom-breed 19,2 dagen per melding en dit is nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Bij het PO is de duur toegenomen naar 22,0 dagen, terwijl de duur bij het VO is afgenomen naar 15,8 dagen.

De meldingsfrequentie is toegenomen naar 1,28 (2018: 1,20) en zowel in PO als VO is sprake van een toename. De meldingsfrequentie in PO is 1,07 en in VO 1,64.

In 2019 is het verzuimpercentage van alle schoolsoorten, onder het door het bestuur vastgestelde maximum van 7,0 % gebleven. Per schoolsoort en per school zijn de resultaten verschillend. Het ziekteverzuim van de schoolsoort SBO is in 2019 toegenomen, terwijl het verzuim in (V)SO en PRO is afgenomen:

Verzuimpercentages*	2018	2019
SBO (incl. BaO)	5,96	6,68
(V)SO	6,76	4,65
PRO	7,24	5,78

*ongewogen gemiddelde

In het kader van preventie is in november 2019 aan medewerkers een preventief medisch onderzoek aangeboden. Het onderzoek is gericht op vroegtijdig signaleren, en voorkomen, van psychosociale arbeidsbelasting. Door middel van een digitale vragenlijst wordt de werkdrukbeleving en werkstress van een medewerkers gemeten. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een externe organisatie die, waar nodig, tevens een passend traject aanbiedt aan een medewerker. Deelname aan het onderzoek is op vrijwillige basis.

Naar aanleiding van het onderzoek ontvangt Kolom in het eerste kwartaal van 2020 een geanonimiseerde groepsrapportage. Op basis van de uitkomsten zal Kolom haar beleid omtrent psychosociale arbeidsbelasting professionaliseren.

De preventiemedewerkers hebben in 2019 kennis gemaakt met de toenmalige bedrijfsarts en zijn over het op handen zijnde PMO geïnformeerd. De BHV'ers zijn conform afspraken opgeleid. In 2019 is de nieuwe risico-inventarisatie & evaluatie opgesteld voor HKC De Wereldboom. De eenmalige EHBO-cursus (regulier en specifiek voor sportletsel) uit 2017 is wederom eenmalig aangeboden in 2019.

In 2020 komt er verdere aandacht voor verlaging van langdurig verzuim en frequent verzuim. In januari 2020 start een nieuwe bedrijfsarts en in de loop van 2020 wordt het arbo- en verzuimbeleid van Kolom vernieuwd.

5. FINANCIËLE ZAKEN

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de financiële situatie in 2019 en op de continuïteit van de organisatie. Tevens wordt in dit hoofdstuk specifiek toelichting gegeven op de inzet van de middelen voor prestatiebox, werkdrukmiddelen PO en onderwijsachterstanden.

5.1 Ontwikkelingen financiële positie 2019

Kolom heeft in 2019 een positief resultaat gerealiseerd van € 101K. Dit positieve resultaat is mede het gevolg van de bekostiging welke in 2019 in verband met de eenmalige uitkeringen die in 2020 worden uitbetaald zoals afgesproken in de nieuwe CAO voor het Primair Onderwijs. De bekostiging van € 237K moet als baten worden verantwoord in 2019, de lasten moeten in 2020 worden verantwoord. Voor het bedrag van € 237K is een bestemmingsreserve opgenomen op de balans per 31 december 2019. De financiële kengetallen laten zien dat Kolom een financieel gezonde organisatie is.

5.2 Staat van baten en lasten

Tabel: verkorte versie van de exploitatierekening 2019-2022:

x € 1.000	realisatie 2018	realisatie 2019	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022
<i>Baten</i>						
Rijksbijdragen	30.358	32.065	30.895	32.451	33.330	33.803
Overige overheidsbijdragen	1.670	1.761	1.123	1.306	1.289	1.226
Overige baten	478	694	477	490	406	389
Totaal baten	32.506	34.520	32.495	34.246	35.025	35.418
<i>Lasten</i>						
Personeelslasten	26.829	27.556	26.883	28.682	28.924	29.158
Afschrijvingen	682	729	672	706	691	659
Huisvestingslasten	2.445	2.292	2.148	2.220	2.195	2.195
Overige lasten	3.607	3.834	2.786	2.868	3.312	3.398
Totaal lasten	33.563	34.411	32.490	34.476	35.122	35.411
Saldo baten en lasten	-1.057	109	5	-230	-96	7
Financiële baten en lasten	5	8	5	5	6	7
Resultaat (bestemming)	-1.062	101	0	-235	-102	0

Het resultaat over 2019 is positiever dan begroot. De baten zijn € 2.025K hoger dan begroot, waarvan € 237K bekostiging betreft waarvan de lasten voor eenmalige uitkeringen in verband met nieuwe CAO PO in 2020 zullen vallen. Daarnaast zijn de baten hoger door de bijstelling met terugwerkende kracht van rijksbijdragen voor 2018/2019 en 2019/2020, eerder verhogen van het bedrag per leerling voor werkdrukmiddelen PO, niet begrote toekenningen van Samenwerkingsverbanden PO en VO voor diverse doeleinden, hogere gemeentelijke subsidies en meevallers in overige baten.

De lasten zijn € 1.921K hoger dan begroot en betreffen vooral hogere personele en overige lasten. De personele lasten zijn vooral hoger door inhuur van personeel en directie. De overige lasten zijn onder andere hoger door inkoop van adviesdiensten en uitbesteding van de financiële administratie aan een administratiekantoor.

5.3 Balans

Tabel: verkorte versie van de begrote balans:

x € 1.000	31-12-2018	31-12-2019	prognose 31-12-2020	prognose 31-12-2021	prognose 31-12-2022
Materiële vaste activa	3.673	4.759	4.813	4.582	4.237
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Vorderingen OCW	989	1.071	1.093	1.115	1.137
Overige vorderingen	2.476	1.864	1.414	1.414	1.414
Liquide middelen	9.667	9.961	9.666	9.981	10.533
Totaal activa	16.805	17.656	16.986	17.091	17.321
Eigen vermogen	11.533	11.634	11.398	11.296	11.296
Voorzieningen	1.201	1.285	1.269	1.496	1.745
Kortlopende schulden	3.890	4.575	4.175	4.175	4.175
Langlopende schulden	181	162	143	124	105
Totaal passiva	16.805	17.656	16.986	17.091	17.321

De prognose voor de balans voor 2020 t/m 2022 betreft een bijstelling van de begrote balans voor die jaren om aan te sluiten op de gerealiseerde balans per 31-dec-19. De prognose voor de balans blijft gebaseerd op de begrote exploitatieresultaten, zoals weergegeven in hoofdstuk 5.2.

De overige vorderingen zullen in 2020 afnemen door afwikkeling van de vordering op de gemeente voor de bouw van HKC De Wereldboom.

De kortlopende schulden zijn per 31 december 2019 toegenomen, vooral als gevolg van latere betaling van openstaande inkoopfacturen. Voor de komende jaren is dit niet de verwachting en zal het saldo van de kortlopende schulden derhalve lager zijn.

Op basis van de meerjarenonderhoudsplannen, is de verwachting dat de uitgaven in 2021 en 2022 beperkt zullen zijn, waardoor de voorziening voor groot onderhoud tijdelijk zal toenemen.

De langlopende schulden betreffen een lening met de gemeente Amsterdam voor het verduurzamen van Humanistisch Kindcentrum welke in 2018 is aangegaan en waarop jaarlijks wordt afgelost. Er worden geen nieuwe financieringen verwacht.

5.4 Financiële kengetallen

Tabel: meerjarige ontwikkeling van de financiële kengetallen:

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	norm inspectie	
						onder grens	boven grens
Solvabiliteit 1	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7		
Solvabiliteit 2	0,8	0,7	0,7	0,7	0,8	0,3	geen
Liquiditeit	3,4	2,8	2,9	3,0	3,1	0,75	1,5
Huisvestingsratio	7,3%	6,7%	6,4%	6,2%	6,2%		10%
Rentabiliteit	-3,3%	0,3%	-0,7%	-0,3%	0,0%	0%	5%
Weerstandsvermogen	35,5%	33,7%	33,3%	32,3%	31,9%	5%	

De begrote rentabiliteit voor 2020 en 2021 is licht negatief. Doel is om vanaf 2022 een sluitende begroting te realiseren.

De financiële kengetallen tonen een stabiele en gezonde financiële positie. Het weerstandsvermogen is voldoende om financiële risico's op te vangen.

5.5 Verantwoording Prestatiebox

In 2019 heeft Stichting Kolom in totaal € 476.112 ontvangen van het ministerie van OCW via de **Prestatiebox**. Deze bekostiging is bedoeld voor vier actielijnen uit het Nationaal Onderwijsakkoord:

1. Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering
3. Professionele scholen
4. Doorgaande ontwikkellijnen

De scholen van Stichting Kolom hebben elk een eigen invulling gegeven aan de besteding van deze middelen. Belangrijke thema's waarvoor de middelen zijn ingezet, zijn: talentontwikkeling leerlingen (o.a. door kunst- en cultuureducatie), doorontwikkeling van de leerlijnen taal en rekenen, implementatie leerroute praktisch rekenen, techniek.

Om de leerkrachten verder te professionaliseren, investeerden de scholen in teamscholingen, kenniskringen en individuele opleidingen, coaching en studiedagen.

5.6 Verantwoording werkdrukmiddelen Primair Onderwijs

In 2019 heeft Stichting Kolom in totaal € 180.006 aan **Werkdrukmiddelen** ontvangen van het ministerie van OCW. De toekenning voor schooljaar 2018-2019 is € 155,55 per leerling en dit bedrag is in schooljaar 2019-2020 verhoogd naar € 220,08 per leerling. De werkdrukmiddelen maken onderdeel uit van het OCW-budget Personeels- en Arbeidsmarktbeleid. In het schema hieronder vindt u de verantwoording op bestuursniveau.

Verantwoording inzet werkdrukmiddelen totaal

Afstemming besteding werkdrukmiddelen

Is het gesprek gevoerd met het team over de besteding ?
Heeft de PMR ingestemd met het voorstel voor de besteding ?

Ja
Ja

Besteding werkdrukmiddelen

periode 01-01-2019 t/m 31-12-2019

Personeel
Materieel
Professionalisering
Overig

bedrag in EUR	
€ 173.575	
€ 6.431	
€ 0	
€ 0	
€ 180.006	

Toelichting op de besteding werkdrukmiddelen

De werkdrukmiddelen zijn met name ingezet voor extra personele inzet van klassen- en onderwijsassistentie en van onderwijsondersteuning om werkdrukverlichting te geven voor de leerkrachten.

Daarnaast zijn werkdrukmiddelen ook ingezet voor aanschaf van chromebooks.

Ook zijn niet-financiële maatregelen genomen zoals het invoeren van administratiedagen en minder vergaderen.

5.7 Verantwoording onderwijsachterstanden PO

De onderwijsachterstandsmiddelen PO worden, net als de andere onderwijsmiddelen op basis van de toekenning door ministerie van OCW, ten bate van de betreffende scholen gebracht. Kolom maakt geen andere keuze in de verdeling van de onderwijsachterstandsmiddelen naar de scholen. De belangrijkste maatregelen die met deze middelen worden gefinancierd zijn hieronder weergegeven.

SBO

Voor de SBO scholen is de extra inzet aan de hand van de (extra baten) als volgt:

	Extra inzet	Extra baten
De Hasselbraam	Onderwijsassistenten: 5,0 fte Lerarenondersteuners: 1,0 fte Logopedie: 0,5 fte Remedial teaching: 0,5 fte Kleinere klassen: 1,0 fte	€ 365.000
De Driesprong	Onderwijsassistenten: 3,0 fte Lerarenondersteuners: 1,0 fte Logopedie: 0,4 fte Remedial teaching: 1,0 fte	€ 195.000
De Zeppelin	Onderwijsassistenten: 2,0 fte	€ 80.000
HKC De Wereldboom	Logopedist: 0,9 fte Onderwijsassistenten: 3,4 fte	€ 233.000
SBO Prof. Dumont	Onderwijsondersteuner: 4,0 fte Logopedist: 0,4 fte Kleinere klassen: 1,0 fte	€ 360.000

Zoals is te zien in de tabel worden de gelden met name ingezet voor extra onderwijsassistenten, lerarenondersteuners, logopedisten en remedial teachers. Ook worden er leerkrachten bekostigd om het aantal leerlingen in de kleutergroepen te beperken. Daarnaast worden de gelden bijvoorbeeld ingezet voor de aanschaf van nieuwe leermiddelen.

De extra begeleiding wordt bij de scholen op verschillende manieren ingezet. Bij de Driesprong ligt de focus bij de ondersteuning bij het reguliere lesprogramma. De onderwijsassistenten begeleiden de leerlingen in kleine groepjes bij hun specifieke onderwijsbehoeften zoals in hun OPP (ontwikkelingsperspectief).

Bij de Hasselbraam ligt de focus van de extra ondersteuning bij taal (woordenschat en het technisch en begrijpend lezen als de belangrijkste didactische pijlers). Het reken- en wiskundeonderwijs heeft ook ondersteuning nodig met vaktaal. Zowel op het gebied van taal als bij het reken- en wiskundeonderwijs is extra ondersteuning nodig.

De populatie op De Zeppelin is vooral gebaat bij ondersteuning in de taal en het leesonderwijs. Veel leerlingen in de jongste groepen hebben een taalachterstand. Woordenschatonderwijs is daarbij

belangrijk. Woordenschatlessen vinden plaats in samenwerking met de logopediste. Het leesonderwijs stond dit jaar op De Zeppelin ook centraal. De methodes Veilig leren lezen en Estafette zijn vernieuwd en dit heeft bijgedragen aan hogere opbrengsten van het leesonderwijs.

Bij de Wereldboom ligt de focus bij de ondersteuning bij het reguliere lesprogramma. De onderwijsassistenten begeleiden de leerlingen in de jongste groepen bij hun specifieke onderwijsbehoeften zoals in hun OPP (ontwikkelingsperspectief).

Daarnaast wordt er logopedie ingezet om leerkrachten tijdens het voeren van gesprekken in de kleine kring en woordenschatlessen binnen de brede taalthema's te kunnen coachen en ondersteunen ter verbetering van de mondelinge taalvaardigheid in de groep en het uitbreiden van de woordenschat. De Wereldboom gebruikt daarvoor de methodiek Met woorden in de weer.

Bij de Prof. Dumont worden tot slot per twee groepen een onderwijsondersteuner ingezet, die naast de groepsleerkracht kleinere groepjes met leerlingen begeleidt en ondersteuning biedt. Een van deze ondersteuners verzorgt ook de remedial teaching in de midden- en bovenbouw groepen. Daarnaast wordt uit deze gelden groepsverkleining in de twee kleutergroepen bekostigd, waardoor beide kleutergroepen uit 12 leerlingen kunnen bestaan. Als laatste wordt uit deze gelden de inzet van de logopediste voor 0,4 wft bekostigd. Door de inzet van deze bekostiging kan het onderwijs in taal, lezen en reken- en wiskundeonderwijs extra versterkt worden in de hele school en er extra aandacht besteed worden aan het vergroten van de woordenschat en de taalontwikkeling bij de jongste leerlingen door de inzet van de logopediste. Naast deze ondersteuning geeft een van de ondersteuners kooklessen, waardoor de leerlingen het onderwijs ook in praktijk kunnen brengen d.m.v. samenwerken, communicatie en rekenen/wegen.

VSO

De inzet van de middelen op het VSO is als volgt:

VSO De Heldring		VSO Alphons Laudy	
Logopedist:	0,6 fte	Logopedist:	0,6 fte
Onderwijsassistent:	4,0 fte	Klassen assistent:	3,2 fte
Interne begeleider:	0,6 fte	Interne begeleider:	1,0 fte
Stagebegeleiding:	1,8 fte	Stagecoördinator:	0,6 fte
Max. 10 leerlingen		Schoolpsycholoog:	0,6 fte
/ Aanvangsgroepen:	0,6 fte	Lerarenondersteuner:	2,9 fte

Zoals te zien is de inzet in het VSO gericht op extra ondersteuning, bestaande uit onderwijsassistenten, logopedie e.d.

Op de VSO Alphons Laudy maakt een flink aantal groepen dagelijks gebruik van picto's. Ook worden gebaren gebruikt ter ondersteuning van spraak. De logopedist, die 3 dagen per week werkzaam is op de school, ondersteunt hierin met informatie en oefenen van gebaren. Zowel individuele behandeling, als groepslessen en inhoudelijke ondersteuning van de groepsleerkrachten.

De logopedist begeleidt tevens individuele leerlingen om taal en expressie te verbeteren. Ook de onderwijsassistenten werken aan taal met kleinere groepjes leerlingen of met een individuele leerling. In leerteams taal werkt het team aan het verder inventariseren van behoeften en verzamelen en ontwikkelen van materiaal om het beste aanbod voor onze leerlingen te bieden.

Er wordt veel gedaan aan culturele vorming: buiten school door het bezoeken van theater- en muziekvoorstellingen en daarnaast workshops op school. Tevens zijn er een flink aantal vakdocenten die samen een aanbod aan expressieve vakken aan de leerlingen bieden (drama, dans, muziek, beeldende vorming, textiel, keramiek). Veel (leer)materialen worden door de leerkrachten zelf ontwikkeld.

SO

In het algemeen kan worden gesteld dat in het SO de cumi-middelen voor het SO altijd ingezet worden voor personeel. Er wordt naar gestreefd om voor elke groep naast een leerkracht ook een fulltime onderwijsassistent neer te zetten. Om dit grotendeels te realiseren worden de cumi-middelen gebruikt.

De ondersteuning richt zich bij de SO Alphons Laudy vooral op mondelinge taalontwikkeling vanuit logopedie. Dit zijn groepslessen via de methode 'Total Physical Respons'.

Verder is de inzet gericht geweest op het gebruik en aanleren ondersteunende gebaren: logopedie, leerkrachten en onderwijsassistenten, visuele ondersteuning bij week -en dagritme met picto's en culturele vorming: bezoeken van theater-en muziekvoorstellingen en workshops op school. Parklessen. Materialen op de Alphons Laudy worden zelf ontwikkeld.

5.8 Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur

Het uitgangspunt voor de verdeling van de middelen naar de scholen is: alle inkomsten, voor zover sprake is van een directe en een eenduidige relatie met activiteiten in het lopende schooljaar, komen ten bate van de scholen.

De centrale kosten worden doorbelast aan de scholen, op basis van een vastgesteld percentage.

- Centraal bureau/bestuurkantoor: 4,25% structurele afdracht van de structurele OCW baten
- Bovenschools: 14,2% afdracht voor bovenschoolse kosten en knelpunten of het dragen van de risico's die op schoolniveau te groot zijn. Voorbeelden van bovenschoolse kosten zijn onder andere huisvesting, ICT, juridisch advies, kosten arbodienst, telecommunicatie, verzekeringen, accountant.

De percentages voor doorbelasting en afspraken over welke kosten bovenschools te begroten, worden in 2020 geëvalueerd.

5.9 Continuïteitsparagraaf en vooruitblik

Ontwikkeling van de meerjarenbegroting

In het najaar van 2019 is de meerjarenbegroting voor de periode 2020-2024 opgesteld. De kaderbrief 2020 diende als leidraad, hierin zijn de uitgangspunten vastgelegd. Het vigerende strategisch beleidsplan 2014-2018 liep tot januari 2018. In de meerjarenbegroting is aangenomen dat het huidige beleid wordt gecontinueerd. In 2020 wordt een nieuw koersplan ontwikkeld.

De tabellen van de meerjarenbegroting zijn weergegeven in de hoofdstukken 5.2 t/m 5.4.

Baten en lasten

De begrote Rijksbijdragen OCW nemen toe in lijn met de verwachte stijging van de leerlingaantallen. Daarnaast is de stijging van de PO-bekostiging en de verhoging van de werkdrukmiddelen PO per schooljaar 2019-2020 verwerkt in de begroting 2020. Tevens is aangenomen dat de loonstijging van 2,5% in 2020 als gevolg van de nieuwe CAO PO wordt gecompenseerd in de bekostiging.

De personele lasten nemen toe in lijn met de verwachte stijging van de personele bezetting gerelateerd aan de stijging van het aantal leerlingen. Daarnaast stijgt de gemiddelde loonsom met ingang van 2020 als gevolg van de afgesproken loonstijging van 2,5% in de nieuwe CAO PO en de marge van 1% die is opgenomen voor het opvangen van loonstijging en stijging in pensioenpremies. Daarnaast zijn de jaarlijkse tredeverhogingen verwerkt in de loonsom.

Voor 2020 zijn lagere overige lasten begroot. We verwachten een afname van incidentele kosten en externe advieskosten.

Leerlingaantal en personele bezetting

De demografische ontwikkelingen in Amsterdam en Haarlem en de gevolgen van de invoering van passend onderwijs maken het lastig in te schatten hoe de leerlingaantallen zich de komende jaren ontwikkelen. Na jaren van daling in het SBO door de invoering van Passend onderwijs, is er de afgelopen jaren sprake van een sterke stijging van het aantal leerlingen. In meerjarenperspectief wordt een stabilisatie van het aantal leerlingen verwacht. Ook bij (V)SO is een toename in het aantal leerlingen waarneembaar in 2019 en is in de begroting rekening gehouden met een verdere toename.

In 2019 is sprake van een sterke daling van het aantal leerlingen in het Praktijkonderwijs en de reden voor de daling is moeilijk te verklaren. Voor de komende jaren is aangenomen dat het aantal leerlingen stabiel blijft in Amsterdam en licht stijgend in Haarlem. Dit sluit aan bij de prognoses vanuit de gemeente en DUO. Gezien de daling in de afgelopen jaren, is een mogelijk verdere daling wel als risico opgenomen in de risico analyse van Kolom.

Per 1 augustus 2018 is het basisonderwijs in het Humanistisch Kindcentrum van start gegaan. In de meerjarenbegroting is aangenomen dat de stichtingsnorm van 323 leerlingen per 1 augustus 2022 gerealiseerd wordt. Tegelijkertijd is dit als risico geïdentificeerd, gezien de groei van het aantal leerlingen.

Onderstaande cijfers zijn gebruikt bij het opstellen van de meerjarenbegroting. De aantallen zijn gebaseerd op schattingen van de schooldirecteuren. Zij maakten hiervoor gebruik van demografische gegevens, cijfers vanuit DUO over de ontwikkeling van het aantal leerlingen per schoolsoort en gegevens van gemeente Amsterdam.

Tabel: Verwachte leerlingaantallen op de teldatum voor de komende jaren

Leerlingen	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	01-10-2022
BO	16	34	100	225	323
SBO	559	625	629	629	629
VSO/SO	444	480	487	497	497
PrO	898	838	840	840	840
Totaal Kolom	1.917	1.977	2.056	2.191	2.289

Onderstaande tabel geeft de verwachte ontwikkeling weer van het aantal medewerkers, uitgedrukt in fte's. Deze cijfers zijn gebruikt bij het opstellen van de meerjarenbegroting. De formatie in BO, SBO en (V)SO stijgt in lijn met de stijging van de leerlingaantallen. De formatie in PrO daalt in verband met de daling van het aantal leerlingen in de afgelopen jaren.

	realisatie 2018	realisatie 2019	begroot 2020	begroot 2021	begroot 2022
fte's					
SBO scholen	91,4	93,4	102,2	104,6	104,2
BO scholen	1,3	3,3	5,7	6,7	9,5
(V)SO scholen	112,3	117,7	124,5	128,8	128,8
PRO scholen	146,6	141,6	131,8	127,4	127,3
Bovenschools	11,5	11,4	11,6	12,1	12,1
Totaal	363,1	367,4	375,8	379,6	381,9

	realisatie 2018	realisatie 2019	begroot 2020	begroot 2021	begroot 2022
fte per categorie					
FTE inzet directie	22,9	21,9	22,6	21,7	21,7
FTE inzet OP	225,9	221,3	225,9	230,9	233,8
FTE inzet OOP	111,4	123,3	127,0	127,0	126,4
FTE inzet LIO	2,9	0,9	0,2	0,0	0,0
FTE inzet totaal	363,1	367,4	375,8	379,6	381,9

Investerings en financiering

In 2020 wordt met name geïnvesteerd in ICT (digiborden) en in verduurzamen van schoolgebouwen door middel van aanbrengen van LED verlichting. Met deze maatregel worden de energiekosten verlaagd en deze bezuiniging is verwerkt in de huisvestingslasten in de komende jaren.

Alle scholen zitten in goed onderhouden gebouwen of nieuwbouw en op gebied van huisvesting staan geen bijzonderheden gepland. De gebouwen zijn eigendom van de gemeente. Wat betreft de doordecentralisatie zijn er bij Kolom geen plannen bekend dat de gemeente Amsterdam en Haarlem hier voornemens toe heeft.

Contractactiviteiten

Stichting Kolom heeft geen van deze activiteiten.

Derdengeldstroom

Stichting Kolom heeft geen van deze activiteiten.

Corona

In maart 2020 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Corona-virus. Voor de Stichting Kolom betekent dit dat de scholen gesloten zijn. Het onderwijs wordt 'op afstand' gegeven.

Dit heeft impact op het proces van onderwijs geven, alhoewel het onderwijs wel door kan gaan. Op dit moment wordt verwacht dat de financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat 2020 beperkt zal zijn, omdat de baten (bekostiging door OCW) gecontinueerd worden en ook het personeel gewoon wordt doorbetaald.

Overige rapportages

Risicomanagement en controlsysteem

Voor het speciaal onderwijs geldt dat fluctuaties in leerlingaantallen veel grotere consequenties hebben dan in het regulier onderwijs. Ook is het speciaal onderwijs door de invoering van passend onderwijs afhankelijk geworden van het beleid van het samenwerkingsverband. Een adequate planning & control cyclus is bij onzekerheden in de geldstromen zeer belangrijk. Goede monitoring van de te verwachten baten is noodzakelijk om de bijbehorende lasten tijdig te kunnen bijsturen.

De monitoring vindt plaats door vier keer per jaar een prognose en risico's aan het CvB, Auditcommissie en RvT te rapporteren. In de tweede helft van 2019 is de kwartaalrapportage uitgebreid naar een integrale rapportage waarin naast financiën, tevens wordt gerapporteerd over onderwijskwaliteit, personeel, ICT en huisvesting.

De schooldirecteuren kunnen dagelijks hun financiële resultaten digitaal raadplegen in Capisci. We sluiten elke maand financieel af zodat de schooldirecteuren een goed beeld hebben van de financiële stand van zaken.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting voor 2020 t/m 2024 is de risico analyse opgesteld en is deze onder andere uitgebreid met een inschatting van de financiële impact om zodoende een relatie te kunnen leggen met het beschikbare weerstandsvermogen. De uitkomst van de risico analyse laat zien dat het weerstandsvermogen voldoende groot is om de financiële risico's te kunnen opvangen.

Kolom onderkent de volgende risico's:

- 1) Risico's m.b.t. bedrijfsvoering en financiën:
  - daling van leerlingaantallen praktijkscholen
  - uitkomsten bekostigingscontrole VO
  - realisatie financiële taakstelling voor enkele scholen in 2020
  - fiscale risico's
  - realisatie stichtingsnorm basisonderwijs HKC Wereldboom
- 2) Risico's m.b.t. onderwijskwaliteit:

- onvoldoende zicht op bestuursniveau
- 3) Risico's m.b.t. personeel en HR:
- hoger ziekteverzuim
  - hogere verrekening uitkeringskosten
  - lerarentekort
  - impact CAO PO en compensatie in bekostiging
- 4) Overige risico's:
- AVG

Toelichting bij fiscale risico's:

Stichting Kolom ging in 2014 een convenant horizontaal toezicht met de Belastingdienst aan. In 2017 deed de Belastingdienst een steekproef op het jaar 2015. De belangrijkste bevinding was dat de controle op fiscaliteit moest verbeteren. In 2018 hebben we hier gevolg aan gegeven in de vorm van het project fiscaliteit en is in 2019, ondersteund door een extern fiscaal adviseur, een tax control framework geïmplementeerd. De fiscale processen binnen Kolom zijn beschreven in handboeken en via workshops zijn beschrijvingen aan betrokkenen in de organisatie toegelicht en is de kennis op fiscaal gebied vergroot. Met ingang van 2020 worden de afgesproken interne controles periodiek uitgevoerd en worden waar nodig verfijningen aangebracht in de processen en fiscaal bewustzijn in de organisatie verder vergroot.

Treasury en financiële instrumenten

De Raad van Toezicht heeft in maart 2019 een herzien treasurystatuut vastgesteld dat voldoet aan de per 5 december 2018 gewijzigde Regeling Beleggen en Belenen.

De toelichting op de financiële instrumenten is in de jaarrekening gegeven op pagina 5. In de Regeling Beleggen en Belenen zijn beperkingen opgenomen voor het gebruik van financiële instrumenten. Kolom streeft ernaar om zoveel mogelijk vanuit eigen middelen te financieren binnen de kaders van deze regeling. De inzet voor overige financiële instrumenten is daarom bij hoge uitzondering noodzakelijk. In 2018 is echter noodzakelijk gebleken een lening aan te moeten gaan met de gemeente Amsterdam voor het verduurzamen van Humanistisch Kindcentrum.

Binnen Stichting Kolom staat het overtollige geld op spaarrekeningen (direct opneembaar) bij de ING en ABN Amro. Dit om risico te spreiden. Als gevolg van de aangekondigde negatieve rente op spaartegoeden door deze banken, zal in 2020 worden bepaald hoe Kolom de overtollige liquide middelen zal wegzetten, passend binnen het treasurystatuut.

Kasstroom en financieringsbehoeften

Voor de wijzigingen in de kasstromen verwijzen we naar het kasstroomoverzicht, dat onderdeel is van de jaarrekening. In 2019 is er geen sprake geweest van een financieringsbehoefte.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

In de tabellen op de volgende pagina's zijn de belangrijkste risico's en onzekerheden vermeld zoals deze zijn geïnventariseerd bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2020-2024.

Voor de inschatting van de kans op risico is uitgegaan van de volgende percentages: laag (10-25%), midden (50%), hoog (80%).

Omschrijving risico	Toelichting	Beheersingsmaatregel	Toelichting financiële impact	Financiële impact (€ K)			Kans %	Kans * Financiële impact (€ K)		
				2020	2021	2022		2020	2021	2022
Bedrijfsvoering en financiën										
Prognose leerlingen te positief voor PrO	De leerlingaantallen PrO zijn de afgelopen jaren gedaald. Per 1-okt-16 waren er 1003 leerlingen, per 1-okt-19 838 leerlingen. In de begroting is aangenomen dat het leerlingaantal m.i.v. 2020 stabiliseert.	Kolom blijft werken aan naamsbekendheid	Baten zijn € 10K per leerling. Indien het aantal leerlingen jaarlijks met gemiddeld 50 leerlingen daalt, dan dalen de baten jaarlijks met € 500K, terwijl de lasten grotendeels vast zijn gezien het onderwijsaanbod dat op de scholen gegeven moet worden.	0	500	1000	50%	0	250	500
Uitkomsten VO bekostiging controle	Afgelopen jaren heeft de externe accountant tekortkomingen geconstateerd in de leerlingadministraties van praktijk scholen, waardoor voor een aantal leerlingen geen bekostiging is ontvangen. Uit voorzorg zijn de twijfelgevallen in de administratie van de telling van 1-okt-19 op de	Workshop door de externe accountant heeft plaatsgevonden in november 2019. Intern vindt in januari 2020 een voorcontrole plaats op de leerlingadministratie.	Baten zijn € 10K per leerling. Tijdens de controle over 2018, schatte de externe accountant het mislopen van bekostiging op € 125K-150K. Door in begroting geen bekostiging op te nemen voor twijfelgevallen, zal de financiële impact zeer beperkt zijn.	50	0	0	50%	25	0	0
Taakstelling scholen met negatief resultaat	De volgende scholen hebben in de begroting een taakstelling om om te buigen van een negatief resultaat naar een positief resultaat in 2020: Dreef € 250K, Atlant € 140K, HKC SBO € 140K.	Bestuurlijke afspraken en monitoren	Taakstellingen zullen grotendeels met ingang van schooljaar gerealiseerd moeten worden. Risico geldt dus voor 2020 en 2021	530	530	0	50%	265	265	0
Fiscale risico's	Risico dat er in 2020 toch nog tekortkomingen worden geconstateerd in fiscale processen.	In november 2019 zijn de fiscale workshops afgerond. Doelstelling is om in 2020 geen tekort-komingen meer te hebben op fiscaal gebied. Er zal continue aandacht gevraagd worden voor fiscaal bewustzijn in de organisatie en intensief interne controles uitvoeren	De hoogte van een boete van de belastingdienst is afhankelijk van de gemaakte fout, er wordt een percentage van de niet afgedragen belasting als boete opgelegd. Nav de controle over 2015, werd een naheffings-aanslag van € 300K opgelegd.	300	0	0	50%	150	0	0
HKC basisonderwijs	Om bestaansrecht te hebben, moet de HKC basisschool op 1-aug-2022 de stichtingsnorm van 323 leerlingen realiseren. In de meerjarenbegroting is aangenomen dat dit wordt gerealiseerd. Per 1-okt-19 heeft de school 34 leerlingen.	Haalbaarheidsstudie is gestart naar mogelijkheden om voldoende leerlingen aan te trekken en een financieel gezonde, kwalitatief goede school te realiseren.	Indien de stichtingsnorm niet wordt gerealiseerd, moet de school gesloten worden. Dan is het HKC te groot (huisvestings-last blijft) en investeringen in o.a. lesmethodes moeten worden afgeschreven. Een sluitende begroting is aangenomen miv 2022, dit zal dan niet worden gerealiseerd.	50	100	700	80%	40	80	560
Omschrijving risico	Toelichting	Beheersingsmaatregel	Toelichting financiële impact	Financiële impact (€ K)			Kans %	Kans * Financiële impact (€ K)		
Onderwijskwaliteit				2020	2021	2022		2020	2021	2022
Kwaliteitsissues	Bestuur heeft onvoldoende zicht op onderwijskwaliteit	Kwaliteitszorgsysteem verbeteren	Investeringen 70K bij onvoldoende/zwak. Gevolg kan ook zijn leerlingverlies en minder aanwas van leerlingen. In 2021 weer bestuursbezoek. HKC, Dreef, Zeppelin risico. In berekening financiële impact is alleen rekening gehouden met de investeringen.	300	300	300	80%	240	240	240
Personeel en HR										
Hoger ziekteverzuim	In de begroting is uitgegaan van een verzuim van max 7%.	Via personeelsbeleid, o.a. verzuimbeleid.	De vervangingskosten zijn circa € 1,2 mln. Indien het ziekteverzuim met 1 procentpunt toeneemt, zullen de vervangingskosten met circa € 170K toenemen.	170	170	170	50%	85	85	85
Hogere verrekening van uitkeringskosten voor VO / eigen wachtgelders PO	In de begroting is uitgegaan van het huidige aantal uitkerings-gerechtigden (PO 2, VO 10). Er is rekening gehouden met een jaarlijkse verrekening van € 250K.	Via personeelsbeleid, o.a. functionerings- en beoordelingsbeleid. Tevens zorgvuldig aanname beleid bij nieuwe medewerkers.	Gezien het lerarentekort is de kans klein dat het aantal uitkeringsgerechtigden zal toenemen. Als het aantal zou toenemen met 20%, dan is financiële impact € 50K.	50	50	50	25%	13	13	13
Lerarentekort	In de begroting is geen opslag in de kosten opgenomen vanwege inhuur leerkrachten bij PO opgenomen. Met name in SBO is het moeilijk om leerkrachten te vinden.	Huidige personeel behouden en inzetten op aantrekkelijk werkgeverschap	50% extra loonkosten, gemiddelde loonsom van medewerker in loondienst is ca € 70K. In SBO neemt de formatie toe met 5 fte in de begroting. Als deze toename alleen via inhuur ingevuld zou kunnen worden, dan zijn de extra kosten ca € 175K	175	175	175	80%	140	140	140
Impact CAO PO	In de begroting rekening gehouden met stijging van 2,5% in de loonkosten.		Aanname dat overheid compenseert voor afspraken in de nieuwe cao. In de bekostiging 19/20 is al voorgesorteerd op 2,5% loonkosten stijging.	0	0	0	25%	0	0	0

Omschrijving risico	Toelichting	Beheersingsmaatregel	Toelichting financiële impact	Financiële impact (€ K)			Kans %	Kans * Financiële impact (€ K)		
				2020	2021	2022		2020	2021	2022
Overige risico's										
AVG	Risico op boete van Autoriteit Persoonsgegevens	Alle scholen krijgen in 2019 een workshop van CED groep mbt AVG. In 2020 volgt een steekproef van Lumen. Continue aandacht voor een AVG-bewuste organisatie. Cyberverzekering.	Eventuele claims zijn afgedekt via een Cyberverzekering bij Raetsheeren (de verzekerde som is € 3 mln). De kans op een boete van AP is klein als er geen sprake is van opzet. In 2018 was de maximale boete die is uitgedeeld door AP, € 600K.	600	600	600	10%	60	60	60
HKC andere vloerconstructie	Bij HKC is een andere vloerconstructie toegepast. Hierdoor zijn de bouwkosten € 81K hoger. De kans is aanwezig dat de gemeente dit vergoed, echter dit is nog niet zeker.			81	0	0	25%	20	0	0
Totaal				2306	2425	2995		1038	1133	1598

6. HUISVESTING, MATERIELE ZAKEN EN ICT

6.1 Bouwprojecten

Nieuwbouw Humanistisch Kindcentrum Amsterdam (HKA), Peelstraat 171, Amsterdam

De school is gebouwd conform de norm Bijna Energie-Neutraal Gebouw (BENG) en in gebruik genomen op 1 november 2018. Bij aanvang van de bouw was de BENG nog niet opgenomen in de huisvestingsverordening, echter op een later moment is deze er alsnog in opgenomen. Op grond daarvan is een aanvullende bekostigingsaanvraag ingediend ad € 148K, die in eerste instantie werd afgewezen. De gemeente heeft daarna alsnog financiële ruimte gevonden en toegezegd de aanvraag te honoreren. De financiële afwikkeling volgt in 2020.

6.2 Groot Onderhoud

In de begroting is € 337K aan uitgaven opgenomen. In 2019 is € 310K (92%) uitgegeven, Grote uitgaven betreffen onder andere: geheel binnenschilderwerk Hasselbraam, elektro- en klimaat-technische werkzaamheden SO Alphons Laudy, vervangen en renoveren van toiletgroepen SBO De Zeppelin en vervangen van buitendeuren bij KPC Het Plein.

6.3 Bijzondere projecten

Binnenklimaat SO en VSO Alphons Laudy, KPC Het Plein

Zoals vorig jaar in het bestuursverslag is gemeld, wordt het opwarmende binnenklimaat als een steeds nijpender probleem ervaren. Elk warmteprobleem staat op zich en heeft een andere oplossing nodig. Als de reguliere luchtbehandeling, wordt koeling ingebracht als dit passend is binnen de beschikbare financiële middelen. In 2019 zijn bij SO en VSO Alphons Laudy en bij KPC Het Plein airco's aangebracht om het binnenklimaat op de warmste – onwerkbare – plekken te verkoelen.

Verbouwing Zorglokaal Het Plein

Het zorglokaal is deels bouwkundig gewijzigd en heringericht. De school heeft hiervoor impuls gelden gebruikt en grotendeels op eigen initiatief en inzichten laten uitvoeren.

Project Impuls schoolterreinen

Begin 2019 zijn de opleverpunten bij SBO De Zeppelin afgerond, waarna de voorziening (financieel) is verantwoord.

Bij SBO De Hasselbraam is het plan uitgevoerd en naast de voorgeschreven eigen bijdrage is tevens een extra investering door het schoolbestuur gedaan om een bestaand speeltoestel te vervangen en middels beplanting, de slijtage aan de hekdelen te maskeren.

Bij SBO De Driesprong is het plan goedgekeurd maar niet direct uitvoerbaar gebleken. Er is namelijk bodemvervuiling geconstateerd dat middels een spoedaanvraag ter bekostiging bij de gemeente is neergelegd. Dit is aanvaard, waarna alsnog opdracht is verstrekt. De uitvoer vindt plaats in het voorjaar van 2020.

Bij SBO Dumont is de aanvraag voor de tranche 2019/2020 afgewezen, maar mag deze herhaald worden. De nieuwe aanvraag zal in het tweede kwartaal 2020 worden ingediend voor de tranche 2020/2021.

Overdracht gebouw en terrein Driesprong

Uit bovenstaand onderzoek is ook komen vast te staan dat de gemeente nog niet geregistreerd staat als economisch eigenaar van SBO De Driesprong. Dit behoort bij door de overheid bekostigde scholen wel zo te zijn. In 2020 wordt de wijziging via een notaris verwerkt.

6.4 ICT-beleid

Ontwikkelingen in de ICT volgen elkaar in snel tempo op. Het onderwijs loopt daar niet in voorop. Er ontstaat de behoefte om tijd- en plaats-onafhankelijk te werken. Mobiel werken betekent voor leerlingen en medewerkers een andere manier van werken. In 2018 is gestart met het overzetten van client-server omgeving naar de Google Gsuite omgeving met totaal beheer door Cloudwise als single point of contact. Alle resterende scholen zijn in 2019 gemigreerd naar Gsuite omgeving en ligt het beheer bij Cloudwise.

Internet toegang is voor alle scholen overgezet naar Ziggo zakelijk. Single point of contact is Iris-one, zowel voor telefonie als voor internet. De websites van de scholen en het bestuurskantoor zijn overgezet naar Heutink waar al een aantal scholen en het bestuurskantoor ondergebracht waren.

De Intranetomgeving is ingericht door van Speyk in Office 365, om de informatie toegankelijker te maken dan voorheen. De intranetomgeving is per begin oktober beschikbaar en is dynamisch in ontwikkeling.

Naar aanleiding van een presentatie van ParnasSys is het LVS gedeelte in gebruik genomen door alle SBO scholen, daarmee is afgezien van extern LVS dat in 2017 geïmplementeerd werd, maar niet toereikend was. De IB'ers hebben hiertoe twee trainingen gehad. Daarnaast hebben alle administraties van Parnassys een scholingsdag gehad.

Er zijn gesprekken geweest met Presentis om PRO scholen aan te laten sluiten. Magister was dit jaar nog leidend voor 3 van de PRO scholen, 2 scholen hebben de bekostiging via Presentis. Dit zal in 2020 voor alle scholen Presentis worden.

Er is een sterke toename geweest van het aantal chromebooks ter vervanging van de veelal oude computer systemen. Dat zal de komende jaren toenemen. Daarmee is de normering (1 pc per 4 lln, en 1 digibord met pc per lokaal en administratieve computers) vanuit het verleden achterhaald. In 2020 wordt de normering geëvalueerd en aangepast. In schooljaar 2019-2020 wordt een overgangperiode voorbereid voor financiële middelen ten behoeve van ICT.

De vervanging van defecte digiborden/beamers in combinatie met pc's heeft ertoe geleid dat we de touchscreens bestellen bij Prowise. Prowise levert naast hardware, ook gratis digibordsoftware en training en een jaarlijkse health check van de geleverde apparatuur. In 2020 vindt de Europese aanbesteding plaats gezien het grote aantal dat gepland is voor vervanging,

Naar aanleiding van de streefbeelden ICT is er een concept ICT beleidsplan geformuleerd. Dit concept is naar het directieoverleg gegaan. Daarnaast is er een concept functieprofiel ICB/ICT, c.q. i-coach opgesteld en op verzoek naar de verschillende scholen gegaan. Dit vooruitlopend op het strategisch beleid en koersplan van stichting Kolom. ICB'ers zijn een aantal keer bij elkaar geweest. Een bijeenkomst rond VR, virtual reality en good practice met de microbit.

6.5 AVG / informatiebeveiliging

In mei 2018 is de nieuwe Europese privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. Kolom is eind 2017 gestart met het implementeren van de AVG en het versterken van de ICT-beveiliging.

In 2018 en 2019 zijn er functionarissen en contactpersonen op de scholen en op bestuursniveau aangesteld. Echter door het in eerste instantie ontbreken van een beleidsmatige 'privacy-officer' is in 2018

de werkgroep IBP opgestart. In een aantal bijeenkomsten met ondersteuning van de CED groep heeft de werkgroep gewerkt aan het privacybeleid en -procedures, verhogen van kennis en bewustzijn van medewerkers en versterken van de ICT-beveiliging. De organisatie heeft uitgebreide informatie over privacy en standaard sjablonen beschikbaar gesteld voor alle medewerkers.

In de werkgroep is afgesproken om in 2019 alle medewerkers deel te laten nemen aan een sessie 'privacybewust werken'. De CED groep heeft op drie scholen na de uitvoering gedaan. Voor de laatste drie scholen vindt dat plaats in 2020.

Uitwisseling van gegevens gebeurt binnen Kolom versleuteld en op ICT gebied zijn hier, waar nodig, maatregelen voor getroffen. Bij de al op onze scholen ingeschreven leerlingen wordt, daar waar nodig, ouders individueel om toestemming gevraagd en tijdens leerling- of oudergesprekken worden zij ingelicht over onze mogelijkheden. De ouders van alle nieuwe leerlingen wordt gevraagd toestemming te geven om met de verschillende zorgaanbieders over hun kind te kunnen spreken. Ouders geven vooraf toestemming indien er sprake is van gegevensuitwisseling, zoals bij aanmelding, deelname aan de POS uitwisseling, bespreking Md OAT of verwijzing.

Invoering van de AVG heeft gezorgd voor een meer formele opstelling van de zorgpartners, waardoor ondersteuningstrajecten vertraging kunnen oplopen. Tot nu toe heeft dit echter niet tot incidenten of klachten geleid.

Begin 2019 is vanuit de FG, de externe functionaris gegevensbescherming de stand van zaken besproken over IBP/AVG. Halverwege het jaar is de GMR geïnformeerd door de CED groep over AVG en aan het eind van 2019 heeft een steekproef plaatsgevonden voor de FG. Naar aanleiding van de resultaten hiervan zullen in 2020 door de werkgroep opnieuw prioriteiten gesteld worden en zal een plan van aanpak volgen voor het vervolg.

7. VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT EN GMR

7.1. Raad van Toezicht

Vooraf

De Raad van Toezicht bedankt alle medewerkers, de leden van de medezeggenschap en het College van Bestuur voor de betrokken wijze waarop invulling is gegeven aan het werk voor onze organisatie. Zoals in dit jaarverslag te lezen is wordt er veel van onze medewerkers gevraagd. Ontwikkelingen gaan snel, we hebben te maken met het lerarentekort en onze organisatie is sterk in ontwikkeling. We mogen trots zijn op de resultaten die alleen gerealiseerd konden worden door de professionele kwaliteit en bevologenheid en de enorme inzet die iedereen in de praktijk laat zien!

Algemeen

De verdeling van bevoegdheden tussen de Raad van Toezicht (RvT) en het College van Bestuur (CvB) is geregeld in de statuten van de stichting Kolom. Deze verhouding is te kenmerken als een zuivere bestuur-toezichtrelatie. De RvT spreekt impliciet een oordeel uit over de taakuitoefening en de werkwijze van de bestuurder door de jaarstukken (inhoudelijk en financieel) goed te keuren.

Conform wetgeving ziet de Raad van Toezicht toe op de code goed bestuur en op de op rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen. Naar het oordeel van de Raad van Toezicht is er in 2019 geen belangenverstremgeling opgetreden tussen privé en nevenactiviteiten van de bestuurders en de instelling.

Uitvoering intern toezicht 2018

De Raad van Toezicht werkt vanuit het perspectief van het realiseren van de maatschappelijke doelstelling van Kolom en de centrale positie van de leerling en ouders/verzorgers daarin. Uitgangspunt is de toegevoegde waarde voor de mensen die zijn aangewezen op de onderwijs- en deels ook zorgexpertise van Kolom en de doorontwikkeling en borging van kwalitatief goed onderwijs voor de leerlingen. De raad ontvangt hierover verschillende verantwoordingsrapportages van het College van Bestuur, evenals rapportages over de P&C-cyclus en items uit het jaarplan van Kolom.

Daarnaast vervult de raad de rol van klankbord voor het College van Bestuur. De Raad van Toezicht wil op deze wijze toegevoegde waarde leveren, als onafhankelijke en betrokken raad, met focus op het doel van de organisatie. De werkwijze is beschreven in het reglement van de Raad van Toezicht, welke dient als werkdocument voor het vervullen van een goede toezichtfunctie voor Kolom conform de Governancecodes voor het Onderwijs.

Een derde rol die de Raad van Toezicht toekomt is die van werkgever van het College van Bestuur. In de remuneratiecommissie vindt de gesprekscyclus met de bestuurder plaats, eerst een voortgangsgesprek en vervolgens een beoordelingsgesprek. Het eerste gesprek heeft plaatsgevonden in december 2019.

Documenten die in 2019 zijn goedgekeurd/vastgesteld:

- Jaarverslag (bestuursverslag en jaarrekening) 2018
- Begroting Kolom 2020
- De begroting van de RvT over 2020
- De reglementen van de Audit-, Remuneratie- en Kwaliteitscommissie.

Vergaderingen van de Raad van Toezicht

In 2019 is de Raad van Toezicht zesmaal in vergadering bijeen geweest. Aan de reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht heeft het College van Bestuur ook deelgenomen. Deze vergaderingen zijn voorbereid in het agendaoverleg tussen voorzitter van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur. Voorafgaand aan de vergaderingen heeft de Raad van Toezicht een eigen vooroverleg. De voorzitter stelt het College van Bestuur na afloop in grote lijnen op de hoogte van het besprokene.

Elke vergadering rapporteert het bestuur over diverse interne en externe ontwikkelingen. De raad wil tijdig betrokken worden bij lopende processen, zodat de aanwezige kennis en ervaring bij de verschillende leden van de Raad van Toezicht hierbij benut kan worden. Zo is in 2019 uitvoerig in de vergaderingen stilgestaan bij het transitieproces waarin de organisatie zich bevindt. Daarnaast lag de focus op het zo snel mogelijk op orde krijgen van enkele lastige dossiers, zoals op het gebied van fiscaliteit, bedrijfsvoering en enkele van de scholen die extra aandacht behoeven (HKC De Wereldboom en De Dreef).

De Raad van Toezicht werkt met enkele voorbereidende commissies. In de bijeenkomsten van de **auditcommissie** worden financiële onderwerpen meer in detail behandeld om de vaststelling en bespreking in de plenaire vergaderingen adequaat voor te bereiden. Daarnaast vindt een diepgaande bespreking van financiële onderwerpen plaats met het College van Bestuur. De auditcommissie geeft voorafgaand aan vergaderingen van de Raad van Toezicht schriftelijk advies bij de financiële stukken. De **kwaliteitscommissie** is reeds besproken in hoofdstuk 2. In de **remuneratiecommissie** komt het werkgeverschap van de Raad van Toezicht naar voren, deze commissie komt tweemaal per jaar bijeen.

Zelfevaluatie

Aan het einde van het schooljaar heeft de Raad van Toezicht in de oude samenstelling een zelfevaluatie uitgevoerd. Dit is gebeurd aan de hand van een vragenlijst en een analyse daarvan. Op basis daarvan met elkaar gesproken over vragen als: functioneren we goed, wat kan er beter? Hoe kijken we aan tegen het vooroverleg? Hoe gaan we om met het timemanagement / de tijdsdruk in de vergadering Is het toetsingskader adequaat? Is de rolverdeling binnen de RvT goed georganiseerd? Hoe verloopt het contact met GMR, directeuren e.d. etc.

De resultaten van deze zelfevaluatie heeft de raad niet meer mee kunnen nemen het nieuwe schooljaar in, aangezien de raad daarna bijna volledig is vervangen. De nieuwe RvT heeft een nieuwe start gemaakt, en zal wanneer zij één volledig schooljaar mee heeft gedraaid zelf een eerste zelfevaluatie uitvoeren aan het einde van het schooljaar 2019-2020.

Werkbezoeken Raad van Toezicht

Wegens alle omstandigheden rondom de wisseling heeft de Raad van Toezicht pas eind 2019 weer een eerste werkbezoek afgelegd, bij KPCN en SO De Heldring. De delegatie van de raad is door de directeuren rondgeleid langs de verschillende lokalen en ruimtes op de scholen, hetgeen de raad een goede indruk gaf van de achtergronden van de leerlingen en het onderwijs en de begeleiding die de leerlingen krijgen. Aansluitend werd in gesprek gegaan met enkele medewerkers en (een vertegenwoordiging van) de medezeggenschapsraad.

Overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

De Raad van Toezicht gaat jaarlijks in beginsel tweemaal in gesprek met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Dit biedt de Raad van Toezicht, naast de rapportages vanuit en vergaderingen met de College van Bestuur, de gelegenheid zich een beeld te vormen van het klimaat en de verhoudingen binnen de organisatie. In 2019 heeft deze bijeenkomst wegens de wisseling éénmaal plaatsgevonden. In deze bijeenkomst is uitgebreid gesproken over diverse actualiteiten, waaronder de (in eerste instantie tijdelijke) organisatieverandering.

Arbeidsvoorwaarden en honorering bestuurders en Raad van Toezicht

De arbeidsvoorwaarden van de bestuurders zijn conform de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector. Deze gegevens zijn openbaar en opgenomen in de bijgevoegde jaarverantwoording.

De honorering van de Raad van Toezicht voldoet aan de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Overleg met de accountant

De Raad van Toezicht wijst de accountant aan (Wijs Accountants). De Raad heeft in 2019 eenmaal overleg gevoerd met de externe accountant. Dit betrof de vergadering waarin de jaarrekening 2018 is besproken.

7.2. GMR

De GMR heeft in 2019 zes keer met de bestuurder vergaderd. Eenmaal voor alle MR-en in een achterban vergadering. Twee keer met de RvT, waarvan éénmaal met een delegatie vanuit de oude RvT en éénmaal met de voltallige nieuwe RvT.

Bij aanvang van het jaar telde de GMR 6 leden en twee vacante plaatsen in de oudergeleding van de Praktijkscholen. Halverwege het jaar hebben twee personeelsleden de GMR verlaten. Een lid vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en een ander lid vanwege het aanvaarden van een baan buiten de stichting. Het voorzitterschap is voor een half jaar waargenomen door Huub Woerlee.

De GMR heeft tweemaal een oproep tot kandidaatstelling gedaan. Deze inspanning heeft geresulteerd in de opvulling van personeelsgeleding PO en VO. De plaatsen voor de oudergeleding van het Praktijkonderwijs zijn onbezet gebleven. Om alle leden ten volle effectief aan de vergaderingen deel te laten nemen heeft de GMR de hulp ingeroepen van het "Notuleerburo" in plaats van de keuze voor een ambtelijk secretaris.

Veel aandacht en tijd heeft de GMR besteed aan de interne communicatie en reflectie van de voorgaande periode. In het kader hiervan heeft de GMR een cursus Governance (Hemingway Professional Governance) gevolgd. Hierin werden de verschillende rollen tussen CvB-RvT en GMR onder de loep genomen. Op een later tijdstip zal dit onderwerp een vervolg krijgen.

Verder heeft de GMR een actieve rol in de diverse BAC's (benoeming advies commissies) ingenomen bij de invulling van een bijna nieuwe RvT, aanstelling interim bovenschoolse directeur(en) en tenslotte de nieuwe bestuurder.

In de vergaderingen met aanvankelijk de interim bestuurder en daarna de definitieve bestuurder zijn de volgende jaarlijks terugkerende onderwerpen aan bod gekomen:

Conform P&C cyclys:

• Begroting 2019	ter advies
• Financiële tussenrapportages	ter informatie
• Meerjaren begroting plan PO en VO 2020-2023	ter instemming
• Jaarverslag	ter instemming
• Jaarrekening inclusief accountantsverklaring	ter instemming
• Actualiseren Klachtenregeling	ter instemming
• Kaderbrief	ter informatie

Overige behandelde onderwerpen:

• Goed werkgeverschap/werkgeverschap	ter informatie

• Compensatie afdracht aan HKC	ter advies
• Protocol schorsing en verwijdering PO	ter instemming
• Protocol schorsing en verwijdering V.	ter instemming
• Financiële druk i.v.m. diverse interim banen c.q. diverse onderzoeken en projecten	ter informatie
• Cao VO het korten op lesgevende uren	ter informatie
• Regeling beeldschermbril	ter instemming
• Regeling elektronische informatie - en communicatie middelen voor personeel telefoonkosten/internet/ dienstreizen	ter instemming
• Recruitersfee	ter instemming
• Stagevergoeding	ter instemming
• Privacyreglement	ter instemming
• Protocol datalekken	ter instemming
• Functionaris FG gegevensbescherming	ter instemming
• Privacy concept rapport FG (Lumen Groep)	ter informatie
• Presentatie CED (privacy)	ter informatie
• Onderzoek benoeming meerdere functies	ter informatie
• Taakbeleid PrO	ter instemming
• Professioneel Statuut VO	ter informatie
• Houtskoolschets	ter informatie
• Presentatie PS Attent	ter informatie
• Actualiteitenoverzicht Kolom	ter informatie
• Lerarentekort	ter informatie
• Plan van aanpak CvB	ter informatie
• Organisatiestructuur tijdelijke besturing	ter advies

Het jaar viel in twee gedeelten uiteen. De eerste helft van het jaar stond onder de waarnemend bestuurder het beleid on-hold. Veel activiteiten op het terrein van de bedrijfsvoering en processen en organisatie werden daarentegen vanuit het jaar daarvoor voortgezet. Met de aanstelling van de definitieve bestuurder brak er een periode aan van relatieve rust en kon het vizier weer op de toekomst gericht worden.

Stichting Kolom, Amsterdam

RESULTAAT

Het resultaat over 2019 bedraagt €100.717 tegenover €-1.062.105 over 2018. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	32.064.789	30.894.919	30.357.602
Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.760.988	1.122.708	1.670.110
Overige baten	694.524	477.432	478.104
	<u>34.520.301</u>	<u>32.495.059</u>	<u>32.505.816</u>
Lasten			
Personele lasten	27.556.488	26.882.664	26.828.686
Afschrijvingen	728.895	672.145	682.391
Huisvestingslasten	2.292.379	2.148.430	2.444.805
Overige instellingslasten	3.833.603	2.786.451	3.606.677
	<u>34.411.364</u>	<u>32.489.689</u>	<u>33.562.559</u>
Saldo baten en lasten	<u>108.938</u>	<u>5.370</u>	<u>-1.056.743</u>
Financiële baten en lasten	-8.220	-5.370	-5.361
Nettoresultaat	<u>100.717</u>	<u>0</u>	<u>-1.062.105</u>

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft de verhouding aan van de huivestingslasten t.o.v. de totale lasten.

KENGETALLEN

	2019	2018
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	2,82	3,38
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	65,89	68,63
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	73,17	75,77
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	0,29	-3,27
Weerstandvermogen excl MVA (<i>(Eigen vermogen - materiële vaste activa) / rijksbijdragen * 100%</i>)	21,44	25,89
Weerstandvermogen incl MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	33,70	35,48
Huisvestingsratio (<i>(Huisvestingslasten + afschrijving gebouwen) / totale lasten * 100 %</i>)	6,66	7,28
Materiële lasten / totale lasten (in %)	19,92	20,06
Personele lasten / totale lasten (in %)	80,08	79,94

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft de verhouding aan van de huivestingslasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

1 Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De activiteiten van Stichting Kolom bestaan voornamelijk uit:

De dienstverlening op het gebied van onderwijs in het (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.

1.2 Continuïteit

Het Eigen Vermogen van Stichting Kolom is € 11.633.505. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

1.3 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Kolom is gevestigd op Jan Tooropstraat 136, 1061 AD te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41197969.

1.4 Verbonden partijen

- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen
- Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen
- Samenwerkingsverband VO Zuid Kennemerland

1.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

1.6 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel

kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.7 *Risicomanagement*

Voor de algemene risico's wordt een financiële buffer aangehouden in het eigen vermogen. Kolom hanteert geen doelstelling op het percentage weerstandsvermogen maar vertaalt de benodigde buffer in een absolute doelstelling van het eigen vermogen. Het eigen vermogen heeft een aantal functies: financieringsfunctie, transactiefunctie en bufferfunctie. Voor de vertaling van het vereiste bufferfunctie naar eigen vermogen hanteert Kolom het onderzoek van PwC naar de vermogenspositie in het primair onderwijs van 2008. Conform het PwC onderzoek is het vereiste eigen vermogen voor stichting Kolom minimaal €5,0 miljoen. In 2014 heeft er bij Kolom een risico-inventarisatie plaatsgevonden. Deze inventarisatie had als basis het risico-inventarisatiemodel van de PO-raad. Derhalve er is er wel noodzaak tot het aanhouden van een hoger eigen vermogen van €5,0 mln. Stichting Kolom kan geen algemene reserve aanhouden, die alleen gebaseerd is op algemene uitgangspunten, geformuleerd voor regulier PO en VO. Kolom biedt kleinschalig gespecialiseerd onderwijs aan in PO & VO. Gezien de ontwikkelingen Passend Onderwijs is het risico voor Kolom hoog. In het kader van continuïteitsdekking is het aanhouden van een weerstandsvermogen (de algemene reserve) van 30% van de totale baten verdedigbaar.

2 **Algemene grondslagen**

2.1 *Algemeen*

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en Richtlijn RJ660 Onderwijsinstellingen. Voorts is rekening gehouden met de van toepassing zijnde ministeriele regelingen. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De indeling naar bedrijfssegmenten vindt plaats naar onderwijssector: PO (SBO en (V)SO) en VO (praktijkonderwijs). Baten en lasten die direct zijn toe te rekenen aan de scholen worden toegerekend aan de onderwijssector van de betreffende school. Niet direct toe te rekenen baten en lasten waaronder kosten van het bestuurskantoor en andere overheadkosten worden naar rato van de hoogte van de basisbekostiging van het rijk in het betreffende jaar toegerekend aan de verschillende onderwijssectoren.

2.2 *Vergelijking met voorgaand jaar*

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 *Materiële vaste activa*

De materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte economische levensduur.

Voor de gebouwen die Stichting Kolom tot zijn beschikking heeft, geldt dat de gemeente Amsterdam het juridisch eigendom, waar Stichting Kolom het economisch eigendom uitoefent.

Met betrekking tot het terrein dat in eigendom is van de Stichting, geldt dat juridische en economisch eigendom bij de Stichting Kolom ligt.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de gebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

3.2 *Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa*

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de instelling op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de instelling de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de staat van baten en lasten.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

3.3 *Vorderingen*

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering te gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.4 *Liquide middelen*

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken worden opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

3.5 *Eigen vermogen*

3.5.1 *Algemene reserve*

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.5.2 *Bestemmingsreserve publiek*

De bestemmingsreserve publiek bestaat uit bestemmingsreserve jonge leerkrachten, bestemmingsreserve huisvesting en kwaliteitsimpuls scholen. De bestemmingsreserve jonge leerkrachten is bestemd om tijdelijke boventalligheid bij jonge leerkrachten op te vangen. De bestemmingsreserve huisvesting is gevormd om onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers op te vangen. De bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls scholen is gevormd om scholen door middel van een door het CvB goedgekeurd plan investeringen in het onderwijs te laten doen.

3.5.3 *Bestemmingsreserve privaat*

De bestemmingsreserve privaat betreft het opvangen van (eventuele) onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers. De bestemmingsreserve privaat wordt beschouwd als privaat vermogen

3.6 *Voorzieningen*

3.6.1 *Algemeen*

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

3.6.2 Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2019 heeft dit pensioenfonds een beleidsdekkingsgraad van 97,8%. De actuele dekkingsgraad bedroeg per einde 2018 97,0%

3.6.3 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 1,0 % (2018: 1,0%) als disconteringsvoet gehanteerd.

3.6.4 Voorziening groot onderhoud gebouwen

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de tijdelijke regeling waarbij het voor de boekjaren 2018 en 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

3.6.5 Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

3.6.6 Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (VO) / Duurzame inzetbaarheid (PO)

In de CAO 2018 - 2019 is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur (VO) / 40 uur (PO) voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur (VO) / 130 uur (PO) voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Het bevoegd gezag heeft een inschatting gemaakt in hoeverre gespaarde uren tot uitgaven zullen gaan leiden. Voor deze inschatting is een voorziening opgenomen, welke is gevormd tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen.

3.7 Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

3.8 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4 Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4.7 Personeelsbeloningen

4.7.1 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

4.7.2 Pensioenen

De instelling heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling.

4.8 Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

4.9 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Stichting Kolom, Amsterdam**B2 BALANS PER 31 december 2019**

(na verwerking resultaatbestemming)

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	1			
Terreinen		4.218		4.218
Inventaris,apparatuur		3.896.441		2.775.954
Digitale schoolborden		293.874		289.676
ICT		448.011		479.031
Auto's		48.135		48.771
Leermethodes		68.280		75.543
		<u>4.758.959</u>		<u>3.673.194</u>
Vlottende activa				
Vorderingen	2			
Ministerie van OCW		1.071.470		988.724
Overlopende activa		249.481		0
Overige vorderingen		1.614.567		2.475.853
		<u>2.935.518</u>		<u>3.464.576</u>
Liquide middelen	3			
		<u>9.961.390</u>		<u>9.667.127</u>
			<u>17.655.866</u>	<u>16.804.897</u>

B2 BALANS PER 31 december 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen	4			
Algemene reserve	8.040.386		8.255.868	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	<u>3.593.119</u>		<u>3.276.920</u>	
		11.633.505		11.532.788
Voorzieningen	5			
Personeelsvoorzieningen	566.182		571.643	
Overige voorzieningen	<u>719.181</u>		<u>629.263</u>	
		1.285.363		1.200.905
Langlopende schulden	6			
Overige langlopende schulden	<u>162.346</u>		<u>181.313</u>	
		162.346		181.313
Kortlopende schulden	7			
Overige kortlopende schulden	<u>4.574.652</u>		<u>3.889.891</u>	
		<u>4.574.652</u>		<u>3.889.891</u>
			<u>17.655.866</u>	<u>16.804.897</u>

Toename in materiele vaste activa

De waarde van de materiele vaste activa is in 2019 toegenomen met € 1.085.765 Er zijn extra investeringen gedaan in meubilair in het SO/VSO.

Toename in de vorderingen

In 2019 zijn de vorderingen opgelopen met € 357.787. Dit wordt veroorzaakt door nog te ontvangen bijdragen uit de diverse samenwerkingsverbanden waarbij de uitbetaling later plaatsvindt.

Toename liquide middelen

De toename van de liquide middelen is € 294.263 hoger dan begin 2019 omdat gedurende het jaar bedragen vooruit worden ontvangen, waarvan de besteding nog moet plaatsvinden (bijvoorbeeld subsidies).

Toename voorzieningen

De toename van de voorzieningen bedraagt € 84.458 en wordt veroorzaakt door de toename van de Voorziening Groot Onderhoud, waar de dotatie hoger was dan de bestedingen.

Afname langlopende schulden

De langlopende schuldpositie betreft een lening van de gemeente Amsterdam voor duurzaamheid. Hierop is eind oktober 2019 volgens afspraak afgelost.

Toename kortlopende schulden

In 2019 zijn de kortlopende schulden opgelopen met € 684.761. Deze zijn toegenomen door de opname van transitoire posten die voor het hele boekjaar worden geboekt. Hierdoor wordt de balanspositie verlengd.

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen	32.064.789	30.894.919	30.357.602
Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.760.988	1.122.708	1.670.110
Overige baten	694.524	477.432	478.104
	<u>34.520.301</u>	<u>32.495.059</u>	<u>32.505.816</u>
Lasten			
Personele lasten	27.556.488	26.882.664	26.828.686
Afschrijvingen	728.895	672.145	682.391
Huisvestingslasten	2.292.379	2.148.430	2.444.805
Overige instellingslasten	3.833.603	2.786.451	3.606.677
	<u>34.411.364</u>	<u>32.489.689</u>	<u>33.562.559</u>
Saldo baten en lasten	<u>108.938</u>	<u>5.370</u>	<u>-1.056.743</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	1.880	-1.500	1.727
Financiële lasten	10.100	3.870	7.088
Financiële baten en lasten	<u>-8.220</u>	<u>-5.370</u>	<u>-5.361</u>
Resultaat	<u>100.717</u>	<u>0</u>	<u>-1.062.105</u>

Segmentatie

	PO in euro	VO in euro	Totaal in euro
Rijksbijdragen	18.434.915	13.629.874	32.064.789
Overige overheidsbijdragen	804.193	956.795	1.760.988
Overige baten	469.706	224.818	694.524
Totaal baten	19.708.814	14.811.487	34.520.302
Personeelslasten	16.425.670	11.130.818	27.556.488
Afschrijvingen	391.944	336.951	728.895
Huisvestingslasten	1.313.914	978.465	2.292.379
Overige instellingslasten	1.724.647	2.108.956	3.833.603
Totaal lasten	19.856.175	14.555.190	34.411.364
Saldo baten en lasten	147.360-	256.298	108.938
Financiële baten en lasten	3.324-	4.896-	8.220
Netto resultaat	150.684-	251.402	100.717

Toename van de baten

De baten zijn hoger door hogere rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies en overige baten.

De hogere rijksbijdragen zijn ontstaan door bijstellingen voor schooljaar 2018-2019 (met terugwerkende kracht) en 2019-2020 welke niet voorzien waren in de begroting. Daarbij is ook een extra bekostiging in 2019 ontvangen, die voortkomt uit het convenant Lerarentekort ten behoeve van de bekostiging van de nieuwe CAO PO. Het volledige bedrag moet in 2019 genomen worden maar de kosten van de CAO PO stijging komen in 2020.

De hogere baten uit overige overheidsbijdragen en overige subsidies bestaan uit niet voorziene baten vanuit het Samenwerkingsverband (zowel PO als VO) voor diverse doeleinden zoals extra groepen en voortzetting van de trainingsgroep.

De toename in overige baten komt voornamelijk door een toename in opbrengsten in medegebruik.

Toename van de lasten

De hogere lasten ontstaan vooral door hogere personeelslasten voor inhuur van extern personeel. Dit betreft zowel onderwijzend als ondersteunend personeel en directieleden en wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door schaarste op de arbeidsmarkt.

De hogere overige instellingslasten worden veroorzaakt door met name adviesdiensten, communicatiekosten en uitbesteding administratie. Verder zijn er hogere kosten voor leermiddelen en ROC trajecten.

B4 KASTROOMOVERZICHT 2019

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		108.938		-1.056.743
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	728.895		682.391	
- Mutaties voorzieningen	<u>84.457</u>		<u>-360.336</u>	
		813.352		322.055
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	529.059		-882.179	
- Kortlopende schulden	<u>684.761</u>		<u>-6.305.011</u>	
		<u>1.213.819</u>		<u>-7.187.190</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.136.109		-7.921.878
- Ontvangen interest	1.880		1.727	
- Betaalde interest	<u>-10.100</u>		<u>-7.088</u>	
		<u>-8.220</u>		<u>-5.361</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.127.889		-7.927.239
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	<u>-1.814.659</u>		<u>-668.500</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.814.659		-668.500
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties nw subsidies	<u>-18.967</u>		<u>181.313</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-18.967</u>		<u>181.313</u>
Mutatie liquide middelen		<u>294.263</u>		<u>-8.414.427</u>
Beginstand liquide middelen	9.667.127		18.081.554	
Mutatie liquide middelen	<u>294.263</u>		<u>-8.414.427</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>9.961.390</u>		<u>9.667.127</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Terreinen	4.218	4.218
Inventaris,apparatuur	3.896.441	2.775.954
Digitale schoolborden	293.874	289.676
ICT	448.011	479.031
Auto's	48.135	48.771
Leermethodes	68.280	75.543
	<u>4.758.959</u>	<u>3.673.194</u>

	Terrein	Inventaris	Digitale	ICT	Auto's	OLP	TOTAAL
	€	€	€	€	€	€	€
	Apparatuur schoolbord						
Boekwaarde 31-12-2018							
Aanschafwaarde	4.218	5.077.815	866.412	1.527.822	200.975	224.493	7.901.735
Cumulatieve afschrijving	0	-2.301.861	-576.734	-1.048.792	-152.204	-148.951	-4.228.542
Boekwaarde 31-12-2018	4.218	2.775.954	289.678	479.030	48.771	75.542	3.673.193
Mutaties							
Investerings	0	1.512.695	92.758	171.351	27.000	10.856	1.814.660
Afschrijvingen	0	-392.207	-88.562	-202.371	-27.636	-18.118	-728.894
Mutaties Boekwaarde	0	1.120.488	4.196	-31.020	-636	-7.262	1.085.766
Boekwaarde 31-12-2019							
Aanschafwaarde	4.218	6.590.510	959.170	1.699.173	227.975	235.349	9.716.395
Cumulatieve afschrijving	0	-2.694.068	-665.296	-1.251.163	-179.840	-167.069	-4.957.436
Boekwaarde 31-12-2019	4.218	3.896.442	293.874	448.010	48.135	68.280	4.758.959

De lineaire afschrijvingsmethode wordt gehanteerd. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn :

Inventaris, apparatuur	5%, 6,7%, 10%, 16,67%
Digitale schoolborden	10%, 12,5% en 20%
ICT	12,5% en 20%
Auto's	25%
Leermethoden	12,5%

Stichting Kolom, Amsterdam

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
2 Vorderingen		
Ministerie van OCW	1.071.470	988.724
Overige vorderingen	1.614.567	2.475.853
Overlopende activa	249.481	0
	<u>2.935.518</u>	<u>3.464.576</u>
Ministerie van OCW		
Bekostiging OCW	1.071.470	988.724
	<u>1.071.470</u>	<u>988.724</u>
Overige vorderingen		
Debiteuren	212.215	256.490
Vorderingen inzake huisvesting	-141.555	821.600
Vordering ESF	782.611	798.186
Vordering gemeente iz subsidies	282.634	187.900
SWVB	113.477	204.950
Risicofonds / UWV	312.749	152.756
Lening personeel	7.609	12.425
Vooruitbet kosten/overlopende activa	31.456	-3.081
Overige vorderingen	13.372	44.626
	<u>1.614.567</u>	<u>2.475.853</u>
Overlopende activa		
Overige overlopende activa	249.481	0
	<u>249.481</u>	<u>0</u>
Overzicht Debiteuren		
Nominale vordering debiteuren	EUR 257.215	
Voorziening oninbaarheid	EUR 45.000 -	
Stand debiteuren	EUR 212.215	
	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
3 Liquide middelen		
Tegoeden bank-giro rekeningen	2.420.248	2.128.262
Spaarrekening	7.535.177	7.533.747
Kas	5.964	5.118
	<u>9.961.390</u>	<u>9.667.127</u>
Tegoeden bank-giro rekeningen		
Tegoed bank - giro	2.420.248	2.128.262
	<u>2.420.248</u>	<u>2.128.262</u>

Stichting Kolom, Amsterdam

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Spaarrekening		
Spaarrekening	<u>7.535.177</u>	<u>7.533.747</u>
	<u>7.535.177</u>	<u>7.533.747</u>
Kas		
Kas	<u>5.964</u>	<u>5.118</u>
	<u>5.964</u>	<u>5.118</u>

PASSIVA

4 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2019
Algemene reserve	8.255.868	-215.821	340	8.040.386
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Kwaliteitsimpuls scholen	1.349.348	0	0	1.349.348
Jonge leerkrachten	109.729	0	0	109.729
Huisvesting	1.500.000	0	0	1.500.000
Aanvullende bekostiging	0	236.881	0	236.881
	2.959.077	236.881	0	3.195.958
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Projecten	317.843	79.318	0	397.161
	317.843	79.318	0	397.161
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	3.276.920	316.199	0	3.593.119
Eigen vermogen	11.532.788	100.378	340	11.633.505

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

Referentie 5 Eigen vermogen

	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
Algemene reserves	8.255.868	215.821-	340	8.040.387
<i>Bestemmingsreserve publiek</i>				
Kwaliteitsimpuls scholen	1.349.348			1.349.348
Jonge leerkrachten	109.729			109.729
Huisvesting	1.500.000			1.500.000
aanvullende bekostiging		236.881		236.881
<i>Bestemmingsreserve privaat</i>				
Projecten	317.843	79.318		397.161
Totaal algemene reserves	11.532.788	100.378	340	11.633.505

Toelichting

De bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls scholen betreft een door het College van Bestuur gereserveerd bedrag waar de Kolom scholen een beroep op kunnen doen om te investeren in het onderwijs. Het CvB keurt de aanvragen goed op basis van een door de schoolleider ingediend plan. Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve jonge leerkrachten is gevormd ten gevolge van een besluit van het CvB. Indien bij een school tijdelijke boventaligheid dreigt voor jonge leerkrachten kan een school een beroep doen op deze bestemmingsreserve.

Het CvB keurt de aanvragen goed. Voor deze bestemmingsreserve is geen einddatum bepaald.

De bestemmingsreserve huisvesting is gevormd met name om onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers op te vangen. Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve privaat betreft het opvangen van (eventuele) onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers. Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

Vorzieningen

	stand per 01-01-2019	dotatie	onttrekking	vrijval	stand per 31-12-2019
Grootonderhoud	607.263	400.000	310.082		697.181
Voorziening Jubilea	243.260	47.456	28.752		261.964
Voorziening persoonlijk budget	9.585	13.339			22.925
Voorziening langdurig zieken	55.367				55.367
Voorziening personele verplichtingen	-				-
Voorziening rechtszaak Aannemers	22.000				22.000
Voorziening eigen wachtgelders	159.250				159.250
Voorziening kosten WW-uitkeringen	104.179			37.504	66.675
Totaal voorzieningen	1.195.309	460.795	338.834	37.504	1.285.361

Ouderdomsanalyse:

	Looptijd			totaal
	< 1 jaar	tussen 1 en 5 jaar	> 5 jaar	
Grootonderhoud	400.000	297.181		697.181
Voorziening Jubilea	21.891	103.511	136.561	261.964
Voorziening persoonlijk budget		22.925		22.925
Voorziening langdurig zieken	55.367			55.367
Voorziening personele verplichtingen				
Voorziening rechtszaak Aannemers	22.000			22.000
Voorziening eigen wachtgelders	159.250			159.250
Voorziening kosten WW-uitkeringen	66.675			66.675
	725.183	423.618	136.561	1.285.361

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening groot onderhoud wordt opgenomen voor verwachte lasten in de toekomst.

Voorziening persoonlijk budget:

De voorziening is gevormd n.a.v. de cao bepaling (cao VO) dat medewerkers 50 uur per jaar mogen sparen t.b.v. het opnemen van verlof in een latere fase van hun loopbaan.

Voorziening eigen wachtgeld:

Deze voorziening is gemaakt om het verwachte bedrag dat OCW terugvordert i.v.m. sanctie voor het niet adequaat opvolgen van de herbenoemingsverplichting.

Voorziening langdurig zieken:

Voorziening langdurig zieken: de voorziening voor langdurig zieken is getroffen voor personeelsleden die op balansdatum geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn werkzaamheden te verrichten en de ziekte of arbeidsongeschiktheid zal naar verwachting gedurende het resterende dienstverband niet worden opgeheven. Kolom heeft de verplichting tot het in de toekomst doorbetalen aan betreffende personeelsleden en deze beloningen komen direct voor rekening van Kolom.

Voorziening rechtszaak aannemers:

Dit betreft de vordering van Janssens de Jong op Kolom inzake wettelijke rente, gerechtelijke kosten en beslagen.

Voorzieningen kosten WW-uitkeringen:

De voorziening betreft de betalingsverplichting van Kolom inzake de bovenwettelijke uitkeringen of loonsuppleties.

Voorziening jubilea

Deze voorziening is gevormd n.a.v. de cao bepaling dat medewerkers een uitkering ter grootte van ½ maandsalaris netto ontvangen bij het 25-jarig dienstverband in het onderwijs en een heel maandsalaris bij het 40-jarig dienstverband in het onderwijs.

Voorziening personele verplichtingen

Deze voorziening betreft de kosten van juridische procedures en de gevolgen daarvan.

Voorziening kosten WW-uitkeringen

Deze voorziening betreft de betalingsverplichting van Kolom inzake de bovenwettelijke uitkeringen of loonsuppleties.

Voorziening grootonderhoud

De voorziening grootonderhoud wordt opgenomen voor verwachte lasten in de toekomst.

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
6 Langlopende schulden		
Overige langlopende schulden	162.346	181.313
	<u>162.346</u>	<u>181.313</u>

	Boek- waarde 01-01-19	Boek- waarde 31-12-19	Looptijd > 1 jaar	Looptijd >5 jaar
	€	€	€	€
Lening Gem Amsterdam	181.313	162.346	0	162.346
	<u>181.313</u>	<u>162.346</u>	<u>0</u>	<u>162.346</u>

Langlopende schulden

Lening duurzaamheidsfonds gemeente Amsterdam inzake zonnepanelensysteem op het dak van het Humanistisch Kindcentrum, Peelstraat 171, 1079RN Amsterdam.

Dit betreft een annuïtaire lening met een looptijd van 10 jaar, hoofdsom € 200.000,00, rente 1,5% per jaar en een annuïteit van € 21.686,84 per jaar. De termijnen worden jaarlijks voldaan. De eerste termijn is 1 jaar na storting voldaan en daarna ieder jaar. De stortingsdatum is 24-10-2019 geweest.

Bijzondere voorwaarden

Indien de geldnemer het aan rente en/of aflossing verschuldigde niet op tijd en/of overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 van de overeenkomst van geldlening heeft voldaan, betaald zij aan de gemeente een boete, welke in plaats van rente verschuldigd is over het achterstallige bedrag gedurende de tijd van de nalatigheid. Deze boete wordt berekend naar een percentage, dat gelijk is aan het percentage zoals genoemd in artikel 2a (1,5%) vermeerderd met 3%, gedurende de tijd van de nalatigheid.

Het onafgeloste deel van het bedrag van de lening is, tezamen met de lopende rentes, eventuele boeterente en kosten, terstond in haar geheel opeisbaar, zonder dat enige waarschuwing, rechterlijke tussenkomst of ingebrekestelling nodig zal zijn, met het recht aan de gemeente alle maatregelen te nemen, ten laste van de geldnemer, welke zij nuttig of nodig zal oordelen, tot behoud van haar rechten en/of verhaal van haar vorderingen:

- i. bij niet of niet behoorlijke nakoming door de geldnemer van één of meer van de in de overeenkomst vermelde bepalingen of aangegane verbintenissen;
- ii. bij door de geldnemer gedaan verzoek tot het verkrijgen van surséance van betaling;
- iii. bij aanvraag tot faillietverklaring van de geldnemer;
- iv. bij ontbinding van de geldnemer;
- v. voor het geval de overeenkomst van geldlening wordt aangegaan voor rekening en risico van een maatschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap indien de maatschap, vennootschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap wordt ontbonden of bij toe- en uitreding van een maat of vennoot.

De geldnemer zal in gebreke zijn door het enkele feit van het intreden van één van voormelde gevallen van onmiddellijke opeisbaarheid, alsof zij bij bevel of andere soortgelijke akte in gebreke ware gesteld.

De gemeente is gerechtigd is gerechtigd om te allen tijde op eerste verzoek pandrecht te vestigen op de installatie die is gefinancierd met deze lening en de geldnemer gaat hiermee akkoord en zal hieraan meewerken. Zolang de lening niet geheel is afbetaald zal de geldnemer de installatie niet verkopen of bezwaren.

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
7 Kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	<u>4.574.652</u>	<u>3.889.891</u>
	<u>4.574.652</u>	<u>3.889.891</u>
Overige kortlopende schulden		
Crediteuren	796.994	372.868
Loonheffing	1.095.186	1.050.834
Schulden terzake van pensioenen	343.184	298.580
Schuld vervangingsfonds	1.934	4.675
Schuld risico/participatiefonds	35.263	38.017
Te betalen omzetbelasting	2.421	3.481
Te besteden huisvesting projecten Gemeente	78.771	31.718
Vooruitont OCW lerarenbeurs	31.268	9.438
Schuld OCW bekostiging terug te vorderen	115.703	95.409
Vakantiegeld en bindingstoelage	855.358	831.300
Netto lonen	20.092	21.617
Te betalen interest	0	500
Huurvrijdom Partou	0	147.500
Kortlopend deel langlopende schuld	18.967	18.687
Overig	1.139.960	965.267
Overlopende passiva	39.549	0
	<u>4.574.652</u>	<u>3.889.891</u>

Model G

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Lerarenbeurs	929058-1	sep-18	EUR 10.132	EUR 10.132	ja	
Lerarenbeurs	929071-1	sep-18	5.442	5.442	ja	
Lerarenbeurs	929058-1	sep-18	6.046	6.046	ja	
Lerarenbeurs	1006237-1	jul-19	6.046	6.046		nee
Lerarenbeurs	1007198-1	jul-19	10.132	10.132		nee
Lerarenbeurs	1007193-1	jul-19	12.666	12.666		nee
Lerarenbeurs	1007193-1	jul-19	12.666	12.666		nee
Lerarenbeurs	1007053-1	jul-19	6.046	6.046		nee
Lerarenbeurs	1007140-1	jul-19	6.046	6.046		nee
Lerarenbeurs	1007965-1	aug-19	6.172	6.172		nee
Zij-instroom	857636-1	nov-17	20.000	20.000	ja	
Zij-instroom	857636-1	nov-17	20.000	20.000	ja	
Zij-instroom	915024-1	apr-18	20.000	20.000	ja	
Zij-instroom	915018-1	apr-18	20.000	20.000	ja	
Zij-instroom	888803-1	mrt-18	20.000	20.000	ja	
totaal			181.395	181.395		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR
totaal			0	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
totaal			0	0	0	0	0	0

2 Vorderingen

Conform 2019 is de voorziening dubieuze debiteuren opgenomen op basis van 15% van het saldo van de handelsdebiteuren per 31-12-2019.

3 Liquide middelen

Van het saldo liquide middelen staat het saldo ter vrije beschikking.

4 Eigen vermogen

De bestemmingsreserve personeel bestaat uit 3 componenten: Kwaliteitsimpuls, Jonge Leerkrachten en Huisvesting.

De bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls scholen betreft een door het College van Bestuur gereserveerd bedrag waar de Kolom scholen een beroep op kunnen doen om te investeren in het onderwijs. Het CvB keurt de aanvragen goed op basis van een door de schoolleider ingediend plan.

Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve jonge leerkrachten is gevormd ten gevolge van een besluit van het CvB. Indien bij een school tijdelijke boventaligheid dreigt voor jonge leerkrachten kan een school een beroep doen op deze bestemmingsreserve. Het CvB keurt de aanvragen goed. Voor de deze bestemmingsreserve is geen einddatum bepaald.

De bestemmingsreserve Huisvesting is gevormd met name om onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers op te vangen. Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve privaat betreft het opvangen van (eventuele) onoverkomelijke tekorten in huisvestingsdossiers. Er geldt geen einddatum voor deze bestemmingsreserve.

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Baten

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
(Rijks)bijdragen			
Rijksbijdragen	29.163.587	28.432.949	27.959.136
Vergoeding personeel	236.881	0	0
Geormerkte OCW subsidies	24.284	0	21.564
Niet geormerkte OCW subsidies	1.463.456	1.508.392	1.558.821
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	1.176.581	953.579	818.081
	<u>32.064.789</u>	<u>30.894.919</u>	<u>30.357.602</u>

Overige overheidsbijdragen en subsidies

SWV verplichte overdracht	84.873	45.000	27.270
SWV paburen	171.315	180.000	190.045
SWV projecten	0	0	39.127
SWV inhuur personeel	108.054	82.890	119.204
Impulssubsidie SZW	267.942	0	0
Gem Amsterdam projecten (VLOA)	401.898	300.334	336.623
Gem Amsterdam ID banen	56.841	39.734	42.629
Klokurenvergoeding gymzalen	154.081	80.000	135.284
ESF	515.985	394.750	779.929
	<u>1.760.988</u>	<u>1.122.708</u>	<u>1.670.110</u>

Overige baten

Ouderbijdragen	145.446	123.800	131.121
Detacheringen	113.315	76.486	92.317
Consumptieve techniek	37.894	40.000	60.881
Opbrengsten medegebruik	195.203	128.558	141.192
Overige subsidies diversen	76.712	0	0
Overig	125.954	108.588	52.593
	<u>694.524</u>	<u>477.432</u>	<u>478.104</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	25.497.732	25.490.664	24.777.392
Overige personele lasten	2.249.558	1.553.000	2.298.063
Uitkeringen (-/-)	-190.802	-161.000	-246.769
	<u>27.556.488</u>	<u>26.882.664</u>	<u>26.828.686</u>

Lonen en salarissen

Salariskosten OP	19.262.555	25.490.664	18.770.654
Salariskosten RvT	8.395	0	0
Sociale lasten	3.225.847	0	2.821.607
Premies Participatiefonds	0	0	499.665
Premies Vervangingsfonds	0	0	20.900
Pensioenpremies	3.000.935	0	2.664.566
	<u>25.497.732</u>	<u>25.490.664</u>	<u>24.777.392</u>

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Overige personele lasten			
Personeel niet in loondienst	1.571.265	661.850	1.299.616
Nascholing	424.912	428.800	494.698
Dotatie personele voorzieningen	0	0	5.529
Ov personeelskstr	253.380	462.350	498.221
	<u>2.249.558</u>	<u>1.553.000</u>	<u>2.298.063</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-190.802	-161.000	-246.769
	<u>-190.802</u>	<u>-161.000</u>	<u>-246.769</u>

Personeelsbezetting

	2019 Aantal FTE's	2018 Aantal FTE's
DIR	21,90	22,90
OP	221,80	225,90
OOP	122,90	111,40
LIO	0,30	2,90
	<u>366,90</u>	<u>363,10</u>

Toelichting personeelsbezetting

Gedurende het jaar 2019 waren gemiddeld 366,9 fte in dienst. (2018 : 363,1 fte)

WNT-verantwoording 2019 Kolom Amsterdam

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden.

De WNT is van toepassing op Stichting Kolom.

Het voor Stichting Kolom toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 152.000, Klasse D.

Dit bedrag behoort tot bezonderingsklasse A en is opgebouwd uit twaalf complexiteitspunten.

Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	6
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	2
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren.	4

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Functiegegevens	S J Spierenburg		H. Kox	
Functie	Voorzitter CvB		Waarnem bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-07/31-12		01-01/12-07	
Omvang dienstverband (in fte)	1,0		0,7	
(Fictieve) dienstbetrekking	ja		nee	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€	56.272	€	54.787
Beloningen betaalbaar op termijn	€	9.927	€	-
<i>Subtotaal</i>	€	66.199	€	54.787
Individueel bezoldigingsmaximum	€	76.000	€	56.261
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€	-	€	-
Totale bezoldiging	€	66.199	€	54.787
Reden van de overschrijding	n.v.t.		n.v.t.	

Gegevens 2018

Functiegegevens

Functie				
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-11 t/m 31-12			
Omvang dienstverband (fte)	0,7			
(Fictieve) dienstbetrekking	nee			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€	-	€	17.033
Beloningen betaalbaar op termijn	€	-	€	-
<i>Subtotaal</i>	€	-		
Individueel bezoldigingsmaximum	€	-	€	17.033
Totale bezoldiging	€	-	€	17.033

WNT 1.B

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2019		
Bedragen x € 1	Dhr. H. Kox	
Functiegegevens	Waarnemend bestuurder	
Kalenderjaar	2019	2018
Periode functievervulling in het kalenderjaar (Aanvang - einde)	01-01 t/m 31-10	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar		10,0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€	182
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€	215.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€	237.028
Bezoldiging (alle bedragen exclusief BTW)		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?		Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€	170.797
<i>Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12</i>	€	196.317
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€	-
Bezoldiging		€ 196.317
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Stichting Kolom, Amsterdam

WNT 1.C

1c.Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	A. Nolen	M. Vreeburg	E. v.d. Brand	J. Wijgergangs
Functiegegevens	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functie vervulling in 2019	01-01 t/m 30-06	01-01 t/m 30-06	01-01 t/m 30-06	01-01 t/m 30-06
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 4.198	€ 4.198	€ 4.198	€ 4.198
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax	€ 7.600	€ 11.400	€ 7.600	€ 7.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 4.198	€ 4.198	€ 4.198	€ 4.198
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2018

Bedragen x € 1	A. Nolen	M. Vreeburg	E. v.d. Brand	J. Wijgergangs
Functiegegevens	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 6.100	€ 12.020	€ 6.010	€ 6.010
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax	€ 14.600	€ 21.900	€ 14.600	€ 14.600

WNT 1.C

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	R. Heukels	D. Besten	Y. Achahbar	I. Oosterveld
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functie vervulling in 2019	01-01 t/m 31-08	01-01 t/m 31-08	01-07 t/m 31-12	01-07 t/m 31-12
Bezoldiging				
Bezoldiging	€ 6.144	€ 5.597	€ 4.198	€ 4.198
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax	€ 10.134	€ 10.134	€ 7.600	€ 7.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 6.144	€ 5.597	€ 4.198	€ 4.198
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2018

Bedragen x € 1	R. Heukels	D. Besten
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 9.015	€ 6.010
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax	€ 14.600	€ 14.600

WNT 1.C

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	R. v. Weegen	M. Merkx	M. Vreeburg
Functiegegevens	Lid	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functie vervulling in 2019	01-07 t/m 31-12	01-07 t/m 31-12	01-07 t/m 31-12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 4.198	€ 5.475	€ 6.296
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 7.600	€ 11.400	€ 7.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 4.198	€ 5.475	€ 6.296
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Stichting Kolom, Amsterdam

RvT-leden

Conform eisen WNT moeten de bezoldigingsgegevens van de RvT-leden toegevoegd worden aan het betreffende hoofdstuk.

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Afschrijvingen			
Materiele vaste activa	728.895	672.145	682.391
	<u>728.895</u>	<u>672.145</u>	<u>682.391</u>
Huisvestingslasten			
Huur	104.205	100.000	97.415
Onderhoud	612.885	446.000	476.646
Dotatie onderhoudsvoorziening	400.000	400.000	650.000
Energie en water	445.652	555.000	515.911
Schoonmaakkosten	603.268	535.430	540.711
Heffingen	75.992	85.000	80.644
Overige huisvestingslasten	50.377	27.000	83.477
	<u>2.292.379</u>	<u>2.148.430</u>	<u>2.444.805</u>
Overige instellingslasten			
<i>Overige</i>			
Onderwijskosten lesmateriaal	1.120.662	912.616	1.134.904
Onderwijskosten boekenfonds	66.788	67.900	76.436
Algemene schoolkosten	163.050	188.275	141.149
ROC trajecten	415.090	253.000	380.064
ESF trajecten	95.758	67.800	114.752
Overige projectkosten	83.199	63.300	15.958
Kopieerkosten, drukwerk	20.138	31.000	26.040
Telefoon, porti	83.479	42.200	68.052
ICT kosten	342.857	289.560	335.072
Administratie- beheerslasten	1.036.617	560.800	982.156
Uitbesteding administratie	316.228	230.000	221.471
Accountantskosten	89.737	80.000	110.623
	<u>3.833.603</u>	<u>2.786.451</u>	<u>3.606.677</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>3.833.603</u>	<u>2.786.451</u>	<u>3.606.677</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten	1.880	-1.500	1.727
	<u>1.880</u>	<u>-1.500</u>	<u>1.727</u>
Financiële lasten			
Rentelasten	3.000	0	500
Overige financiële lasten	7.100	3.870	6.587
	<u>10.100</u>	<u>3.870</u>	<u>7.088</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-8.220</u>	<u>-5.370</u>	<u>-5.361</u>

Stichting Kolom, Amsterdam

Specificatie honorarium	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Onderzoek jaarrekening *	76.169	80.000	76.161
Andere controleopdrachten **	8.043	0	17.755
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	5.525	0	16.707
	<u>89.737</u>	<u>80.000</u>	<u>110.623</u>

Stichting Kolom, Amsterdam

Model E: Verbonden partijen

Naam	Jur	Statutaire zetel	Code EV act	31-12	Result jaar	Art.2:403 BW	Deel name	Consolidatie
				2019	2019			
SWV Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen	Stichting Amsterdam		4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
SWV VO Amsterdam-Diemen	Stichting Amsterdam		4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee
SWV VO Zuid-Kennemerland	Stichting Haarlem		4	n.v.t.	n.v.t.	Nee	0	Nee

n.v.t. : er is geen sprake van beslissende zeggenschap in de verbonden partijen.

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen

Niet uit de balans blijkende rechten

Vordering op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Per 1 januari 2006 vindt de bekostiging niet meer op schooljaarbasis, maar op kalenderjaarbasis plaats. Op basis van artikel 5 van de regeling "onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO 2018" (kenmerk: VO/7950998 d.d. 16-04-2019) is het toegestaan een vordering op te nemen op het ministerie van OCW. De vordering betreft maximaal 7,5% van der personele lumpsum VO van het boekjaar. Deze vordering kan pas worden geïnd bij discontinuïteit c.q. opheffing van de onderwijsinstelling. Er is derhalve sprake van een voorwaardelijke vordering.

Aangezien stichting Kolom uitgaat van "going concern" is deze vordering niet opgenomen op de balans, maar opgenomen onder de niet uit balans blijkende rechten en verplichtingen.

De voorwaardelijke vordering op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft per ultimo 2019 een waarde van € 780.337,79.

Meerjarige financiële verplichtingen

Stichting Kolom is de volgende verplichtingen aangegaan:

Te betalen termijn	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Eneco levering aardgas tot 1 januari 2021	€ 214.000	--	--
DVEP levering elektriciteit tot 1 januari 2021	€ 97.000	--	--
IPabo inzake huur bestuurskantoor J. Tooropstraat 136 tot 01-10-2022	€ 87.325	€ 152.819	--

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Corona-virus

De wereldwijde uitbraak van Covid-19 heeft zich begin 2020 ook in Nederland razendsnel ontwikkeld. Stichting Kolom heeft direct maatregelen genomen om de verdere verspreiding van het virus te vermijden. Deze maatregelen kunnen impact hebben op de financiële prestaties in 2020 en de waardering van bepaalde activa en passiva. Op basis van de huidige stand van zaken heeft Stichting Kolom op dit moment geen kennis van enige financiële impact op de jaarrekening over het boekjaar 2019.

In dit stadium zijn de gevolgen voor onze (onderwijs) activiteiten en onze resultaten beperkt. Wij zullen het beleid en het advies van het ministerie, RIVM en PO/VO raad blijven volgen en zullen tegelijkertijd ons uiterste best doen om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze medewerkers en studenten in gevaar te brengen.

STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING RESULTAAT

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2019 ad € 100.378 als volgt over de reserves.

	<u>2019</u>
	€
Resultaat algemene reserve	-215.821
Resultaat Reserve aanvullende bekostiging	<u>236.881</u>
Resultaat bestemmingsreserve publiek (A)	236.881
Resultaat reserve schoolfonds	<u>79.318</u>
Resultaat bestemmingsreserve privaat (B)	<u>79.318</u>
Resultaat bestemmingsreserve (A+B)	316.199
Resultaat Eigen vermogen	<u>100.378</u>

Ondertekening Jaarverslag

Opgesteld door het bestuur te Amsterdam op ..... 2020.

.....

.....

.....

.....

Vastgesteld op .....2020 door de Raad van Toezicht.

.....

.....

.....

.....

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs
Jan Tooropstraat 136
1061 AD AMSTERDAM

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs te AMSTERDAM gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kolom, Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsssen

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres

Bogert 16

5612 LZ Eindhoven

Maarsse

Bisonspoor 7023

3605 LT Maarsse

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 30 juni 2020

Wijs Accountants

M.M.P.G. van Os MSc RA

Kenmerk: 2020.0265.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK 58941487

BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl